

Sytuacja społeczno-gospodarcza Białegostoku w 2018 r.

Białystok 2019

Socio-economic situation of Białystok in 2018

Sytuacja społeczno-gospodarcza Białegostoku w 2018 r.

Socio-economic situation of Białystok in 2018

Urząd Statystyczny w Białymstoku Statistical Office in Białystok

Białystok 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Białymstoku
Statistical Office in Białystok

pod kierunkiem

supervised by

Ewa Kamińska-Gawryluk

Zespół autorski

Editorial team

Helena Artemiuk, Krystyna Falkowska, Anna Godlewska, Dorota Giziewska, Agata Kawałko,
Renata Łapińska, Aneta Rakowska, Urszula Słucka, Anna Szeszko, Izabella Szpaczko

Prace redakcyjne, skład i opracowanie graficzne

Editorial work, typesetting and graphics

Ewa Kępa, Anna Przerwa

Tłumaczenie

Translation

Ewa Kępa

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

bialystok.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Białymstoku przekazuje Państwu dwudziestą piątą edycję ukazującej się corocznie publikacji zatytułowanej „Sytuacja społeczno-gospodarcza Białegostoku”.

W opracowaniu został przedstawiony obszerny materiał statystyczny dotyczący warunków życia mieszkańców oraz stanu gospodarki Białegostoku w 2018 r. W celu zilustrowania przemian i tendencji, większość danych zestawiono z wynikami analogicznych badań z lat: 2010, 2015 i 2017, a wybrane informacje zostały zaprezentowane w dłuższej retrospekcji. Ponadto, zamieszczono w nim tablicę ukazującą Białystok na tle innych miast będących siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.

W porównaniu z poprzednią edycją, treść publikacji uzupełniono o informacje dotyczące wspierania rodziny, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz rozszerzono zakres prezentowanych danych na temat stacjonarnej pomocy społecznej.

Oddając w Państwa ręce niniejsze opracowanie mam nadzieję, że będzie ono źródłem przydatnych informacji o stolicy naszego województwa. Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom i instytucjom za przekazywanie danych oraz zgłaszane uwagi i sugestie, które przyczyniają się do kształtowania treści kolejnych edycji prezentowanej publikacji.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, lipiec 2019 r.

Preface

Statistical Office in Białystok is pleased to present the twenty fifth issue of the publication titled "Socio-economic situation of Białystok".

It contains extensive statistical information concerning the living conditions of Białostokian inhabitants and the state of the economy of Białystok in 2018. In order to illustrate changes and tendencies, most data are compared with the results of the analogous surveys in 2010, 2015 and 2017 and selected information was shown in a longer retrospective. Moreover, there is a table presenting Białystok against the background of other cities which are the seats of voivod or voivodship regional councils.

In comparison to the previous edition, the content of the publication was supplemented with information on family support, family and institutional foster care, and the scope of data on stationary social welfare was expanded.

Presenting the following edition, I hope it will be the source of useful information on the capital of our voivodship. I would also like to express my gratitude to all these individuals and institutions for providing data and submitting comments that suggestions to shaping the content of subsequent editions of the publication.

Director
Statistical Office in Białystok

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, July 2019

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	10
Symbols. Major abbreviations	
Synteza	13
Executive summary	14
Ludność	15
Population	
Rynek pracy	18
Labour market	
Zatrudnienie	18
Paid employment	
Bezrobocie rejestrowane	19
Registered unemployment	
Wynagrodzenia i czas przepracowany	20
Wages and salaries as well as time worked	
Budownictwo mieszkaniowe	22
Residential construction	
Przemysł	23
Industry	
Budownictwo	24
Construction	
Handel wewnętrzny	26
Domestic trade	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	27
Financial results of non-financial enterprises	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	29
Entities of the national economy in the REGON register	
Tablice	31
Tables	
Uwagi metodyczne	102
Methodological notes	114

Spis tablic

List of tables

Tablica I. Białystok na tle innych miast wojewódzkich w 2018 r.	31
Table I. Białystok against the background of other voivodship cities in 2018	
Tablica II. Ważniejsze dane o Białymstoku (1995, 2000, 2005–2018)	34
Table II. Major data on Białystok (1995, 2000, 2005–2018)	

CONTENTS

Tablica 1.	Położenie geograficzne Białegostoku w 2018 r.	36
Table 1.	Geographic location of Białystok in 2018	
Tablica 2.	Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni miasta (2010, 2015, 2017, 2018)	36
Table 2.	Geodesic status and use of city land (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 3.	Dane meteorologiczne (1971–2000, 1991–2000, 2001–2010, 2010, 2015, 2017, 2018)	37
Table 3.	Meteorological data (1971–2000, 1991–2000, 2001–2010, 2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 4.	Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska (2010, 2015, 2017, 2018)	37
Table 4.	Major data on environment, environmental threats and protection (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 5.	Radni Rady Miejskiej w 2018 r.	39
Table 5.	Councillors of the City Council in 2018	
Tablica 6.	Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2010, 2015, 2017, 2018)	40
Table 6.	Registered activity of the State Fire Service (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 7.	Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych i wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję (2017, 2018)	40
Table 7.	Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police (2017, 2018)	
Tablica 8.	Ludność (2010, 2015, 2017, 2018)	41
Table 8.	Population (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 9.	Ludność według płci i wieku w 2018 r.	42
Table 9.	Population by sex and age in 2018	
Tablica 10.	Ruch naturalny ludności (2010, 2015, 2017, 2018)	45
Table 10.	Vital statistics (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 11.	Migracje ludności na pobyt stały (2010, 2015, 2017, 2018)	46
Table 11.	Migration of population for permanent residence (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 12.	Prognoza ludności do 2050 r.	46
Table 12.	Population projection until 2050	
Tablica 13.	Pracujący (2010, 2015, 2016, 2017)	47
Table 13.	Employed persons (2010, 2015, 2016, 2017)	
Tablica 14.	Bezrobotni zarejestrowani (2010, 2015, 2017, 2018)	48
Table 14.	Registered unemployed persons (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 15.	Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2010, 2015, 2017, 2018)	49
Table 15.	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 16.	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2010, 2015, 2017, 2018)	51
Table 16.	Persons working in hazardous conditions (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 17.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2010, 2015, 2016, 2017)	52
Table 17.	Average monthly gross wages and salaries (2010, 2015, 2016, 2017)	
Tablica 18.	Ważniejsze dane o infrastrukturze komunalnej (2010, 2015, 2017, 2018)	52
Table 18.	Major data on municipal infrastructure (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 19.	Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2010, 2015, 2017, 2018)	53
Table 19.	Generally accessible and settlement green areas (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 20.	Zasoby mieszkaniowe (2010, 2015, 2017, 2018)	54
Table 20.	Dwelling stocks (2010, 2015, 2017, 2018)	

Tablica 21. Mieszkania oddane do użytkowania (2010, 2015, 2017, 2018)	54
Table 21. Dwellings completed (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 22. Mieszkania, których budowę rozpoczęto i na których realizację wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (2010, 2015, 2017, 2018)	55
Table 22. Dwellings started and for which permits have been granted or which have been registered with a construction project (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 23. Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	56
Table 23. Primary schools for children and youth (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	
Tablica 24. Gimnazja dla dzieci i młodzieży (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	56
Table 24. Lower secondary schools for children and youth (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	
Tablica 25. Licea ogólnokształcące (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	57
Table 25. General secondary schools (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	
Tablica 26. Szkoły zawodowe (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	58
Table 26. Vocational schools (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	
Tablica 27. Szkoły artystyczne I stopnia (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	60
Table 27. 1st grade art schools (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	
Tablica 28. Studenci i absolwenci szkół wyższych według systemów studiów (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	60
Table 28. Students and graduates of higher education institutions by study systems (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	
Tablica 29. Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół w roku akademickim 2018/19 ..	61
Table 29. Students of higher education institutions by study systems and types of schools in the 2018/19 academic year	
Tablica 30. Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół w roku akademickim 2017/18	61
Table 30. Graduates of higher education institutions by study systems and types of schools in the 2017/18 academic year	
Tablica 31. Nauczyciele akademicy (2017, 2018)	62
Table 31. Academic teachers (2017, 2018)	
Tablica 32. Placówki wychowania przedszkolnego (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	63
Table 32. Pre-primary education establishments (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	
Tablica 33. Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2015, 2017, 2018)	64
Table 33. Out-patient health care (2015, 2017, 2018)	
Tablica 34. Apteki ogólnodostępne (2010, 2015, 2017, 2018)	64
Table 34. Public pharmacies (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 35. Żłobki i kluby dziecięce (2010, 2015, 2017, 2018)	65
Table 35. Nurseries and children's clubs (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 36. Wspieranie rodziny (2016, 2017)	65
Table 36. Family support (2016, 2017)	
Tablica 37. Rodzinna piecza zastępcza (2010, 2015, 2017, 2018)	66
Table 37. Family foster care (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 38. Instytucjonalna piecza zastępcza (2010, 2015, 2017, 2018)	66
Table 38. Institutional foster care (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 39. Pomoc społeczna stacjonarna (2010, 2015, 2017, 2018)	67
Table 39. Stationary social welfare (2010, 2015, 2017, 2018)	

Tablica 40. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2010, 2015, 2017, 2018)	67
Table 40. Stationary social welfare facilities by groups of residents (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 41. Biblioteki publiczne (2010, 2015, 2017, 2018)	68
Table 41. Public libraries (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 42. Kina, teatry i instytucje muzyczne (2010, 2015, 2017, 2018)	69
Table 42. Cinemas, theatres and music institutions (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 43. Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2010, 2015, 2017, 2018)	69
Table 43. Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs, community centres (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 44. Muzea (2010, 2015, 2017, 2018)	70
Table 44. Museums (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 45. Baza noclegowa turystyki (2010, 2015, 2017, 2018)	71
Table 45. Tourist accommodation establishments (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 46. Kluby sportowe (2010, 2016, 2018)	71
Table 46. Sports clubs (2010, 2016, 2018)	
Tablica 47. Powierzchnia gruntów leśnych (2010, 2015, 2017, 2018)	72
Table 47. Forest land (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 48. Sprzedaż produkcji, zatrudnienie i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (2015, 2017, 2018)	72
Table 48. Sales of production, paid employment as well as wages and salaries in enterprise sector (2015, 2017, 2018)	
Tablica 49. Produkcja sprzedana przemysłu w 2018 r.	73
Table 49. Sold production of industry in 2018	
Tablica 50. Struktura produkcji sprzedanej i przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (2015, 2017, 2018)	74
Table 50. Structure of sold production and average paid employment in industry (2015, 2017, 2018)	
Tablica 51. Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w 2018 r.	75
Table 51. Sold production of construction (current prices) in 2018	
Tablica 52. Komunikacja miejska (2010, 2015, 2017, 2018)	75
Table 52. Urban transport (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 53. Ścieżki rowerowe (2011, 2015, 2016, 2017)	75
Table 53. Bicycle paths (2011, 2015, 2016, 2017)	
Tablica 54. Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2010, 2015, 2017, 2018)	76
Table 54. Registered road vehicles and tractors (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 55. Wypadki i kolizje drogowe (2010, 2015, 2017, 2018)	76
Table 55. Road accidents and collisions (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 56. Przychody i koszty ich uzyskania w przedsiębiorstwach (2010, 2015, 2017, 2018)	77
Table 56. Revenues and costs of obtaining revenues in enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 57. Wyniki finansowe przedsiębiorstw (2010, 2015, 2017, 2018)	79
Table 57. Financial results of enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 58. Wskaźniki finansowe przedsiębiorstw (2010, 2015, 2017, 2018)	80
Table 58. Financial rates of enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 59. Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2010, 2015, 2017, 2018)	81
Table 59. Current assets of enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 60. Zobowiązania przedsiębiorstw (2010, 2015, 2017, 2018)	82
Table 60. Liabilities of enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	

Tablica 61. Koszty przedsiębiorstw (2010, 2015, 2017, 2018)	83
Table 61. Costs of enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2010, 2015, 2017, 2018)	85
Table 62. Entities of the national economy in the REGON register (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 63. Spółki handlowe według form organizacyjno-prawnych (2010, 2015, 2017, 2018)	95
Table 63. Commercial companies by organizational-legal forms (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 64. Spółki handlowe według rodzaju kapitału (2010, 2015, 2017, 2018)	97
Table 64. Commercial companies by type of capital (2010, 2015, 2017, 2018)	
Tablica 65. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON (2010, 2015, 2017, 2018)	99
Table 65. Entities of the national economy newly recorded and signed off from the REGON register (2010, 2015, 2017, 2018)	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Ludność według płci i wieku w 2018 r.	15
Chart 1. Population by sex and age in 2018	
Wykres 2. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku (2000, 2005, 2010, 2015, 2017, 2018)	16
Chart 2. Structure of population by economical age groups (2000, 2005, 2010, 2015, 2017, 2018)	
Wykres 3. Ruch naturalny ludności (2000–2018)	17
Chart 3. Vital statistics (2000–2018)	
Wykres 4. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2000–2018)	17
Chart 4. Internal and international net migration of population for permanent residence (2000–2018)	
Wykres 5. Bezrobocie rejestrowane (2002–2018)	19
Chart 5. Registered unemployment (2002–2018)	
Wykres 6. Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach względem średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (2015, 2018)	21
Chart 6. Deviations of average monthly gross wages and salaries in selected sections in relation to average wages and salaries in enterprise sector (2015, 2018)	
Wykres 7. Mieszkania oddane do użytkowania (2000–2018)	22
Chart 7. Dwellings completed (2000–2018)	
Wykres 8. Struktura sprzedaży produkcji oraz zatrudnienia w sekcji budownictwo według działów w 2018 r.	24
Chart 8. Structure of sales of production as well as paid employment in section construction by divisions in 2018	
Wykres 9. Struktura sprzedaży detalicznej według rodzajów działalności przedsiębiorstwa (ceny bieżące) [2017, 2018]	26
Chart 9. Structure of retail sales by type of activity (current prices) [2017, 2018]	
Wykres 10. Struktura podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON według sekcji w 2018 r.	29
Chart 10. Structure of entities of the national economy in the REGON register by sections in 2018	
Wykres 11. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON (2002–2018)	30
Chart 11. Entities of the national economy newly recorded and signed off from the REGON register (2002–2018)	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	zupelny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych data not available or not reliable
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe not applicable
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification are presented in abbreviated form
Znak #	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Complete name
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Complete name
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
h	godzina hour
r.	rok
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in.	między innymi
Nr No.	numer number
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
poz.	pozycja
str.	strona
tj. i.e.	to jest that is
tw.	tak zwany
ust.	ustęp

SYMBOLS. MAJOR ABBREVIATIONS

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Complete name
Dz. U.	Dziennik Ustaw
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
CEIDG	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
SIO	System Informacji Oświatowej
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
CRP KEP	Centralny Rejestr Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników

Synteza

W końcu 2018 r. w Białymstoku mieszkało 297,5 tys. osób (o 171 osób więcej niż w końcu poprzedniego roku). Stanowiło to 1/4 ogólnej liczby mieszkańców województwa podlaskiego. Od 2011 r. obserwowany był systematyczny wzrost liczby ludności Białegostoku. Wpływ na tę sytuację miał utrzymujący się dodatni przyrost naturalny, przy ujemnym (z wyjątkiem lat 2012 i 2014) saldzie migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały. Średnia gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadająca na 1 km², wyniosła w analizowanym okresie 2913.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób mających siedzibę na terenie Białegostoku) w 2018 r. ukształtowało się na poziomie 37,1 tys. osób, czyli o 3,5% wyższym niż rok wcześniej.

W końcu grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Białymstoku wyniosła 8,0 tys. osób. W stosunku do stanu zanotowanego w analogicznym okresie poprzedniego roku liczebność populacji bezrobotnych zmniejszyła się o 9,9%. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 6,2% i była o 0,8 p. proc. niższa w porównaniu z zanotowaną przed rokiem.

W 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach średnich i dużych mających siedzibę na terenie Białegostoku) wyniosło 3931,91 zł i było o 5,4% wyższe niż rok wcześniej.

W omawianym roku na terenie Białegostoku oddano do użytkowania 1927 mieszkań, tj. o 5,2% mniej niż w poprzednim roku. Jednocześnie wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 3596 mieszkań (ponad 2-krotnie więcej niż przed rokiem) i rozpoczęto budowę 3438 mieszkań (o 37,1% więcej niż rok wcześniej).

Duże i średnie przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie Białegostoku, zaliczane do sekcji przemysłowych (górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja) w 2018 r. dokonały sprzedaży produkcji o wartości 3465,5 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 1,8% (w cenach stałych) wyższej niż przed rokiem. Wydajność pracy w przemyśle, tj. produkcja sprzedana w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, w 2018 r. była o 4,2% (w cenach stałych) wyższa niż rok wcześniej.

Przedsiębiorstwa należące do sekcji budownictwo (o liczbie pracujących powyżej 9 osób mające swoją siedzibę na terenie Białegostoku) w 2018 r. sprzedały produkcję o łącznej wartości 2117,3 mln zł (w cenach bieżących). W porównaniu z poprzednim rokiem oznacza to wzrost o 15,4%. Zasadniczą część sprzedaży w budownictwie stanowiła produkcja budowlano-montażowa, której wartość wyniosła 765,9 mln zł i w stosunku do zanotowanej w 2017 r. zmniejszyła się o 3,3%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w 2018 r. wzrosła o 5,2% w porównaniu z poprzednim rokiem.

W 2018 r. sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych dokonana przez duże i średnie przedsiębiorstwa mające siedzibę w Białymstoku zwiększyła się o 19,9% w stosunku do poziomu zanotowanego w roku poprzednim. Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) jednostek handlowych i niehandlowych zrealizowana w omawianym roku wzrosła o 12,3% w porównaniu z zanotowaną rok wcześniej.

W 2018 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę na terenie Białegostoku były słabsze od uzyskanych rok wcześniej. Przychody z całokształtu działalności wzrosły mniej niż koszty ich uzyskania, co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów, a także pozostałych wskaźników ekonomiczno-finansowych.

Według danych rejestru REGON, w końcu 2018 r. na terenie Białegostoku zarejestrowanych było 35,9 tys. podmiotów gospodarki narodowej. W porównaniu ze stanem w końcu 2017 r. liczba podmiotów wzrosła o 1,5%. W 2018 r. w Białymstoku zarejestrowano 3,5 tys. nowych podmiotów gospodarki narodowej (o 16,3% więcej niż w poprzednim roku), natomiast działalność zlikwidowało 2,8 tys. jednostek (o 22,4% więcej niż przed rokiem).

Executive summary

At the end of 2018 there were 297.5 thousand people living in Białystok (171 people more than at the end of the previous year). It constituted 1/4 of the total number of inhabitants of Podlaskie voivodeship. Since 2011, a systematic increase in the population of Białystok was observed. This was influenced by the continued positive population growth, with negative (except for 2012 and 2014) balance of internal and international migration for permanent residence. The average density of population, i.e. the number of people per 1 km², in the analyzed period was 2913.

The average employment in the enterprise sector (in units employing more than 9 people based in Białystok) in 2018 was at the level of 37.1 thousand people, i.e. 3.5% higher than a year before.

At the end of December 2018, there were 8.0 thousand registered unemployed persons in Białystok. It decreased by 9.9% in relation to the level recorded in the same period of the previous year. The registered unemployment rate at the end of 2018 was at the level of 6.2% and it was by 0.8 pp lower than the one recorded a year ago.

In 2018, the average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector (in medium and large units based in Białystok) amounted to PLN 3931.91 and were 5.4% higher than a year earlier.

In the discussed year, there were 1927 dwellings completed in Białystok, i.e. by 5.2% less than in the previous year. At the same time, there were 3596 dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project (more than twice as many as previous year) and 3438 dwellings started (37.1% more than a year before).

Large and medium-sized enterprises based in Białystok included in the section industry (mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply as well as water supply; sewerage and waste management and remediation activities) in 2018 sold production of 3465.5 million PLN (in current prices), i.e. by 1.8% (in constant prices) higher than a year before. Labor productivity in industry, i.e. production sold per 1 employee, in 2018 was 4.2% (in constant prices) higher than a year earlier.

Enterprises belonging to the section construction (employing more than 9 people based in Białystok) in 2018 sold production with a total value of 2117.3 million PLN (in current prices). Comparing to the previous year, this means a 15.4% increase. The main part of sales in construction was construction and assembly, which value amounted to 765.9 million PLN and in relation to the one recorded in 2017 decreased by 3.3%. Labor productivity in construction, i.e. production sold per 1 employee, in 2018 increased of 5.2% comparing to the previous year.

In 2018, wholesale sales (in current prices) in trade units completed by large and medium-sized enterprises established in Białystok increased by 19.9% compared to the level recorded in the previous year. Retail sales (in current prices) of trade and non-trading units realized in the analyzed year increased by 12.3% compared to the one noted a year earlier.

In 2018, the financial results of the surveyed non-financial companies based in Białystok were weaker than those obtained a year earlier. Revenues from total activity grew less than the costs of obtaining them, which was reflected in the deterioration of the cost level indicator as well as other economic and financial indicators.

According to the REGON register, at the end of 2018, there were 35.9 thousand entities of the national economy registered in Białystok. In comparison to the situation at the end of 2017, the number of entities increased by 1.5%. In 2018, 3.5 thousand new entities of the national economy were registered in Białystok. (16.3% more than in the previous year), while the activity liquidated 2.8 thousand units (22.4% more than last year).

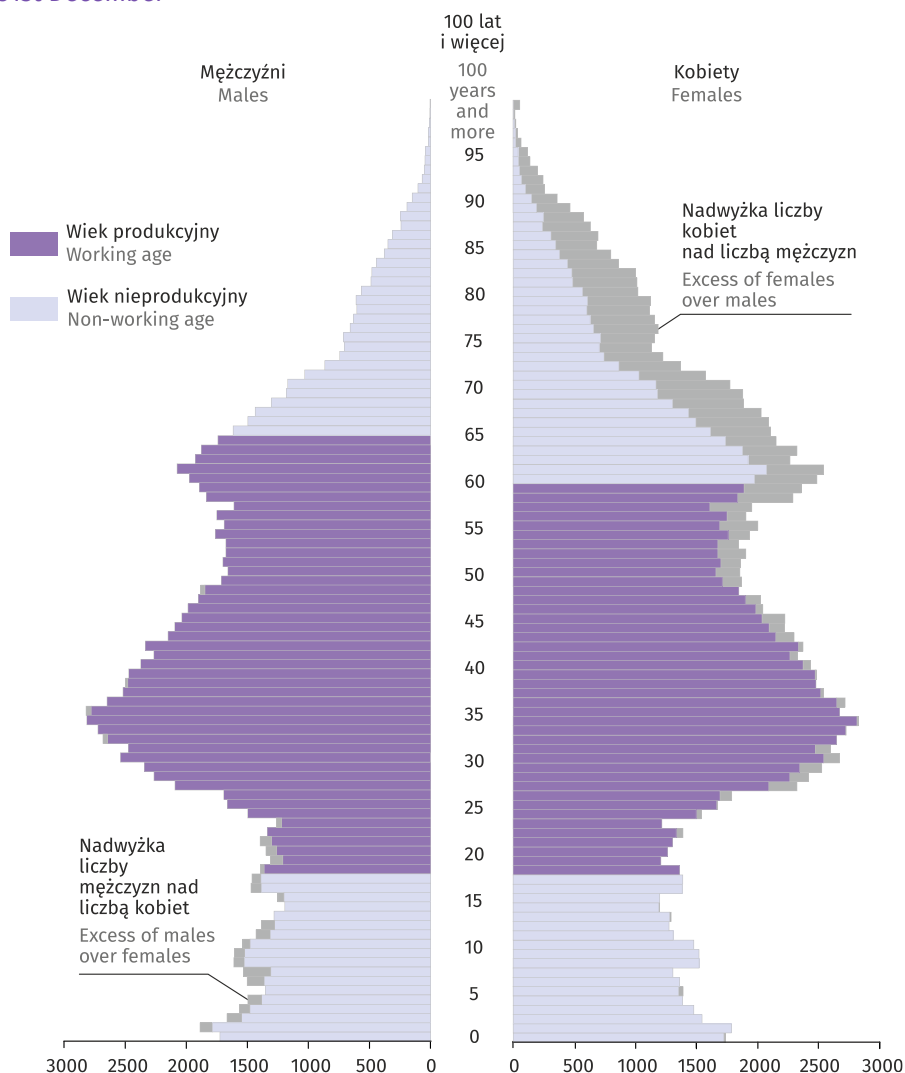
Ludność

Population

Według stanu w końcu 2018r., w Białymstoku mieszkało 297459 osób (o 171 osób więcej niż w końcu poprzedniego roku), z tego 139621 mężczyzn i 157838 kobiet. Stanowiło to 1/4 ogólnej liczby mieszkańców województwa podlaskiego. Średnia gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadająca na 1 km² powierzchni ogólnej, wyniosła w analizowanym okresie 2913 i była nieco (o 2 osoby na 1 km²) większa niż rok wcześniej.

Wykres 1. Ludność^a według płci i wieku w 2018 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 1. Population^a by sex and age in 2018
As of 31st December

^a Na podstawie bilansu.
a Based on balance.

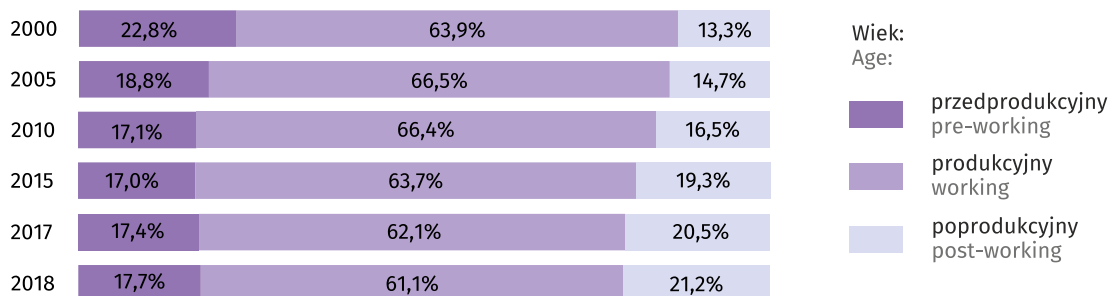
W ciągu ostatniego roku zawarto 1470 małżeństw, tj. o 4 (o 0,3%) więcej niż rok wcześniej. Nieco wyższy był również współczynnik małżeństw (liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności), który w omawianym

roku przyjął wartość 4,94 (przy 4,93 w 2017 r.). W tym samym czasie zostały orzeczone prawomocnie 553 rozwody, czyli o 78 (o 12,4%) mniej niż przed rokiem. W ponad 2/3 przypadków powództwo o rozwód wniosła kobieta.

W 2018 r. urodziło się 3494 dzieci, tj. 1734 chłopców i 1760 dziewczynek. W stosunku do poprzedniego roku liczba urodzeń żywych zmniejszyła się o 103, tj. o 2,9%. Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń w przeliczeniu na 1000 ludności) wyniósł 11,75 wobec 12,11 w 2017 r. Współczynnik płodności kobiet (liczba urodzeń żywych na 1000 kobiet w wieku 15–49 lat) w Białymstoku zmniejszył się z 48,89 w 2017 r. do 48,00 w 2018 r. Urodzenia z matek nastoletnich (poniżej 20 roku życia) w analizowanym roku stanowiły tylko 1,5% urodzeń żywych, natomiast z matek mających 35 lat i więcej – 18,1%. Najwyższy współczynnik płodności zaobserwowano wśród kobiet w wieku 25–29 lat oraz 30–34 lata i wyniósł on po 102,3. Współczynnik dzietności¹ utrzymał się na poziomie z poprzedniego roku i wyniósł 1,49 (najbardziej korzystną sytuację demograficzną określa współczynnik dzietności gwarantujący prostą zastępowalność pokoleń, kształtujący się na poziomie 2,1–2,15; jest to wartość optymalna, określana jako korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego).

Wykres 2. Struktura ludności^a według ekonomicznych grup wieku Stan w dniu 31 grudnia

Chart 2. Structure of population^a by economical age groups
As of 31st December

a Na podstawie bilansów.

a Based on balances.

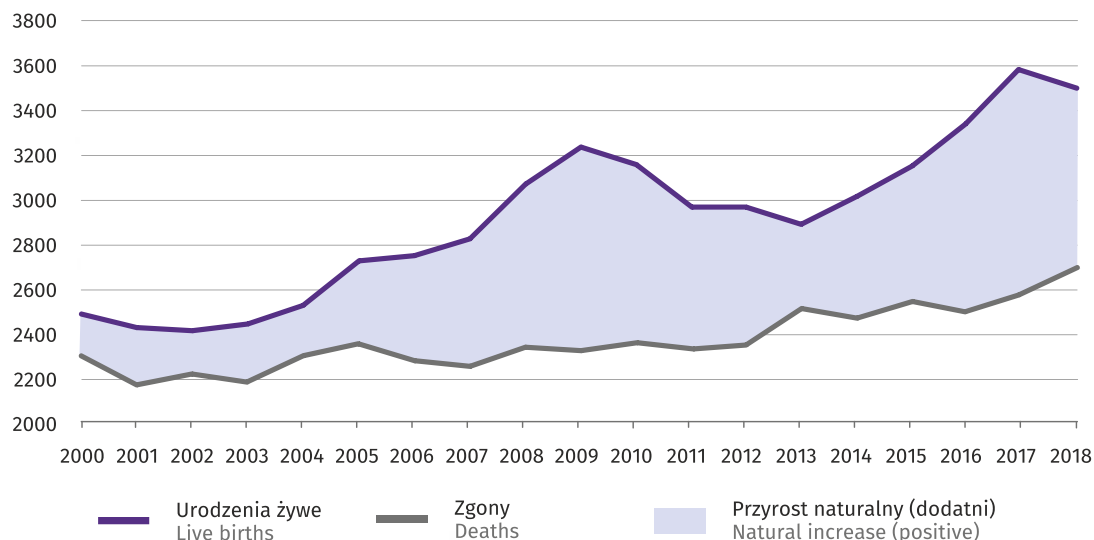
W ciągu całego 2018 r. zmarło 2700 osób, z tego 1315 mężczyzn i 1385 kobiet. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost liczby zgonów (o 123, tj. o 4,8%). Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 ludności) w analizowanym roku osiągnął poziom 9,08, a w 2017 r. – 8,67.

Przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów) w 2018 r. wyniósł 794 (rok wcześniej – 1020). Współczynnik przyrostu naturalnego (przyrost naturalny na 1000 ludności) osiągnął wartość 2,67, podczas gdy przed rokiem kształtował się na poziomie 3,43.

¹ Współczynnik dzietności – liczba dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat), przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku.

Wykres 3. Ruch naturalny ludności

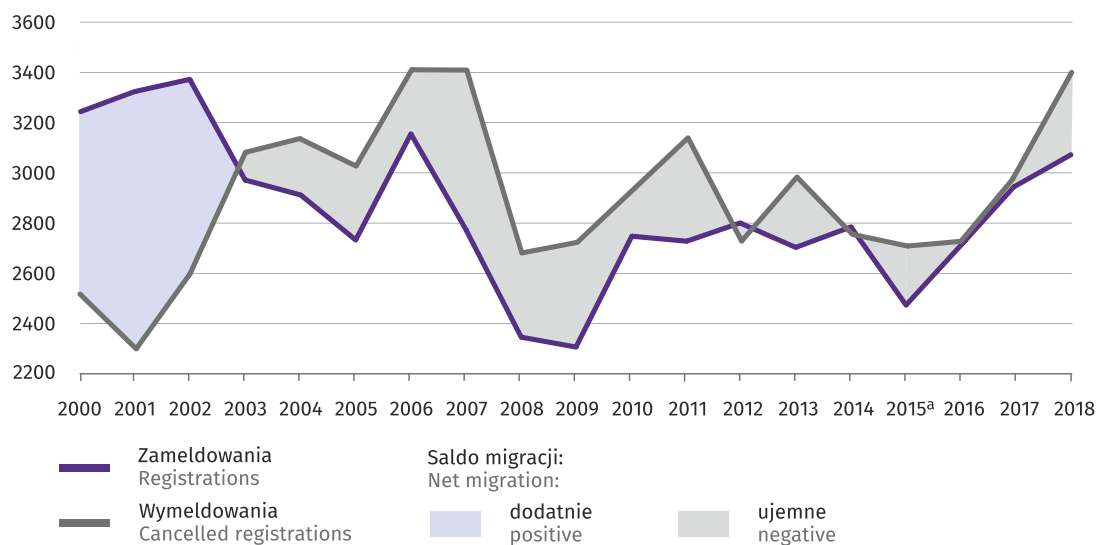
Chart 3. Vital statistics

W omawianym roku w ruchu wewnętrznym ludności na pobyt stały zameldowały się 2832 osoby, natomiast wymeldowało się 3159 osób. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba takich zameldowań w Białymstoku wzrosła o 104 (o 3,8%), a wymeldowań zwiększyła się o 482 (o 18,0%). Migracje zagraniczne ukształtowały się następująco: na pobyt stały z zagranicy zameldowało się 238 osób, a za granicę wymeldowały się 242 osoby. W związku z powyższym, ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały w 2018 r. wyniosło minus 331 (przed rokiem ukształtowało się na poziomie minus 25), a w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 1,11 (w 2017 r. – minus 0,08).

Wykres 4. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały

Chart 4. Internal and international net migration of population for permanent residence

a W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r.
a In case of the international migration data relate to 2014.

Rynek pracy Labour market

Zatrudnienie Paid employment

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób mających siedzibę na terenie Białegostoku) w 2018 r. ukształtowało się na poziomie 37,1 tys. osób, czyli o 1,3 tys. osób (o 3,5%) wyższym niż rok wcześniej.

Analizując poszczególne rodzaje działalności, najwyższe przeciętne zatrudnienie stwierdzono w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych – 11,3 tys. osób, tj. 30,4% (w roku poprzednim – 30,1%) i przetwórstwo przemysłowe – 10,1 tys. osób, tj. 27,2% ogółu (rok wcześniej – 29,2%). Najniższe zanotowano natomiast w informacji i komunikacji – 0,8 tys. osób, tj. 2,3% ogólnego przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (w 2017 r. również 2,3%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii – 1,1 tys. osób, tj. 3,1% (w poprzednim roku – 2,9%).

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw^a przedstawia poniższa tablica:
Average paid employment in individual sections in enterprise sector^a were as follows:

Wyszczególnienie Specification	2017		2018		2017=100
	w tys.	in thousands	w odsetkach	in %	
Ogółem Total	35,8	37,1	100,0		103,5
w tym: of which:					
Przemysł Industry	11,9	11,7	31,5		97,7
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	10,5	10,1	27,2		96,5
Budownictwo Construction	3,6	4,0	10,8		109,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	10,8	11,3	30,4		104,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2,7	2,7	7,4		103,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1,0	1,1	3,1		109,7
Informacja i komunikacja Information and communication	0,8	0,8	2,3		100,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1,1	1,2	3,2		103,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	1,5	1,9	5,0		125,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

W 2018 r. wzrost zatrudnienia wystąpił prawie we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy zaobserwowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 25,4%), budownictwie oraz zakwaterowaniu i gastronomii (po 9,7%), a także w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,6%), natomiast jego spadek (o 3,5%) odnotowano tylko w przetwórstwie przemysłowym.

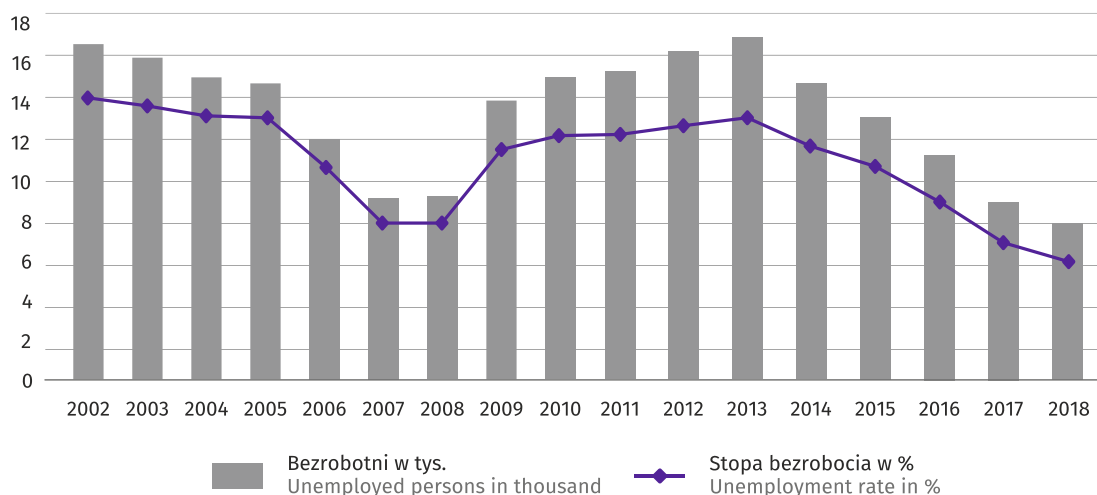
Wśród działań dominujących w zatrudnieniu znaczący jego wzrost w stosunku do poprzedniego roku odnotowano m.in. w działalności detektywistycznej i ochroniarskiej (o 45,7%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 31,1%), budowie budynków (o 12,5%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 12,4%) oraz gastronomii (o 10,9%). Niższe niż przed rokiem zatrudnienie stwierdzono przede wszystkim w działalności związanej z produkcją maszyn i urządzeń (o 48,7%), produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 6,4%), a także w transporcie lądowym i rurociągowym (o 0,3%).

Bezrobocie rejestrowane Registered unemployment

W końcu grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Białymstoku wyniosła 8001 osób, w tym 3854 kobiety. W stosunku do stanu zanotowanego w analogicznym okresie 2017 r. liczebność populacji bezrobotnych zmniejszyła się o 9,9%, przy czym liczba bezrobotnych kobiet spadła o 8,0%. Udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2018 r. ukształtował się na poziomie 48,2% i w skali roku zwiększył się o 1,0 p. proc. W omawianym okresie bez prawa do zasiłku pozostawało 7014 osób, tj. 87,7% ogółu bezrobotnych.

Wykres 5. Bezrobocie rejestrowane Stan w dniu 31 grudnia

Chart 5. Registered unemployment
As of 31st December

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2018 r. były 873 osoby niepełnosprawne. W ogólnej liczbie bezrobotnych 2044 osoby posiadały wykształcenie wyższe, 1839 – policealne i średnie zawodowe, 1010 – średnie ogólnokształcące i 1391 – zasadnicze zawodowe. Bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 43,1% ogółu bezrobotnych, tj. 3451 osób. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 15,0%, czyli o 611 osób.

W końcu 2018 r. udział wybranych kategorii osób, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w ogólnej liczbie bezrobotnych kształtował się następująco:

- bezrobotni do 25 roku życia – 7,0% (rok wcześniej – 7,6%),
- osoby powyżej 50 roku życia – 29,8% (przed rokiem – 30,3%),
- długotrwale bezrobotni² – 56,5% (w końcu grudnia 2017 r. – 59,7%),
- niepełnosprawni – 10,9% (w roku poprzednim – 9,8%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 6,2% i była o 0,8 p. proc. mniejsza w porównaniu z zanotowaną w analogicznym okresie 2017 r.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Wynagrodzenia i czas przepracowany

Wages and salaries as well as time worked

W 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach średnich i dużych mających siedzibę na terenie Białegostoku) wyniosło 3931,91 zł i było o 5,4% wyższe niż rok wcześniej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw^a kształtowało się następująco:

Average monthly gross wages and salaries in individual sections in enterprise sector^a were as follows:

Wyszczególnienie Specification	2017	2018		
	w zł in PLN		ogółem=100 total=100	2017=100
Ogółem Total	3729,74	3931,91	100,0	105,4
w tym: of which:				
Przemysł Industry	3674,26	3883,14	98,8	105,7
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	3572,51	3780,11	96,1	105,8
Budownictwo Construction	4078,58	4318,75	109,8	105,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3737,94	4022,42	102,3	107,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	3591,30	3663,04	93,2	102,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2700,36	2764,83	70,3	102,4
Informacja i komunikacja Information and communication	4559,95	4801,20	122,1	105,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	4156,86	4351,32	110,7	104,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2493,93	2715,99	69,1	108,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

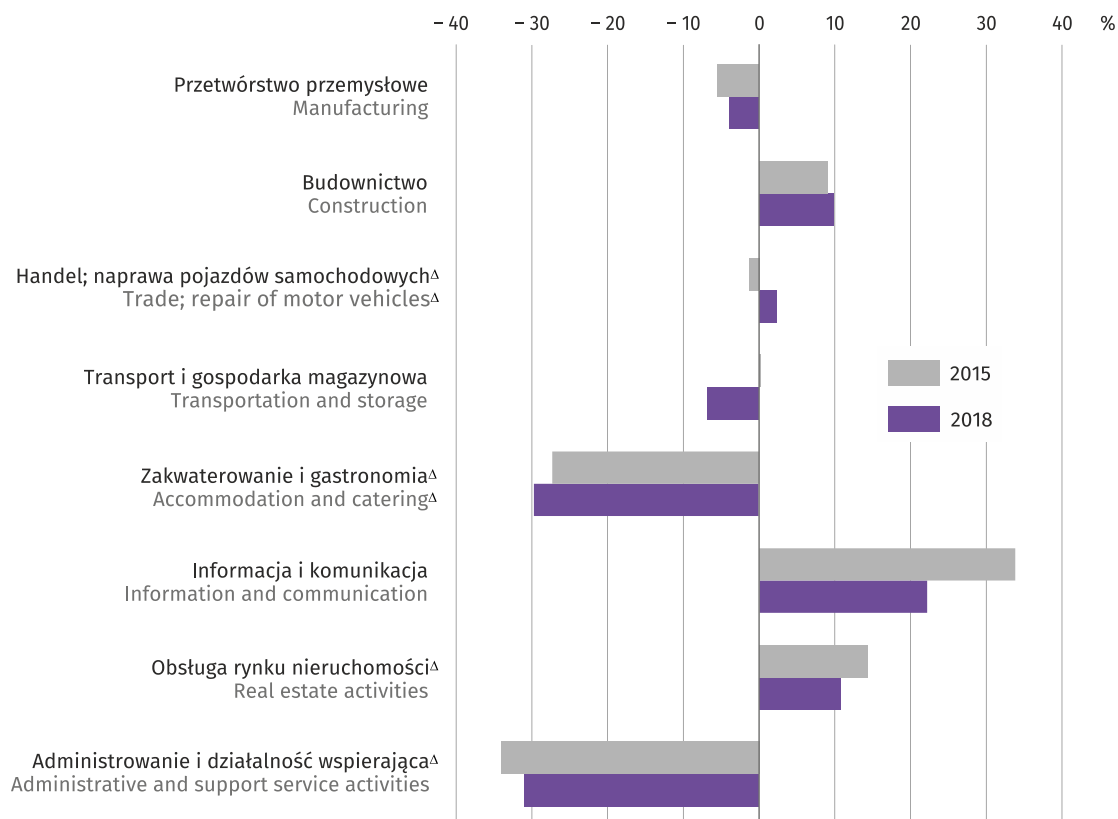
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,9%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,6%), budownictwie (o 5,9%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,8%) oraz informacji i komunikacji (o 5,3%).

Wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. otrzymali m.in. zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja (o 22,1%), obsługa rynku nieruchomości (o 10,7%), a także budownictwo (o 9,8%). Wynagrodzenie znacznie niższe od średniego uzyskali przede wszystkim zatrudnieni w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 30,9%) oraz zakwaterowaniem i gastronomią (o 29,7%).

Wykres 6. Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach względem średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw^a

Chart 6. Deviations of average monthly gross wages and salaries in selected sections in relation to average wages and salaries in enterprise sector^a

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

W 2018 r. liczba godzin przepracowanych przez zatrudnionych w jednostkach sektora przedsiębiorstw wyniosła łącznie 65,1 mln, tj. o 2,2% więcej niż przed rokiem. W omawianym okresie wzrost ilości przepracowanych godzin zaobserwowano prawie we wszystkich sekcjach, a najwyższy wystąpił w administrowaniu i działalności wspierającej (o 23,7%), budownictwie (o 6,8%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,3%). Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych – 19,6 mln (30,1% ogółu) i przetwórstwo przemysłowe – 17,8 mln (27,4%), natomiast najmniej w informacji i komunikacji – 1,5 mln (2,3%), a także obsłudze rynku nieruchomości oraz zakwaterowaniu i gastronomii – po 2,0 mln (po 3,1%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. wyniósł 146 godzin co oznacza spadek o 1,2% w odniesieniu do roku poprzedniego.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w analizowanym roku ukształtowało się na poziomie 26,88 zł i było o 6,8% wyższe niż rok wcześniej. Wynagrodzenie godzinowe wzrosło we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,3%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 8,9%), a także w budownictwie (o 8,7%).

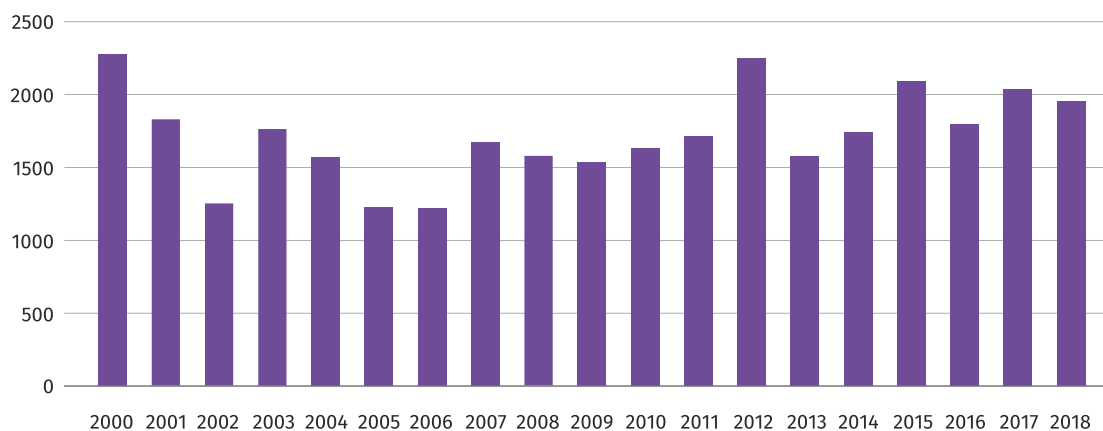
Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcjach informacja i komunikacja (32,87 zł) oraz obsługa rynku nieruchomości (31,03 zł), a najniższe – w administrowaniu i działalności wspierającej (18,35 zł), a także w zakwaterowaniu i gastronomii (18,64 zł).

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

W 2018 r. na terenie Białegostoku oddano do użytkowania 1927 mieszkań, tj. o 5,2% mniej niż w poprzednim roku. Podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem przekazały do użytkowania 1673 mieszkania (o 9,5% mniej niż rok wcześniej), inwestorzy indywidualni – 187 (o 23,0% więcej), zakłady pracy – 43 oraz Towarzystwo Budownictwa Społecznego – 24 (przy braku mieszkań oddanych do użytkowania w 2017 r. w obu tych formach budownictwa).

Wykres 7. Mieszkania oddane do użytkowania
Chart 7. Dwellings completed

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w analizowanym roku wyniosła 70,0 m² (o 2,3 m² mniej niż w 2017 r.), przy czym w budownictwie indywidualnym – 183,0 m² (przed rokiem – 178,6 m²), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 58,0 m² (rok wcześniej – 64,0 m²), zakładowym – 58,0 m² i społecznym czynszowym – 50,8 m².

W omawianym okresie w Białymstoku wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 3596 mieszkań (ponad 2-krotnie więcej niż przed rokiem). Uzyskali je budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem oraz inwestorzy indywidualni – odpowiednio 94,4% i 5,6% ogółu. Równocześnie rozpoczęto budowę 3438 mieszkań (o 37,1% więcej niż rok wcześniej), z tego 93,6% przypadło na budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 6,4% – na budownictwo indywidualne.

Przemysł Industry

Duże i średnie przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie Białegostoku, zaliczane według PKD 2007 do czterech sekcji przemysłowych (górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja) w 2018 r. dokonały sprzedaży produkcji o wartości 3465,5 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 1,8% (w cenach stałych) wyższej niż przed rokiem.

W strukturze przemysłu w 2018 r. dominowały trzy działy, z których pochodziło 34,7% wartości produkcji sprzedanej. Należały do nich: produkcja artykułów spożywczych (14,2%), produkcja urządzeń elektrycznych (13,6%) oraz poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (6,9%). W porównaniu z 2017 r. zanotowano wzrost udziału w ogólnej produkcji sprzedanej przemysłu m.in. poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 4,2 p. proc.), produkcji urządzeń elektrycznych (o 2,1 p. proc) oraz produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,8 p. proc.).

Biorąc pod uwagę znaczące w skali miasta działy przemysłu, wzrost wartości sprzedaży zaobserwowano m.in. w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 145,7%), produkcji urządzeń elektrycznych (o 18,6%), produkcji wyrobów z metali (o 10,0%) oraz produkcji artykułów spożywczych (o 3,4%). Poziomu sprzedaży z 2017 r. nie uzyskano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (61,2% produkcji z poprzedniego roku).

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2018 r. wyniosło 11,7 tys. osób i zmniejszyło się o 2,3% w stosunku do zanotowanego w roku poprzednim. Największe zatrudnienie stwierdzono w działach: produkcja artykułów spożywczych – 1,4 tys. osób, produkcja odzieży – 1,1 tys. osób, a także produkcja wyrobów z metali – 0,9 tys. osób. W odniesieniu do 2017 r. wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych (o 11,2%), produkcji artykułów spożywczych (o 8,7%) oraz produkcji wyrobów z metali (o 5,7%). Spadek zatrudnienia odnotowano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 48,7%) oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 6,4%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w 2018 r. wyniosło 3883,14 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosło o 5,7%. Najwyższe płace zanotowano w działach: naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń, produkcja urządzeń elektrycznych oraz produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.

Wydajność pracy w przemyśle, tj. produkcja sprzedana w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, w 2018 r. ukształtowała się na poziomie 297,0 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 4,2% (w cenach stałych) wyższa niż rok wcześniej.

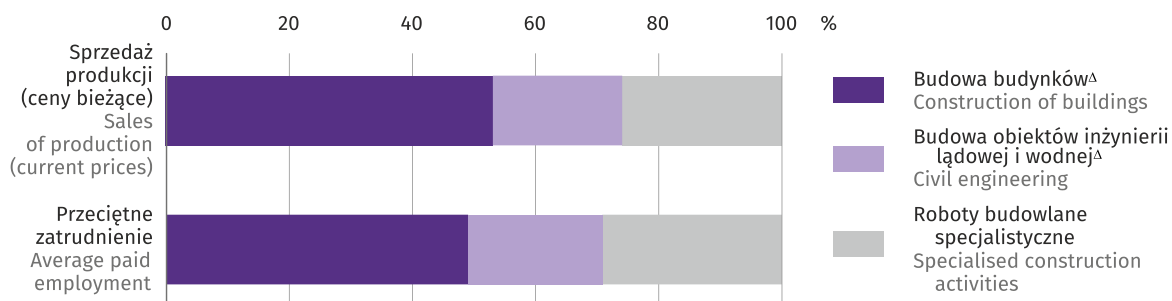
Budownictwo Construction

Przedsiębiorstwa należące do sekcji budownictwo (o liczbie pracujących powyżej 9 osób mające swoją siedzibę na terenie Białegostoku) w 2018 r. sprzedały produkcję o łącznej wartości 2117,3 mln zł (w cenach bieżących), przy przeciętnym zatrudnieniu 4,0 tys. osób. W porównaniu z poprzednim rokiem oznacza to wzrost produkcji o 15,4%, przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia o 9,7%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tej sekcji w 2018 r. ukształtowało się na poziomie 4318,75 zł i zwiększyło się o 5,9% w odniesieniu do zanotowanego rok wcześniej.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w 2018 r. osiągnęła wartość 530,4 tys. zł, co oznacza wzrost o 5,2% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Zasadniczą część sprzedaży w budownictwie stanowiła produkcja budowlano-montażowa, której wartość wyniosła 765,9 mln zł i w stosunku do zanotowanej w 2017 r. zmniejszyła się o 3,3%. Obejmowała ona 36,2% ogólnej wartości sprzedaży wyrobów i usług przedsiębiorstw budowlanych mających siedzibę w Białymstoku, a jej udział w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej województwa w omawianym roku ukształtował się na poziomie 36,0%.

Wykres 8. Struktura sprzedaży produkcji oraz zatrudnienia w sekcji budownictwo^a według działów w 2018 r.
Chart 8. Structure of sales of production as well as paid employment in section construction^a by divisions in 2018

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Wśród przedsiębiorstw budowlanych wiodącą pozycję posiadały jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków. W 2018 r. udział tych przedsiębiorstw w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wyniósł 40,9%, zaś wartość sprzedanej przez nie produkcji zmniejszyła się o 30,7% w stosunku do zanotowanej przed rokiem. Kolejną znaczącą grupę stanowiły przedsiębiorstwa wykonujące głównie roboty budowlane specjalistyczne, których udział w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej ukształtował się na poziomie 30,8%, a wartość produkcji sprzedanej w tych jednostkach wzrosła o 25,2% w odniesieniu do uzyskanej w 2017 r. Istotną pozycję miały również podmioty specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, których udział w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wyniósł 28,3%. W omawianym okresie sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w tych jednostkach wzrosła o 43,6% w odniesieniu do poprzedniego roku.

Produkcja budowlano-montażowa, przeciętne zatrudnienie oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przedsiębiorstwach należących do sekcji budownictwo^a w 2018 r. kształtowały się następująco:

Construction and assembly production, average paid employment as well as average monthly gross wages and salaries in enterprises belonging to the section construction^a in 2018 were as follows:

Działy budownictwa Construction divisions	Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) Construction and assembly production (current prices)		Przeciętne zatrudnienie Average paid employment		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto Average monthly gross wages and salaries	
	w odsetkach in %	2017=100	w odsetkach in %	2017=100	ogółem=100 total=100	2017=100
Ogółem Total	100,0	96,7	100,0	109,7	100,0	105,9
Budowa budynków ^a Construction of buildings	40,9	69,3	49,2	112,5	94,3	106,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a Civil engineering	28,3	143,6	21,6	112,4	107,4	104,7
Roboty budowlane specjalistyczne Specialized construction activities	30,8	125,2	29,2	103,5	104,1	106,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

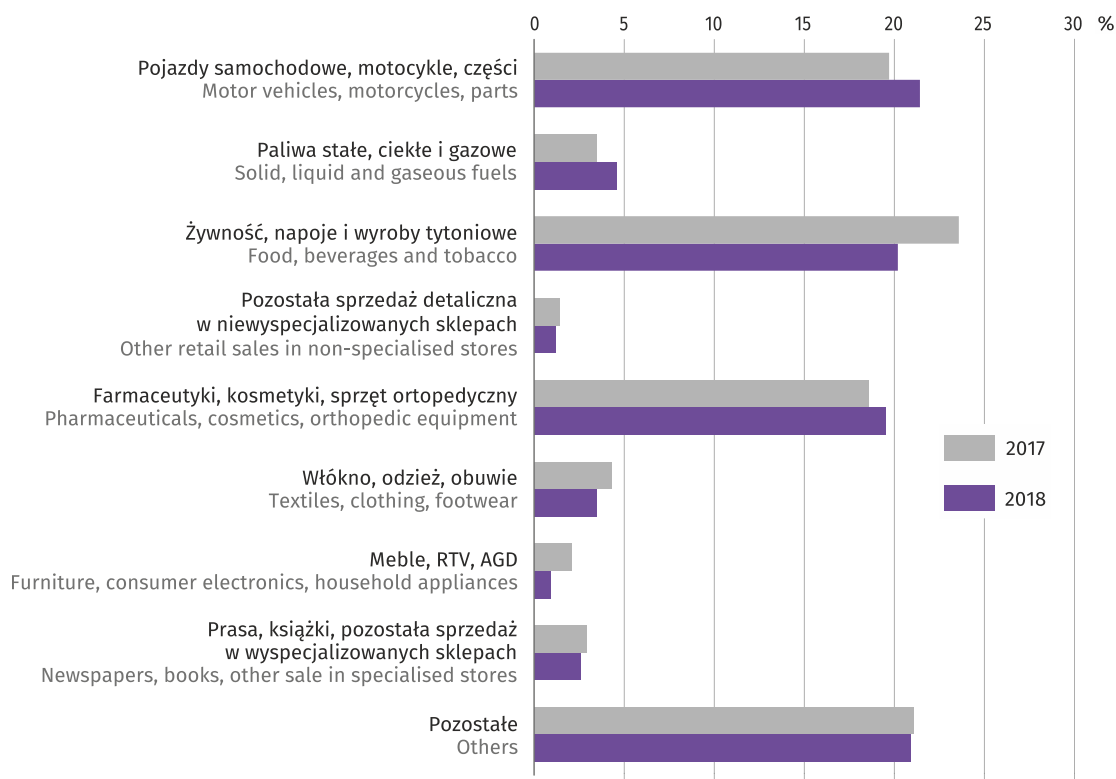
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Handel wewnętrzny Domestic trade

W 2018 r. sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych dokonana przez duże i średnie przedsiębiorstwa mające siedzibę w Białymstoku zwiększyła się o 19,9% w stosunku do poziomu zanotowanego w roku poprzednim.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) jednostek handlowych i niehandlowych zrealizowana w omawianym roku wzrosła o 12,3% w porównaniu z zanotowaną rok wcześniej. Wśród grup o największym udziale w ogólnej wartości sprzedaży, wzrost zaobserwowano w jednostkach zajmujących się handlem pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 21,9%), w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 18,2%) oraz zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 11,2%). Spadek zanotowano m.in. w jednostkach zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 3,5%).

Wykres 9. Struktura sprzedaży detalicznej^a według rodzajów działalności przedsiębiorstwa (ceny bieżące)
Chart 9. Structure of retail sales^a by type of activity (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2018 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (21,4%), jednostki zgrupowane w kategorii „pozostałe” (20,9%), zajmujące się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (20,2%) oraz farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (19,5%).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych³

Financial results of non-financial enterprises

W 2018 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw mających siedzibę na terenie Białegostoku były słabsze od uzyskanych rok wcześniej. Przychody z całokształtu działalności wzrosły mniej niż koszty ich uzyskania, co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów, a także pozostałych wskaźników ekonomiczno-finansowych.

Przychody z całokształtu działalności w 2018 r. były o 7,2% wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast koszty uzyskania tych przychodów zwiększyły się o 7,6%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz koszty tej działalności były również wyższe niż rok wcześniej – odpowiednio o 8,5% i 9,0%. W ujęciu wartościowym największy wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zanotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz budownictwie, a największy ich spadek – w informacji i komunikacji oraz przetwórstwie przemysłowym.

Wynik finansowy na sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 1,8% niższy niż przed rokiem i ukształtował się na poziomie 560,8 mln zł. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej zwiększył się o 8,8% i osiągnął wartość 118,8 mln zł. Pogorszył się wynik na operacjach finansowych i wyniósł minus 58,0 mln zł wobec minus 42,2 mln zł w poprzednim roku.

Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 621,6 mln zł i był o 16,7 mln zł (o 2,6%) niższy od uzyskanego w 2017 r. Obciążenia wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym zwiększyły się w skali roku do 89,7 mln zł, tj. o 1,5%. Wzrosła relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto z 11,9% do 12,3%. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 531,9 mln zł i był o 18,0 mln zł (o 3,3%) niższy w porównaniu z uzyskanym rok wcześniej; zysk netto zmniejszył się o 1,9%, a strata netto zwiększyła się o 5,5%.

Badanie objęło 401 przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących księgi rachunkowe. W omawianym okresie zysk netto wykazało 81,8% badanych przedsiębiorstw wobec 80,7% przed rokiem. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności wyniósł 88,5% i utrzymał się na poziomie z poprzedniego roku.

W skali roku w badanych przedsiębiorstwach odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z całokształtu działalności – o 0,4 p. proc., wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – o 0,4 p. proc. oraz wskaźników rentowności obrotu brutto – o 0,4 p. proc. i netto – o 0,3 p. proc. Wskaźnik płynności finansowej I stopnia zwiększył się o 0,1 p. proc., zmniejszyły się natomiast wskaźniki II i III stopnia odpowiednio o 4,5 p. proc. i 2,6 p. proc.

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw w końcu grudnia 2018 r. wyniosła 5099,7 mln zł i była o 6,2% wyższa od zanotowanej w końcu poprzedniego roku, w tym zapasy wzrosły o 13,1%, inwestycje krótkoterminowe – o 8,2%, a należności krótkoterminowe – o 0,2%, natomiast spadły krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe – o 9,0%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział zapasów (z 36,8% do 39,2%) oraz inwestycji krótkoterminowych (z 19,3% do 19,7%), zmniejszył się natomiast udział należności krótkoterminowych (z 40,1% do 37,8%) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,8% do 3,2%). W strukturze zapasów wzrósł udział półproduktów i produktów w toku (z 13,2% do 14,1%) oraz towarów (z 54,4% do 56,2%), natomiast zmniejszył się udział produktów gotowych (z 12,5% do 10,0%) oraz materiałów (z 15,9% do 15,1%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi – relacja zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych wyniosła 62,4% wobec 61,5% rok wcześniej.

³ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) w końcu grudnia 2018 r. wyniosły 4411,9 mln zł i były o 3,5% wyższe od zanotowanych przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 27,8% ogółu zobowiązań (wobec 30,7% w końcu grudnia 2017 r.). Ich wartość osiągnęła poziom 1227,4 mln zł i była o 6,3% niższa niż rok wcześniej. Zobowiązania krótkoterminowe badanych przedsiębiorstw wyniosły 3184,5 mln zł i w skali roku zwiększyły się o 7,9%, w tym z tytułu kredytów i pożyczek – o 5,0%, z tytułu dostaw i usług – o 3,3%, z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 8,9%.

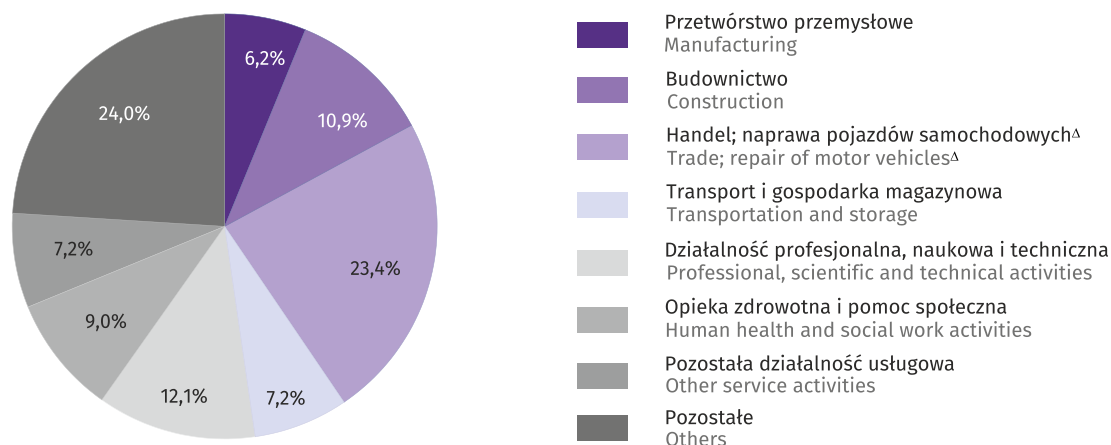
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON⁴

Entities of the national economy in the REGON register

Według danych rejestru REGON, w końcu 2018 r. na terenie Białegostoku zarejestrowanych było 35926 podmiotów gospodarki narodowej. Sektor publiczny obejmował 503 podmioty, zaś prywatny – 34925. W porównaniu ze stanem w końcu 2017 r. ogólna liczba podmiotów wzrosła o 1,5%, przy czym w sektorze publicznym zwiększyła się o 0,6%, a w sektorze prywatnym – o 1,2%.

Wykres 10. Struktura podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON według sekcji w 2018 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 10. Structure of entities of the national economy in the REGON register by sections in 2018 As of 31st December

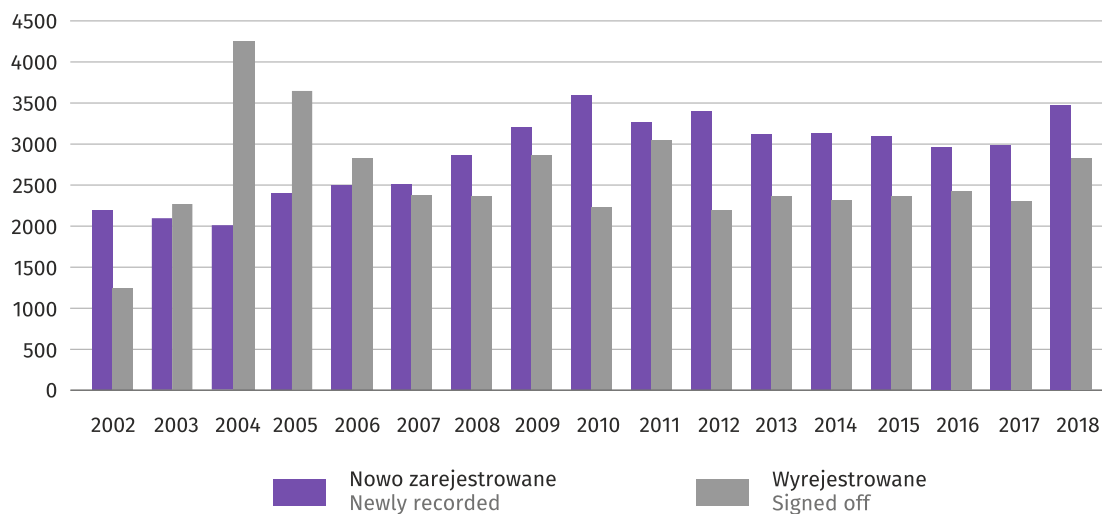
W sektorze publicznym najwięcej jednostek funkcjonowało w sekcjach: edukacja – 209, obsługa rynku nieruchomości – 127 oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 73. W sektorze prywatnym dominowały natomiast jednostki zarejestrowane w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 8313, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 4305 oraz budownictwo – 3851.

W końcu 2018 r. rejestr REGON obejmował 9406 osób prawnych i samodzielnych jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, tj. o 3,7% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, oraz 26520 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, tj. o 3,4% więcej niż rok wcześniej. Najwięcej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych było w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 6470, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 3600 oraz budownictwo – 3219.

⁴ Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów własności oraz sekcji – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

W 2018 r. w Białymstoku zarejestrowano 3471 nowych podmiotów gospodarki narodowej (o 16,3% więcej niż w poprzednim roku), natomiast działalność zlikwidowało 2827 podmiotów (o 22,4% więcej niż przed rokiem).

Wykres 11. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON
Chart 11. Entities of the national economy newly recorded and signed off from the REGON register

Tablice

Tables

Tablica I. Białystok na tle innych miast wojewódzkich w 2018 r.

Table I. Białystok against the background of other voivodship cities in 2018

Miasta wojewódzkie Voivodship cities	Powierzchnia ^a w km ² Area ^a in km ²	Ludność ^a Population ^a		Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b Average paid employment in enterprise sector ^b					
		w tys. in thousand	na 1 km ² per km ²	ogółem total	w tym of which				
					przemysł ^c industry ^c	budownictwo con- struction	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^d trade; repair of motor vehicles ^d	transport i gospo- darka magazy- nowa transport- ation and storage	zakwate- rowanie i gastro- nomia ^d accom- modation and catering ^d
w tys. in thousand									
Białystok	102	297,5	2913	37,1	11,7	4,0	11,3	2,7	1,1
Bydgoszcz	176	350,2	1990	57,4	29,6	3,1	8,2	3,0	1,2
Gdańsk	262	466,6	1781	100,7	28,2	8,6	18,5	8,5	2,2
Gorzów Wielkopolski	86	123,9	1446	22,0	11,0	1,4	2,5	1,6	0,4
Katowice	165	294,5	1789	126,2	61,5	8,4	16,8	8,2	0,9
Kielce	110	195,8	1785	36,1	13,4	3,6	10,2	1,2	0,9
Kraków	327	771,1	2359	219,5	52,9	16,5	59,8	10,4	8,0
Lublin	147	339,7	2311	66,3	27,1	5,2	19,9	3,4	1,1
Łódź	293	685,3	2337	133,3	46,8	5,7	37,6	6,8	2,7
Olsztyn	88	172,4	1951	28,1	10,7	2,0	6,5	1,6	0,7
Opole	149	128,1	861	27,3	10,7	2,2	4,7	2,7	0,4
Poznań	262	536,4	2048	158,9	52,0	7,5	44,7	7,8	2,5
Rzeszów	120	191,6	1591	42,6	15,2	4,9	10,6	1,3	0,9
Szczecin	301	402,5	1339	50,1	14,9	4,0	8,5	7,9	1,5
Toruń	116	202,1	1746	39,7	14,1	3,0	11,3	2,9	1,0
Warszawa	517	1778,0	3437	1066,8	182,6	54,0	229,0	218,1	28,9
Wrocław	293	640,6	2188	187,2	39,8	9,6	39,9	7,5	10,4
Zielona Góra	277	140,3	504	24,3	8,6	1,8	5,7	2,2	0,4

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę^d” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^d”.

a As of 31st December. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Tablica I. Białystok na tle innych miast wojewódzkich w 2018 r. (cd.)
Table I. Białystok against the background of other voivodship cities in 2018 (cont.)

Miasta wojewódzkie Voivodship cities	Bezrobotni zarejestrowani ^a Registered unemployed persons ^a		Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % Registered unemployment rate ^a in %	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector ^b					
	w tys. in thousand	na 1 ofertę pracy per job offer		ogółem total	w tym of which				
					przemysł ^c industry ^c	budownictwo con- struction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d trade; repair of motor vehicles ^d	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	zakwaterowanie i gastronomia ^d accommodation and catering ^d
Białystok	8,0	36	6,2	3931,91	3883,14	4318,75	4022,42	3663,04	2764,83
Bydgoszcz	6,0	9	3,6	4258,15	4555,08	4132,38	4272,31	3907,33	3635,06
Gdańsk	6,6	12	2,6	5830,55	6521,89	5447,54	5442,89	6057,56	3200,10
Gorzów Wielkopolski	1,5	4	2,6	4042,84	4651,49	4243,77	3543,59	3709,73	3288,70
Katowice	3,6	4	1,6	5672,36	6653,14	5129,96	4767,69	4356,13	3088,92
Kielce	6,0	22	5,4	4092,43	4256,37	4007,09	4079,65	3718,03	3309,23
Kraków	11,5	4	2,4	5287,02	5786,48	4968,16	4121,63	3706,18	3184,43
Lublin	10,1	57	5,5	4509,45	5328,54	4110,93	3585,61	3842,92	3152,62
Łódź	19,3	7	5,5	4603,88	4594,45	4537,43	4621,07	4581,41	3018,83
Olsztyn	3,1	9	3,4	4342,21	5394,64	3986,40	3746,29	3633,20	3622,22
Opole	2,6	4	3,3	4610,50	5326,81	4556,09	4674,71	3926,53	2546,90
Poznań	4,2	7	1,2	5405,94	6396,72	5662,54	4646,39	4774,72	3403,11
Rzeszów	6,6	18	5,2	4793,73	5092,91	4483,81	3872,11	3880,91	3085,01
Szczecin	4,6	15	2,5	5012,02	5256,18	5104,03	4542,71	4801,58	3735,56
Toruń	4,5	19	4,8	4607,28	4679,13	4900,73	4836,77	3899,19	3381,16
Warszawa	19,4	13	1,5	6154,65	5992,63	6789,89	6348,85	5016,54	4261,04
Wrocław	7,2	2	1,8	5156,26	5917,46	5143,49	4662,77	4775,58	4015,26
Zielona Góra	2,3	6	3,4	4121,05	4450,07	3825,68	4009,79	3679,18	2793,75

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

a As of 31st December. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Tablica I. Białystok na tle innych miast wojewódzkich w 2018 r. (dok.)
Table I. Białystok against the background of other voivodship cities in 2018 (cont.)

Miasta wojewódzkie Voivodship cities	Mieszkania oddane do użytkowania Dwellings completed	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average usable floor space per dwelling completed in m ²	Podmioty gospodarki narodowej ^a w rejestrze REGON Entities of the national economy ^a in the REGON register							
			ogółem ^b total ^b	sektor sector		z ogółem of total				
				publiczny public	prywatny private	przemysł ^c industry ^c	budownictwo con- struction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d trade; repair of motor vehicles ^d	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	zakwaterowanie i gastronomia ^d accommodation and catering ^d
Białystok	1927	70,0	35926	503	34925	2431	3900	8396	2569	767
Bydgoszcz	1139	59,1	42229	782	41033	3417	4145	9460	2732	947
Gdańsk	6851	55,9	77037	1746	73436	7077	7247	12636	4947	2413
Gorzów Wielkopolski	723	59,5	17552	697	16704	1208	2173	3891	1408	471
Katowice	894	73,4	47423	1375	44714	3242	3780	10874	2440	1341
Kielce	896	67,2	28321	410	27601	2184	2972	7362	1672	760
Kraków	9606	57,2	140500	1370	135929	9676	12196	27311	8631	5145
Lublin	2889	61,0	45348	752	43384	3215	4044	9698	2829	1107
Łódź	2800	70,9	92537	1760	90191	9659	7453	21207	5673	2491
Olsztyn	663	64,8	23041	542	22319	1453	2031	4196	1365	505
Opole	795	74,5	21508	630	20587	1541	2048	4389	1135	670
Poznań	4012	63,1	111670	1381	107052	7777	9974	23696	5603	3103
Rzeszów	2307	68,3	28035	535	26718	1811	2236	5782	1557	693
Szczecin	2300	64,0	69055	1709	66345	5992	8033	13753	4976	2044
Toruń	990	61,6	26138	440	25370	1934	2381	5319	1517	708
Warszawa	23498	59,5	433823	4387	407531	26916	31362	85182	21495	12201
Wrocław	9446	57,6	122684	2729	115817	7936	11768	22804	5843	3489
Zielona Góra	1216	73,2	21167	489	20216	1508	2464	4651	1563	541

a Stan w dniu 31 grudnia; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON. c Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę^d” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^d”.

a As of 31st December; excluding persons tending private farms in agriculture. b In division by sections PKD without entities for which the information on the type of predominant activity does not occur in the REGON register. c Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Tablica II. Ważniejsze dane o Białymstoku
Table II. Major data on Białystok

Wyszczególnienie	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Powierzchnia ogólna ^a w km ²	90	90	94	102	102	102	102	102
Ludność ^a w tys.	278,5	289,2	291,8	294,8	294,1	294,2	294,7	294,2
w tym kobiety	146,3	153,0	154,9	156,6	156,3	156,7	157,0	155,9
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej ^a	3103	3223	3106	2887	2880	2880	2886	2880
Ludność ^a – w tys. – w wieku:								
przedprodukcyjnym	75,3	66,0	54,9	53,7	52,1	51,0	50,2	50,4
produkcyjnym	170,3	184,9	194,0	196,7	196,5	196,5	196,6	195,2
poprodukcyjnym	32,9	38,3	42,9	44,4	45,6	46,7	47,9	48,6
Małżeństwa na 1000 ludności	4,9	5,0	5,1	5,5	5,8	6,3	6,2	5,8
Rozwody na 1000 ludności	1,0	2,0	2,7	2,4	2,7	2,2	2,7	2,4
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,1	8,5	9,1	9,1	9,3	10,1	10,5	10,3
Zgony ^b na 1000 ludności	8,1	8,0	8,0	7,7	7,6	7,9	7,8	7,9
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	13,4	6,2	6,5	4,9	5,5	7,2	4,6	4,3
Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,0	0,6	1,1	1,4	1,7	2,2	2,7	2,4
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	3,8	2,6	-1,0	-0,9	-2,2	-1,2	-1,4	-0,6
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^d w tys.	10,3	11,7	8,7	7,6	7,2	7,1	7,3	6,8
Pracujący ^{ae} w tys.	.	80,6	74,7	76,5	81,0	83,3	83,2	83,3
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	17,5	14,2	14,9	12,1	9,1	9,2	14,1	15,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^{af} w %	.	11,7	13,2	10,7	7,9	7,8	11,7	12,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^g w zł	.	.	2365,00	2478,96	2715,96	2994,05	3144,60	3241,41
Mieszkania oddane do użytkowania	2199	2271	1225	1219	1667	1574	1533	1630
Podmioty gospodarki narodowej ^{ah} w rejestrze REGON w tys.	21,0	31,6	29,8	29,4	29,5	29,8	30,0	31,2

a Stan w dniu 31 grudnia. b łącznie ze zgonami niemowląt. c W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r. d Do 2012 r. – łącznie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, f Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi metodyczne, ust. 16 na str. 96. g Bez a As of 31st December. b Including infant deaths. c In case of the international migration data relate to 2014. d Till 2012 including prosecutor's employing up to 9 persons, foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in see methodological notes, item 16 on page 106. g Excluding entities of the national economy employing up to 9 persons. h Excluding persons

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
102	102	102	102	102	102	102	102	Total area ^a in km ²
294,3	294,9	295,3	295,5	296,0	296,6	297,3	297,5	Population ^a in thousand
156,0	156,2	156,6	156,8	157,1	157,4	157,8	157,8	of which females
2882	2888	2891	2893	2898	2904	2911	2913	Population per 1 km ² of total area ^a
								Population ^a – in thousand – at age:
49,6	49,6	49,8	50,0	50,3	50,8	51,8	52,7	pre-working
194,5	193,5	191,9	190,2	188,6	186,9	184,4	181,8	working
50,1	51,8	53,5	55,2	57,1	59,0	61,0	63,0	post-working
4,9	4,9	4,6	4,9	5,0	5,4	4,9	4,9	Marriages per 1000 population
2,4	2,0	2,4	2,2	2,3	1,9	2,1	1,9	Divorces per 1000 population
9,7	9,7	9,4	9,8	10,2	10,7	12,1	11,7	Live births per 1000 population
7,8	7,8	8,3	8,2	8,4	8,2	8,7	9,1	Deaths ^b per 1000 population
4,2	3,9	3,6	3,5	3,0	1,6	3,6	2,9	Infant deaths per 1000 live births
1,9	1,8	1,1	1,6	1,8	2,5	3,4	2,7	Natural increase per 1000 population
-1,4	0,3	-1,0	0,1	-0,8 ^c	-0,2	-0,1	-1,1	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
7,2	7,4	6,9	5,3	5,1	4,9	4,6	6,1	Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^d in thousand
82,3	81,6	81,9	81,6	82,6	84,8	86,5	.	Employed persons ^{ae} in thousand
15,5	16,5	17,2	14,8	13,2	11,3	8,9	8,0	Registered unemployed persons ^a in thousand
12,4	13,1	13,7	11,9	10,7	9,0	7,0	6,2	Registered unemployment rate ^{af} in %
3360,36	3493,98	3627,02	3706,73	3844,68	3967,71	4164,59	.	Average monthly gross wages and salaries ^g in PLN
1711	2249	1574	1736	2088	1795	2033	1927	Dwellings completed
31,3	32,4	33,1	33,7	34,4	34,8	35,4	35,9	Entities of the national economy ^{ah} in the REGON register in thousand

z prokuraturą; od 2014 r. – bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. e Według faktycznego miejsca pracy; bez jednostek o liczbie samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych wszystkich wyznań oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005–2009 – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. h Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles. e By the actual workplace; excluding entities of the national economy professional self-government, clergy of all denominations as well as persons employed on private farms in agriculture. f Data are compiled 2005–2009 – of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 – of the Agricultural Census 2010; tending private farms in agriculture.

**Tablica 1. Położenie geograficzne Białegostoku w 2018 r.
Stan w dniu 1 stycznia**

Table 1. Geographic location of Białystok in 2018
As of 1st January

Wyszczególnienie	W stopniach, minutach i sekundach In degrees, minutes and seconds	W km In km	Specification
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta:			Furthest extended points of the city:
na północ (szerokość geograficzna północna)	53°11'19"	x	in the north (northern geographic latitude)
na południe (szerokość geograficzna północna)	53°04'00"	x	in the south (northern geographic latitude)
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	23°03'57"	x	in the west (eastern geographic longitude)
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	23°14'50"	x	in the east (eastern geographic longitude)
Rozciągłość:			Extent:
z południa na północ	7'19"	13	from south to north
z zachodu na wschód	10'53"	12	from west to east

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w oparciu o dane Państwowego Rejestru Granic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography based on data of the National Register of Boundaries.

**Tablica 2. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni miasta
Stan w dniu 1 stycznia**

Table 2. Geodesic status and use of city land
As of 1st January

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
	w ha		in ha		
Powierzchnia ogólna	10212	10213	10213	10213	Total area
w tym:					of which:
Użytki rolne	3210	2941	2977 ^a	2858 ^a	Agricultural land
w tym:					of which:
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	3050	2796	2723	2662	arable land, orchards, permanent meadows and pastures
grunty rolne zabudowane	123	108	102	101	agricultural built-up areas
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione ^b	1924	1947	1885	1895	Forest land as well as woody and bushy land ^b
Grunty zabudowane i zurbanizowane	4889	5126	5211	5275	Built-up and urbanized areas
w tym:					of which:
tereny mieszkaniowe	2149	2101	2128	2148	residential areas
tereny przemysłowe	477	468	469	473	industrial areas
tereny komunikacyjne	1320	1456	1471	1506	transport areas
użytki kopalne	14	1	-	-	minerals

a łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Do 2016 r. łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych.

a Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the items "forest land as well as woody and bushy land".

b Until 2016 including woody and bushy land on agricultural land.

**Tablica 2. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni miasta (dok.)
Stan w dniu 1 stycznia**

Table 2. Geodesic status and use of city land (cont.)
As of 1st January

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
	w ha		in ha		
Grunty pod wodami powierzchniowymi	85	83	85	84	Land under surface waters
płynącymi	40	40	40	40	flowing
stojącymi	45	43	45	44	standing
Nieużytki	65	59	56	46	Wasteland

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.
Source: data of Podlaskie Voivodship Marshal's Office.

Tablica 3. Dane meteorologiczne

Table 3. Meteorological data

Wyszczególnienie Specification	1971–2000	1991–2000	2001–2010	2010	2015	2017	2018
Średnia ^a temperatura powietrza w °C Average ^a air temperature in °C	6,9	7,2	7,5	6,8	8,6	7,9	8,7
Roczne sumy ^a opadów w mm Total annual ^a precipitation in mm	577	573	613	851	526	935	536
Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s				2,6	2,4	2,4	2,2
Ustępnienie w h Insolation in h				1734	1962	1557	2040
Średnie zachmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b				5,4	5,1	5,9	5,0

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management, National Research Institute.

Tablica 4. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska

Table 4. Major data on environment, environmental threats and protection

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w hm ³	13,6	13,1	12,9	13,1	Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground in hm ³
w tym oczyszczane	13,6	13,1	12,9	13,1	of which treated
w tym z podwyższonym usuwaniem biogenów	13,5	12,8	12,7	13,0	of which with increased biogen removal (disposal)

Tablica 4. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska (cd.)
Table 4. Major data on environment, environmental threats and protection (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Ścieki komunalne odprowadzone siecią kanalizacyjną ^a w hm ³	13,5	12,8	12,7	13,0	Municipal waste water discharged through sewage system ^a in hm ³
Ścieki komunalne oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów w hm ³	13,5	12,8	12,7	13,0	Municipal waste water treated with increased biogen removal (disposal) in hm ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^b (stan w dniu 31 grudnia)	99,6	99,2	99,0	99,1	Population using waste water treatment plants in % of total population ^b (as of 31st December)
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ogółem (stan w dniu 31 grudnia)	8	7	7	7	Total plants especially noxious to air purity (as of 31st December)
z ogółem wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of total with pollutant reduction system:
pyłowych	7	5	5	4	particulates
gazowych	2	2	3	3	gaseous
Emisja zanieczyszczeń pyłowych w t	178	132	78	46	Particulates pollutants emission in t
w tym ze spalania paliw	162	120	77	45	of which from the combustion of fuels
Emisja zanieczyszczeń pyłowych na 1 km ² w t	1,7	1,3	0,8	0,5	Particulates pollutants emission per 1 km ² in t
Emisja zanieczyszczeń gazowych w t	824946 3380 ^c	920972 2747 ^c	711497 2109 ^c	679364 987 ^c	Gaseous pollutants emission in t
w tym: dwutlenek siarki	1410	1267	1409	206	of which: sulphur dioxide
dwutlenek węgla	821566	918225	709388	678377	carbon dioxide
Emisja zanieczyszczeń gazowych na 1 km ² w t	8087,7 33,1 ^c	9029,1 26,9 ^c	6975,5 20,7 ^c	6652,0 9,7 ^c	Gaseous pollutants emission per 1 km ² in t
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants generated:
pyłowych	99,3	99,6	99,8	99,8	particulates
gazowych ^c	16,8	9,8	42,1	74,8	gaseous ^c
Odpady ^d wytworzone w ciągu roku w tys. t	125,8	99,7	384,4	95,1	Waste ^d generated during the year in thousand t
poddane odzyskowi ^e	87,2	1,6	14,4	0,4	recovered ^e
unieszkodliwione ^e	34,0	2,3	–	–	treated ^e
w tym składowane ^f	30,9	2,3	–	–	of which landfilled ^f
przekazane innym odbiorcom	.	70,8	346,5	64,6	transferred to other recipients
magazynowane czasowo	4,6	25,0	23,5	30,1	temporarily stored

a Bez ścieków dowożonych oraz wód opadowych lub roztopowych oraz infiltracyjnych. b Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne; ludność korzystająca – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów. c Bez dwutlenku węgla. d Z wyłączeniem odpadów komunalnych. e W latach 2015–2018 – we własnym zakresie przez wytwórcę; ze względu na zmianę metodologii badania dane za lata 2015–2018 są nieporównywalne z danymi za 2010 r. f Do 2015 r. na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych i innych, od 2016 r. – na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding transported waste water as well as precipitation waste water or meltwater, and infiltration water. b Including population using industrial treatment plants treating municipal sewage; population using – estimated data; the total population – based on balances. c Excluding carbon dioxide. d Excluding municipal waste. e In the years 2015–2018 – by waste producer on its own; due to changes in the survey methodology data for years 2015–2018 are not comparable to the data for 2010. f Until 2015 on own landfills (heaps, settling ponds) and others, since 2016 – on own landfills and facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds).

Tablica 4. Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska (dok.)

Table 4. Major data on environment, environmental threats and protection (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Odpady ^a dotychczas składowane (nagromadzone) ^b w tys. t (stan w dniu 31 grudnia)	2338,2	2337,4	2331,5	2314,3	Waste ^a landfilled up to now (accumulated) ^b in thousand t (as of 31st December)
Odpady ^a nagromadzone na terenach własnych zakładów na 1 km ² (stan w dniu 31 grudnia) w tys. t	22,9	22,9	22,9	22,7	Waste ^a accumulated on own plant grounds per 1 km ² (as of 31st December) in thousand t
Tereny składowania odpadów ^a niezrekultywowane (stan w dniu 31 grudnia) w ha	29,4	28,8	28,8	28,8	Non-reclaimed waste ^a disposal sites (as of 31st December) in ha
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona – rezerваты przyrody (stan w dniu 31 grudnia) w ha	103,9	103,9	103,9	103,9	Legally protected areas possessing unique environmental value – nature reserves (as of 31st December) in ha

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczyc (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own landfills and facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds).

Tablica 5. Radni Rady Miejskiej w 2018 r.**Stan w dniu 31 grudnia**

Table 5. Councillors of the City Council in 2018

As of 31st December

Płeć Sex	Ogółem Total	Z ogółem Of total						
		w wieku at age			z wykształceniem with education		grupy zawodów occupational groups	
		29 lat i mniej and less	30–59	60 lat i więcej and more	wyższym i police- alnym tertiary and post- -secondary	średnim secondary	przedsta- wiciela władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierownicy managers	specjaliści professionals
Ogółem Total	28	2	23	3	27	1	6	17
Mężczyźni Men	19	1	16	2	18	1	4	11
Kobiety Women	9	1	7	1	9	–	2	6

Tablica 6. Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej
Table 6. Registered activity of the State Fire Service

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Liczba zdarzeń	1449	1185	1663	1717	Number of events
pożary	756	620	505	647	fires
miejscowe zagrożenia	628	504	907	753	local threats
wyjazdy do fałszywych alarmów	65	61	251	317	false alarms
Obiekty mieszkalne dotknięte pożarami	256	182	223	209	Residential buildings affected by fires
Wypadki z ludźmi ^a	164	152	251	305	Casualties ^a
w tym przy pożarach	43	28	28	39	of which during fires

a Dane dotyczą liczby osób poszkodowanych podczas zdarzeń.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku.

a Data concern number of fatalities and people injured in accidents.

Source: data of the Voivodship Headquarters of the State Fire Service in Białystok.

Tablica 7. Przesłępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych i wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję^a

Table 7. Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police^a

Wyszczególnienie	2017	2018	2017	2018	Specification
	przesłępstwa stwierdzone ascertained crimes	przesłępstwa stwierdzone ascertained crimes	wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w % rate of detectability of delinquents of crimes in %	wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w % rate of detectability of delinquents of crimes in %	
Ogółem	4608	6143	63,4	72,0	Total
w tym przestępstwa:					of which crimes:
o charakterze kryminalnym	3228	3294	54,6	56,4	criminal
o charakterze gospodarczym	793	2257	77,1	89,4	commercial
drogowe	408	428	97,5	97,9	road
Z ogółem rodzaje przestępstw:					Of total types of crimes:
przeciwko życiu i zdrowiu	202	221	63,9	59,3	against life and health
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	463	476	97,8	97,9	against public safety and safety in transport
przeciwko wolności i wolności sumienia	183	178	82,0	71,9	against freedom and freedom of conscience
przeciwko rodzinie i opiece	192	276	97,9	100,0	against the family and guardianship
przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego ^b	82	1530	90,2	99,7	against the activities of state institutions and local government ^b
przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	90	80	98,9	97,5	against the judiciary

a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. b Łącznie z przestępstwami z art. 250a kodeksu karnego (korupcja wyborcza) oraz z art. 296a i 296b kodeksu karnego (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa).

a Excluding punishable acts committed by juveniles. b Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) as well as Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport).

Tablica 7. Przesłpstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych i wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję^a (dok.)Table 7. Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police^a (cont.)

Wyszczególnienie	2017	2018	2017	2018	Specification
	przesłpstwa stwierdzone ascertained crimes		wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w % rate of detectability of delinquents of crimes in %		
Z ogółem rodzaje przestępstw (dok.):					Of total types of crimes (cont.):
przeciwko wiarygodności dokumentów	148	249	69,8	82,7	against the reliability of documents
przeciwko mieniu	2554	2386	47,2	45,2	against property
przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	71	90	0,0	0,0	against money and securities trading
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	273	341	96,3	95,3	by law on Counteracting Drug Addiction

^a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Excluding punishable acts committed by juveniles.
Source: data of the National Police Headquarters.

Tablica 8. Ludność^aTable 8. Population^a

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Stan w dniu 30 czerwca As of 30th June					
Ogółem	293946	295624	297132	297403	Total
Mężczyźni	138151	138737	139381	139492	Males
Kobiety	155795	156887	157751	157911	Females
Stan w dniu 31 grudnia As of 31st December					
Ogółem	294155	295981	297288	297459	Total
Mężczyźni	138208	138854	139451	139621	Males
Kobiety	155947	157127	157837	157838	Females

^a Na podstawie bilansów.
^a Based on balances.

**Tablica 9. Ludność^a według płci i wieku w 2018 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 9. Population^a by sex and age in 2018
As of 31st December

Wiek Age	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
Ogółem Total	297459	139621	157838
0–4 lata	16300	8356	7944
0	3472	1732	1740
1	3679	1891	1788
2	3219	1670	1549
3	3047	1566	1481
4	2883	1497	1386
5–9	14787	7641	7146
5	2752	1356	1396
6	2872	1506	1366
7	2889	1556	1333
8	3141	1615	1526
9	3133	1608	1525
10–14	13412	6842	6570
10	3021	1539	1482
11	2746	1433	1313
12	2667	1388	1279
13	2582	1285	1297
14	2396	1197	1199
15–19	13462	6903	6559
15	2456	1253	1203
16	2861	1474	1387
17	2857	1465	1392
18	2762	1397	1365
19	2526	1314	1212
20–24	13585	6855	6730
20	2614	1350	1264
21	2706	1399	1307
22	2732	1338	1394
23	2487	1266	1221
24	3046	1502	1544
25–29	20837	10079	10758
25	3347	1668	1679
26	3491	1697	1794
27	4426	2097	2329
28	4694	2270	2424
29	4879	2347	2532
30–34	26758	13263	13495
30	5222	2545	2677
31	5085	2480	2605
32	5340	2688	2652
33	5460	2729	2731
34	5651	2821	2830

a Na podstawie bilansu.

a Based on a balance.

**Tablica 9. Ludność^a według płci i wieku w 2018 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 9. Population^a by sex and age in 2018 (cont.)
As of 31st December**

Wiek Age	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
35-39	26010	12987	13023
35	5610	2828	2782
36	5377	2654	2723
37	5068	2523	2545
38	4989	2504	2485
39	4966	2478	2488
40-44	22915	11242	11673
40	4814	2378	2436
41	4603	2271	2332
42	4715	2339	2376
43	4458	2154	2304
44	4325	2100	2225
45-49	19568	9536	10032
45	4272	2042	2230
46	4038	1990	2048
47	3932	1904	2028
48	3736	1885	1851
49	3590	1715	1875
50-54	17923	8494	9429
50	3524	1663	1861
51	3571	1704	1867
52	3597	1683	1914
53	3528	1680	1848
54	3703	1764	1939
55-59	19331	8797	10534
55	3701	1693	2008
56	3666	1755	1911
57	3570	1614	1956
58	4137	1840	2297
59	4257	1895	2362
60-64	21407	9611	11796
60	4472	1980	2492
61	4627	2080	2547
62	4198	1927	2271
63	4210	1881	2329
64	3900	1743	2157
65-69	17061	7045	10016
65	3730	1619	2111
66	3592	1499	2093
67	3475	1439	2036
68	3198	1306	1892
69	3066	1182	1884
70-74	11625	4529	7096
70	2957	1175	1782
71	2610	1033	1577
72	2240	869	1371
73	1975	746	1229
74	1843	706	1137

a Na podstawie bilansu.

a Based on a balance.

**Tablica 9. Ludność^a według płci i wieku w 2018 r. (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 9. Population^a by sex and age in 2018 (cont.)
As of 31st December**

Wiek Age	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
75-79	8972	3221	5751
75	1873	714	1159
76	1851	660	1191
77	1790	632	1158
78	1725	606	1119
79	1733	609	1124
80-84	7073	2364	4709
80	1591	568	1023
81	1504	488	1016
82	1485	481	1004
83	1311	446	865
84	1182	381	801
85 lat i więcej and more	6433	1856	4577
Wiek przedprodukcyjny Pre-working age	52673	27031	25642
Wiek produkcyjny Working age	181826	93575	88251
mężczyźni 18-64 lata males	93575	93575	x
kobiety 18-59 lat females	88251	x	88251
mobilny 18-44 lata mobile	115393	57137	58256
niemobilny non-mobile	66433	36438	29995
mężczyźni 45-64 lata males	36438	36438	x
kobiety 45-59 lat females	29995	x	29995
Wiek poprodukcyjny Post-working age	62960	19015	43945
mężczyźni 65 lat i więcej males 65 and more	19015	19015	x
kobiety 60 lat i więcej females 60 and more	43945	x	43945
Biologiczne grupy wieku Biological age groups			
0-14 lat	44499	22839	21660
15-64	201796	97767	104029
65 lat i więcej and more	51164	19015	32149

a Na podstawie bilansu.

a Based on a balance.

Tablica 9. Ludność^a według płci i wieku w 2018 r. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia

Table 9. Population^a by sex and age in 2018 (cont.)
 As of 31st December

Wiek Age	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
Edukacyjne grupy wieku Educational age groups			
3–6 lat	11554	5925	5629
7–12	17597	9139	8458
13–15	7434	3735	3699
16–18	8480	4336	4144
19–24 lata	16111	8169	7942
Kobiety w wieku 15–49 lat Females at age 15–49	72270	x	72270

a Na podstawie bilansu.

a Based on a balance.

Tablica 10. Ruch naturalny ludności

Table 10. Vital statistics

Wyszczególnienie Specification		Małżeństwa Marriages	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
					ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
Ogółem Total	2010	1704	707	3017	2316	13	701
	2015	1471	676	3014	2476	9	538
	2017	1466	631	3597	2577	13	1020
	2018	1470	553	3494	2700	10	794
Mężczyźni Males	2010	x	x	1559	1214	8	345
	2015	x	x	1551	1269	4	282
	2017	x	x	1844	1312	8	532
	2018	x	x	1734	1315	4	419
Kobiety Females	2010	x	x	1458	1102	5	356
	2015	x	x	1463	1207	5	256
	2017	x	x	1753	1265	5	488
	2018	x	x	1760	1385	6	375
Na 1000 ludności Per 1000 population	2010	5,80	2,41	10,26	7,88	4,31 ^a	2,38
	2015	4,98	2,29	10,20	8,38	2,99 ^a	1,82
	2017	4,93	2,12	12,11	8,67	3,61 ^a	3,43
	2018	4,94	1,86	11,75	9,08	2,86^a	2,67

a Na 1000 urodzeń żywych.

a Per 1000 live births.

Tablica 11. Migracje ludności na pobyt stały
Table 11. Migration of population for permanent residence

Wyszczególnienie Specification		Zameldowania Registrations		Wymeldowania Cancelled registrations		Saldo migracji Net migration	
		w ruchu wewnętrznym internal	z zagranicy from abroad	w ruchu wewnętrznym internal	za granicę to abroad	ogółem total	w tym zagranicznych of which international
Ogółem Total	2010	2451	301	2804	136	-188	165
	2015 ^a	2372	101	2532	176	-235	-75
	2017	2728	226	2677	302	-25	-76
	2018	2832	238	3159	242	-331	-4
Mężczyźni Males	2010	1032	146	1285	59	-166	87
	2015 ^a	1040	49	1195	75	-181	-26
	2017	1180	113	1274	145	-126	-32
	2018	1299	141	1520	109	-189	32
Kobiety Females	2010	1419	155	1519	77	-22	78
	2015 ^a	1332	52	1337	101	-54	-49
	2017	1548	113	1403	157	101	-44
	2018	1533	97	1639	133	-142	-36
Na 1000 ludności Per 1000 population	2010	8,34	1,02	9,54	0,46	-0,64	0,56
	2015 ^a	8,02	0,34	8,56	0,60	-0,79	-0,25
	2017	9,18	0,76	9,01	1,02	-0,08	-0,26
	2018	9,52	0,80	10,62	0,81	-1,11	-0,01

a W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r.
 a In case of the international migration data relate to 2014.

Tablica 12. Prognoza ludności do 2050 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Table 12. Population projection until 2050
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ogółem Total	293529	290899	286654	281081	274791	268195	261430
mężczyźni males	137738	136559	134632	132112	129377	126650	123949
kobiety females	155791	154340	152022	148969	145414	141545	137481
W wieku przedprodukcyjnym Pre-working age	49575	49198	45424	42380	39790	38512	38191
mężczyźni males	25517	25451	23483	21970	20638	19983	19822
kobiety females	24058	23747	21941	20410	19152	18529	18369
W wieku produkcyjnym Working age	177784	169087	164972	158558	149800	137905	125174
mężczyźni males	91768	86864	85074	82689	79199	73964	67390
kobiety females	86016	82223	79898	75869	70601	63941	57784
W wieku poprodukcyjnym Post-working age	66170	72614	76258	80143	85201	91778	98065
mężczyźni males	20453	24244	26075	27453	29540	32703	36737
kobiety females	45717	48370	50183	52690	55661	59075	61328

**Tablica 12. Prognoza ludności do 2050 r. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 12. Population projection until 2050 (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym Non-working age population per 100 persons of working age	65,1	72,0	73,8	77,3	83,4	94,5	108,9
Mężczyźni Males	50,1	57,2	58,3	59,8	63,4	71,2	83,9
Kobiety Females	81,1	87,7	90,3	96,4	106,0	121,4	137,9

**Tablica 13. Pracujący^a
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 13. Employed persons^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017		Specification
	ogółem total				w tym kobiety of which women	
Ogółem	83255	82591	84819	86491	48381	Total
sektor publiczny	36508	35718	35563	35700	23605	public sector
sektor prywatny	46747	46873	49256	50791	24776	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	164	133	138	127	50	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł ^b	15587	13554	14613	14694	5416	Industry ^b
w tym przetwórstwo przemysłowe	13118	11259	12337	12502	4835	of which manufacturing
Budownictwo	5095	3905	3964	3923	559	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	14890	14892	15929	15879	9045	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	4815	4722	4833	5026	1412	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1373	1643	1669	1818	1305	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1702	1698	1781	1870	756	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2752	2629	2739	2780	1985	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1493	1422	1437	1437	825	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1350	1428	1617	1517	827	Professional, scientific and technical activities

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych wszystkich wyznań oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. b Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

a By the actual workplace and kind of activity; excluding entities of the national economy employing up to 9 persons, foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, clergy of all denominations as well as persons employed on private farms in agriculture. b Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Tablica 13. Pracujący^a (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
Table 13. Employed persons^a (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017		Specification
	ogółem total			w tym kobiety of which women		
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	3130	4125	4155	4706	2145	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8576	8341	8404	8541	5513	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	13330	13831	13892	14089	10602	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7664	8885	8184	8646	7082	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1060	1125	1101	1140	646	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	274	258	363	298	213	Other service activities

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych wszystkich wyznań oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

a By the actual workplace and kind of activity; excluding entities of the national economy employing up to 9 persons, foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, clergy of all denominations as well as persons employed on private farms in agriculture.

Tablica 14. Bezrobotni zarejestrowani
Stan w dniu 31 grudnia
Table 14. Registered unemployed persons
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	15249	13204	8877	8001	Total registered unemployed persons
mężczyźni	8073	7293	4689	4147	men
kobiety	7176	5911	4188	3854	women
z ogółem:					of total:
Dotychczas niepracujący	3592	2182	1203	1021	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy	170	352	201	172	Terminated for company reasons
Niepełnosprawni	1123	1186	874	873	Disabled persons
Posiadający prawo do zasiłku	1811	1373	997	987	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok ^a	5438	6061	4062	3451	Out of job for longer than 1 year ^a
Stopa bezrobocia rejestrowanego^b w %	12,3	10,7	7,0	6,2	Registered unemployment rate^b in %
Oferty pracy	9	185	379	224	Job offers

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Patrz uwagi metodyczne, ust. 16 na str. 105.

a From the date of registering in a labour office. b See methodological notes, item 16 on page 117.

**Tablica 14. Bezrobotni zarejestrowani (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 14. Registered unemployed persons (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Bezrobotni nowo zarejestrowani^c	20868	16286	13203	11638	Newly registered unemployed persons^c
W tym kobiety	9667	7395	5874	5186	Of which women
Bezrobotni wyrejestrowani^c	19705	17854	15647	12514	Persons removed from unemployment rolls^c
W tym kobiety	8877	8177	6766	5520	Of which women

c W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

c During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

**Tablica 15. Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 15. Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2017		2018	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Ogółem Total								
Ogółem Total	15249	7176	13204	5911	8877	4188	8001	3854
Według wieku By age								
24 lata i mniej and less	2499	1218	1271	554	673	368	557	337
25-34	4808	2503	3846	1920	2582	1479	2338	1414
35-44	2634	1287	2908	1432	2157	1096	1974	1027
45-54	3348	1552	2490	1086	1593	674	1465	621
55 lat i więcej and more	1960	616	2689	919	1872	571	1667	455

**Tablica 15. Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 15. Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2017		2018	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Według poziomu wykształcenia By educational level								
Wyższe Tertiary	3107	1893	2876	1739	2162	1318	2044	1252
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	3392	1741	3071	1475	2076	1008	1839	932
Średnie ogólnokształcące General secondary	1886	1101	1538	823	1037	583	1010	573
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	3089	1053	2665	840	1651	531	1391	429
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	3775	1388	3054	1034	1951	748	1717	668
Według czasu pozostawania bez pracy^{ab} By duration of unemployment ^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	4409	1924	3171	1332	2307	956	2146	944
3–6	2458	1226	1849	848	1244	603	1156	548
6–12	2944	1377	2123	934	1264	650	1248	586
12–24	3333	1567	2126	956	1418	702	1161	644
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	2105	1082	3935	1841	2644	1277	2290	1132

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

**Tablica 15. Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 15. Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (cont.)
As of 31st December**

Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2017		2018	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Według stażu pracy^a By work seniority ^a								
Bez stażu pracy No work seniority	3592	1710	2182	988	1203	627	1021	559
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej year and less	2506	1286	2532	1193	1970	1037	1845	975
1–5	2948	1383	2505	1151	1815	914	1717	923
5–10	1697	765	1760	816	1238	569	1089	521
10–20	2064	1024	1954	910	1284	571	1167	494
20–30	1852	801	1622	642	947	341	810	283
powyżej 30 lat more than 30 years	590	207	649	211	420	129	352	99

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które posiadały staż pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5, persons having a work experience of 1 year and 1 day to 5 years were included.
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

**Tablica 16. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 16. Persons working in hazardous conditions^a
As of 31st December**

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Ogółem	3220	3091	2615	3011	Total
w tym przez jedną grupę czynników zagrożenia związane:	2910	2586	2343	2765	of which one group of factors hazard connected with:
Ze środowiskiem pracy	1205	674	406	405	Work environment
w tym przez jedną grupę czynników	1086	393	268	288	of which one group of factors
Z uciążliwością pracy	1724	2176	1924	2342	Strenuous conditions
w tym przez jedną grupę czynników	1640	2027	1802	2222	of which one group of factors
Z czynnikami mechanicznymi	291	241	285	264	Mechanical factors
w tym przez jedną grupę czynników	184	166	273	255	of which one group of factors

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

Tablica 17. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a
Table 17. Average monthly gross wages and salaries^a

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
	w zł in PLN				
Ogółem	3241,41	3844,68	3967,71	4164,59	Total
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2859,50	5657,22	5481,20	5653,60	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł i budownictwo	2866,71	3280,88	3412,13	3655,02	Industry and construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	2726,10	3234,47	3332,48	3579,82	Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ oraz pozostałe usługi	3625,09	4276,00	4427,57	4592,58	Financial and insurance activities; real estate activities and other services

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Tablica 18. Ważniejsze dane o infrastrukturze komunalnej
Stan w dniu 31 grudnia

Table 18. Major data on municipal infrastructure
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Wodociągi					Water supply system
Sieć rozdzielcza w km	468,1	540,7	556,5	564,4	Distribution network in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych	18654	20508	21175	21431	Connections leading to residential buildings
Zdroje uliczne	7	-	-	-	Street outlets
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych ^a :					Consumption of water from water supply system in households ^a :
w dam ³	10026,6	9829,8	9704,0	10102,2	in dam ³
na 1 mieszkańca w m ³	34,1	33,3	32,7	34,0	per capita in m ³
Kanalizacja					Sewage system
Sieć rozdzielcza i kolektory w km	353,8	458,0	474,2	485,4	Distribution network and collectors in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych	15962	19041	19939	20312	Connections leading to residential buildings
Energia elektryczna					Electricity
Odbiorcy energii elektrycznej ^b w tys.	117,7	123,2	127,6	.	Consumers of electricity ^b in thousand
Zużycie energii elektrycznej ^{ab} :					Consumption of electricity ^{ab} :
w GWh	185,4	180,0	177,6	.	in GWh
na 1 mieszkańca w kWh	630,6	608,9	597,7	.	per capita in kWh
na 1 odbiorcę ^c w kWh	1575,4	1460,9	1392,1	.	per consumer ^c in kWh

a W ciągu roku. b W gospodarstwach domowych. c Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

a During the year. b In households. c In calculations there were used the number of consumers as of 31st December.

**Tablica 18. Ważniejsze dane o infrastrukturze komunalnej (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 18. Major data on municipal infrastructure (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Gaz sieciowy					Gas from gas-line system
Sieć przesyłowa i rozdzielcza w km	493,1	552,2	578,8	.	Transmission and distribution network in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych	12983	14659	15505	.	Connections leading to residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci ^b w tys.	102,9	95,7	95,2	.	Consumers of gas from gas-line system ^b in thousand
Zużycie gazu z sieci ^{abd} :					Consumption of gas from gas-line system ^{abd} :
w GWh	.	278,3	365,1	.	in GWh
na 1 mieszkańca w kWh	.	941,3	1228,7	.	per capita in kWh
Odpady komunalne zmieszane^a					Municipal waste mixed^a
Zebrańe odpady komunalne zmieszane ^e w tys. t	83,0	80,9	48,1	50,4	Municipal waste ^e collected in thousand t
w tym z gospodarstw domowych:					of which from households:
w tys. t	69,0	65,8	40,8	41,0	in thousand t
na 1 mieszkańca w kg	234,6	222,7	137,3	138,0	per capita in kg
Nieczystości ciekłe					Liquid waste
Nieczystości ciekłe ^{af} wywiezione w dam ³	64,5	54,0	42,7	30,2	Liquid waste ^{af} removed in dam ³
Zbiorniki bezodpływowe	3267	2152	2045	1248	Septic tanks
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków	6	6	6	7	Independent wastewater treatment facilities

a W ciągu roku. b W gospodarstwach domowych. d W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. e Dane szacunkowe. f Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych; dane szacunkowe.

a During the year. b In households. d Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. e Estimated data. f Sewage stored temporarily in septic tanks; estimated data.

**Tablica 19. Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 19. Generally accessible and settlement green areas
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Ogółem					Total
w hektarach	404,0	494,9	512,6	487,7	in hectares
w % powierzchni ogólnej	4,0	4,9	5,0	4,8	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	13,7	16,7	17,2	16,4	per capita in m ²
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha	93,5	128,5	143,7	143,8	Generally accessible green areas in ha
parki spacerowo-wypoczynkowe	78,1	112,3	123,2	123,2	strolling-recreational parks
zieleńce	15,4	16,2	20,5	20,6	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	310,5	366,4	369,0	343,9	Settlement green areas in ha

**Tablica 20. Zasoby mieszkaniowe^a
Stan w dniu 31 grudnia**Table 20. Dwelling stocks^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Mieszkania	117207	126357	130092	131982	Dwellings
Izby	426351	455693	467791	473857	Rooms
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	7060,5	7690,7	7960,0	8092,7	Usable floor space of dwellings in thousand m ²
Przeciętna liczba:					Average number of:
mieszkań na 1000 ludności	398	427	438	444	dwellings per 1000 population
osób w 1 mieszkaniu	2,51	2,34	2,29	2,25	persons in a dwelling
osób na 1 izbę	0,69	0,65	0,64	0,63	persons per room
izb w mieszkaniu	3,64	3,61	3,60	3,59	rooms in a dwelling
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² :					Average usable floor space in m ² :
1 mieszkania	60,2	60,9	61,2	61,3	of one dwelling
na 1 osobę	24,0	26,0	26,8	27,2	per person

a Na podstawie bilansów.

a Based on balances.

Tablica 21. Mieszkania oddane do użytkowania

Table 21. Dwellings completed

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Mieszkania	1630	2088	2033	1927	Dwellings
Indywidualne ^a	215 ^b	190 ^b	152 ^b	187	Private ^a
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^c	1189 ^b	1828 ^b	1849 ^b	1673	For sale or rent ^c
Komunalne (gminne)	100	70	32	–	Municipal (gmina)
Zakładowe	1	–	–	43	Company
Spółeczne czynszowe	125	–	–	24	Public building society
Izby	.	6488	6671	6196	Rooms
Indywidualne ^a	.	1126 ^b	879 ^b	1094	Private ^a
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^c	.	5167 ^b	5704 ^b	4874	For sale or rent ^c
Komunalne (gminne)	.	195	88	–	Municipal (gmina)
Zakładowe	.	–	–	150	Company
Spółeczne czynszowe	.	–	–	78	Public building society
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	135619	136703	146996	134937	Usable floor space of dwellings in m²
Indywidualne ^a	39465 ^b	33945 ^b	27153 ^b	34214	Private ^a
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^c	85514 ^b	99447 ^b	118392 ^b	97007	For sale or rent ^c
Komunalne (gminne)	4759	3311	1451	–	Municipal (gmina)
Zakładowe	122	–	–	2496	Company
Spółeczne czynszowe	5759	–	–	1220	Public building society

a Realizowane na użytek własny inwestora. b Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. c łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Realized for the own use of the investor. b Data have been corrected in relation to the data published in the previous edition of the publication. c Including construction realized by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit.

Tablica 21. Mieszkania oddane do użytkowania (dok.)

Table 21. Dwellings completed (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	83,2	65,5	72,3	70,0	Average usable floor space per dwelling in m²
Indywidualne ^a	183,6 ^b	178,7 ^b	178,6 ^b	183,0	Private ^a
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^c	71,9 ^b	54,4 ^b	64,0 ^b	58,0	For sale or rent ^c
Komunalne (gminne)	47,6	47,3	45,3	–	Municipal (gmina)
Zakładowe	122,0	–	–	58,0	Company
Spółeczne czynszowe	46,1	–	–	50,8	Public building society

a Realizowane na użytek własny inwestora. b Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. c Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Realized for the own use of the investor. b Data have been corrected in relation to the data published in the previous edition of the publication. c Including construction realized by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit.

Tablica 22. Mieszkania, których budowę rozpoczęto i na których realizację wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym

Table 22. Dwellings started and for which permits have been granted or which have been registered with a construction project

Formy budownictwa	2010	2015	2017	2018	Forms of construction
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings started					
Ogółem	2075	1893	2507	3438	Total
Indywidualne ^{ab}	.	.	.	221	Private ^{ab}
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^{bc}	.	.	.	3217	For sale or rent ^{bc}
Komunalne (gminne)	87	–	–	–	Municipal (gmina)
Zakładowe	–	–	43	–	Company
Spółeczne czynszowe	–	–	24	–	Public building society

Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym
Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project

Ogółem	1457	2141	1742	3596	Total
Indywidualne ^{ab}	.	.	.	200	Private ^{ab}
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^{bc}	.	.	.	3396	For sale or rent ^{bc}
Komunalne (gminne)	88	32	–	–	Municipal (gmina)

a Realizowane na użytek własny inwestora (do końca 2017 r. – łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku). b Wskaźniki dynamiki nie są możliwe do obliczenia w warunkach porównywalnych, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń danych wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa. c Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku (które do końca 2017 r. było zaliczane do budownictwa indywidualnego).

a Realized for the own use of the investor (until the end of 2017 – including construction realized by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit). b Dynamics indices are not possible to calculate in comparable terms, due to impossibility of recalculating data back according to the revised scope of forms of construction. c Including construction realized by natural persons designated for sale or rent in order to achieve a profit (which by the end of 2017 was included in private construction).

**Tablica 23. Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży
Stan na początku roku szkolnego**

Table 23. Primary schools for children and youth
As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie Specification		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Pupils			Absolwenci ^a Graduates ^a	
				ogółem total	w tym kobiety of which females	z ogółem w klasie I of total in the 1st grade	ogółem total	w tym kobiety of which females
Ogółem Total	2010/11	48	738	15519	7513	2622	2716	1299
	2015/16	59	922	19394	9612	4461	2602	1258
	2017/18	74	1102	21663	10593	3143	–	–
	2018/19	75	1259	24513	11937	3027	–	–
Szkoły podstawowe (bez szkół specjalnych) Primary schools (excluding special schools)	2010/11	42	709	15340	7447	2593	2704	1296
	2015/16	51	878	19173	9536	4432	2572	1245
	2017/18	64	1032	21373	10489	3110	–	–
	2018/19	65	1180	24174	11818	2997	–	–
w tym: of which:								
Stowarzyszeń Associations		8	85	1311	615	169	–	–
Jednostek samorządu terytorialnego Local government entities		41	967	20719	10148	2624	–	–
Szkoły podstawowe specjalne Special primary schools	2010/11	6	29	179	66	29	12	3
	2015/16	8	44	221	76	29	30	13
	2017/18	10	70	290	104	33	–	–
	2018/19	10	79	339	119	30	–	–
W tym jednostek samorządu terytorialnego Of which local government entities		5	46	242	86	15	–	–

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a From the previous school year.

Source: data of the Ministry of National Education.

**Tablica 24. Gimnazja dla dzieci i młodzieży
Stan na początku roku szkolnego**

Table 24. Lower secondary schools for children and youth
As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie Specification		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Pupils		Absolwenci ^a Graduates ^a	
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Ogółem Total	2010/11	43	400	8750	4190	3105	1512
	2015/16	44	344	7858	3772	2473	1193
	2017/18	10	242	5358	2608	2885	1396
	2018/19	10	124	2677	1321	2629	1261

a Z poprzedniego roku szkolnego.

a From the previous school year.

**Tablica 24. Gimnazja dla dzieci i młodzieży (dok.)
Stan na początku roku szkolnego**

Table 24. Lower secondary schools for children and youth (cont.)
As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie Specification		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Pupils		Absolwenci ^a Graduates ^a	
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja (bez szkół specjalnych) Lower secondary schools (excluding special schools)	2010/11	37	375	8595	4129	3075	1502
	2015/16	38	326	7727	3717	2440	1179
	2017/18	10	232	5288	2578	2853	1384
	2018/19	10	117	2637	1302	2600	1250
w tym: of which:							
Stowarzyszeń Associations		3	13	219	91	171	79
Jednostek samorządu terytorialnego Local government entities		1	92	2277	1160	2300	1115
Gimnazja specjalne Special lower secondary schools	2010/11	6	25	155	61	30	10
	2015/16	6	18	131	55	33	14
	2017/18	–	10	70	30	32	12
	2018/19	–	7	40	19	29	11
W tym jednostek samorządu terytorialnego Of which local government entities		–	7	40	19	29	11

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a From the previous school year.

Source: data of the Ministry of National Education.

**Tablica 25. Licea ogólnokształcące^a
Stan na początku roku szkolnego**

Table 25. General secondary schools^a
As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie Specification		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students				Absolwenci ^b Graduates ^b	
				ogółem grand total	w tym kobiety of which females	z ogółem w klasie I of grand total in the 1st grade		ogółem total	w tym kobiety of which females
						razem total	w tym kobiety of which females		
Ogółem Total	2010/11	52	448	11835	6943	4389	2446	3594	2230
	2015/16	36	352	9559	5626	3082	1848	3189	1970
	2017/18	39	353	9460	5515	3108	1856	3031	1815
	2018/19	38	346	9405	5556	3112	1864	2920	1728
Licea ogólnokształcące dla młodzieży General secondary schools for youth	2010/11	21	325	9127	5805	3068	1934	3042	1963
	2015/16	23	277	7703	4912	2538	1632	2610	1727
	2017/18	25	279	7669	4829	2630	1656	2566	1638
	2018/19	25	282	7774	4900	2674	1696	2423	1546

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. b Z poprzedniego roku szkolnego.

a In the 2010/11 school year including supplementary general secondary schools. b From the previous school year.

Tablica 25. Licea ogólnokształcące^a (dok.)
Stan na początku roku szkolnego
 Table 25. General secondary schools^a (cont.)
 As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie Specification		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students				Absolwenci ^b Graduates ^b	
				ogółem grand total	w tym kobiety of which females	z ogółem w klasie I of grand total in the 1st grade		ogółem total	w tym kobiety of which females
						razem total	w tym kobiety of which females		
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	2010/11	31	123	2708	1138	1321	512	552	267
	2015/16	13	75	1856	714	544	216	579	243
General secondary schools for adults	2017/18	14	74	1791	686	478	200	465	177
	2018/19	13	64	1631	656	438	168	497	182

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. b Z poprzedniego roku szkolnego.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year including supplementary general secondary schools. b From the previous school year.
 Source: data of the Ministry of National Education.

Tablica 26. Szkoły zawodowe
Stan na początku roku szkolnego
 Table 26. Vocational schools
 As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie Specification		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students				Absolwenci ^a Graduates ^a	
				ogółem grand total	w tym kobiety of which females	z ogółem w klasie I of grand total in the 1st grade		ogółem total	w tym kobiety of which females
						razem total	w tym kobiety of which females		
Ogółem Total	2010/11	101	743	18245	9133	9173	5119	4134	2145
	2015/16	60	578	13259	6529	6262	3644	3404	1876
	2017/18	59	572	12516	6118	6039	3430	3222	1536
	2018/19	62	575	12323	6010	5875	3291	3075	1543
Szkoły branżowe I stopnia ^b Sectoral VET schools I stage ^b	2010/11	13	77	1514	387	540	151	465	124
	2015/16	10	57	1230	338	408	114	378	87
	2017/18	10	55	1122	320	408	94	339	85
	2018/19	10	57	1110	311	379	97	323	88
dla: for:									
młodzieży youth		9	46	988	255	337	75	285	69
młodzieży – specjalne youth – special		1	11	122	56	42	22	38	19

a Z poprzedniego roku szkolnego; łącznie z eksternami. b Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe i od roku szkolnego 2017/18 łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych.

a From the previous school year; including extramural students. b Until the 2016/17 school year, basic vocational schools and since the 2017/18 school year, including basic vocational school sections.

**Tablica 26. Szkoły zawodowe (dok.)
Stan na początku roku szkolnego**

Table 26. Vocational schools (cont.)
As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie Specification		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students				Absolwenci ^a Graduates ^a	
				ogółem grand total	w tym kobiety of which females	z ogółem w klasie I of grand total in the 1st grade		ogółem total	w tym kobiety of which females
						razem total	w tym kobiety of which females		
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy Special job-training schools	2010/11	1	14	88	42	27	12	17	5
	2015/16	1	15	80	34	16	6	21	12
	2017/18	3	16	84	31	24	9	17	10
	2018/19	3	17	85	33	18	8	15	5
Licea profilowane Specialized secondary schools	2010/11	4	11	200	134	45	24	266	179
Technika ^c Technical secondary schools ^c	2010/11	26	286	6891	2202	2024	629	1379	449
	2015/16	12	229	5652	1853	1564	524	1132	387
	2017/18	13	226	5576	1870	1627	570	1344	449
	2018/19	13	232	5675	1949	1679	569	1210	378
dla młodzieży for youth		13	226	5576	1870	1627	570	1344	449
Ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe – dla młodzieży General art schools leading to professional certification – for youth	2010/11	1	–	118	68	21	11	22	15
	2015/16	1	6	97	58	24	17	20	12
	2017/18	1	6	103	69	24	17	12	5
	2018/19	1	–	97	66	13	9	10	6
Szkoły policealne Post-secondary schools	2010/11	56	355	9434	6300	6516	4292	1985	1373
	2015/16	36	271	6200	4246	4250	2983	1853	1378
	2017/18	32	269	5631	3828	3956	2740	1510	987
	2018/19	35	269	5356	3651	3786	2608	1517	1066

a Z poprzedniego roku szkolnego; łącznie z eksternami. c W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a From the previous school year; including extramural students. c In the 2010/11 school year including supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

Tablica 27. Szkoły artystyczne I stopnia
Stan na początku roku szkolnego

Table 27. 1st grade art schools
 As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	Specification
Szkoły	7	7	8	8	Schools
Uczniowie	518	555	633	619	Students
w tym kobiety	319	361	419	405	of which females
w tym w klasie I	103	117	146	135	of which in the 1st grade
w tym kobiety	64	74	105	90	of which females
Absolwenci ^a	93	77	112	86	Graduates ^a
w tym kobiety	64	44	77	62	of which females

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a From the previous school year.

Source: data of the Ministry of National Education.

Tablica 28. Studenci i absolwenci szkół wyższych^a według systemów studiów

Table 28. Students and graduates of higher education institutions^a by study systems

Wyszczególnienie Specification		Studenci ^b Students ^b		Absolwenci ^c Graduates ^c	
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Ogółem Total	2010/11	45547	27140	13120	8342
	2015/16	30779	18186	9263	6188
	2017/18	26671	15951	8431	5451
	2018/19	25086	15024	7481	4868
Stacjonarne Full-time	2010/11	24644	14840	6316	3985
	2015/16	22427	13673	5819	3889
	2017/18	19917	12197	6108	4025
	2018/19	18738	11388	5702	3836
Niestacjonarne Part-time	2010/11	20903	12300	6804	4357
	2015/16	8352	4513	3444	2299
	2017/18	6754	3754	2323	1426
	2018/19	6348	3636	1779	1032

a łącznie z filiami i punktami konsultacyjnymi zamiejscowych szkół wyższych; od roku akademickiego 2010/11 również z filią Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie; łącznie z cudzoziemcami. b W latach akademickich 2010/11–2017/18 stan w dniu 30 listopada, w roku akademickim 2018/19 stan w dniu 31 grudnia. c Z poprzedniego roku akademickiego.

a Including branches and advisory operating in a place different than the place of higher education institutions; since the 2010/11 academic year including also the University of Białystok branch in Vilnius; including foreigners. b In academic years 2010/11–2017/18 as of 30th November, in the 2018/19 academic year as of 31st December. c From the previous academic year.

Tablica 29. Studenci szkół wyższych^a według systemów studiów i typów szkół w roku akademickim 2018/19 Stan w dniu 31 grudniaTable 29. Students of higher education institutions^a by study systems and types of schools in the 2018/19 academic year As of 31st December

Typy szkół	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		Types of schools
		stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time	
Ogółem Total				
Ogółem	24713	18365	6348	Grand total
Uniwersytety	9028	6799	2229	Universities
Wyższe szkoły techniczne	7416	6061	1355	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	966	191	775	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	578	30	548	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	5255	4818	437	Medical universities
Pozostałe szkoły wyższe	1470	466	1004	Other higher education institutions
w tym kobiety of which females				
Razem	14824	11188	3636	Total
Uniwersytety	6349	4723	1626	Universities
Wyższe szkoły techniczne	2702	2461	241	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	533	87	446	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	404	21	383	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	4021	3706	315	Medical universities
Pozostałe szkoły wyższe	815	190	625	Other higher education institutions

a Dane dotyczą jednostek macierzystych mających siedzibę na terenie Białegostoku (bez ich filii zamiejscowych, również w Wilnie); łącznie z cudzoziemcami.

a Data concern parent units located in Białystok (excluding branches, also in Vilnius); including foreigners.

Tablica 30. Absolwenci szkół wyższych^a według systemów studiów i typów szkół w roku akademickim 2017/18
Table 30. Graduates of higher education^a institutions by study systems and types of schools in the 2017/18 academic year

Typy szkół	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		Types of schools
		stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time	
Ogółem Total				
Ogółem	7392	5613	1779	Grand total
Uniwersytety	3251	2466	785	Universities
Wyższe szkoły techniczne	2446	2038	408	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	205	19	186	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	163	8	155	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	1112	1056	56	Medical universities
Pozostałe szkoły wyższe	215	26	189	Other higher education institutions

a Dane dotyczą jednostek macierzystych mających siedzibę na terenie Białegostoku (bez ich filii zamiejscowych, również w Wilnie); łącznie z cudzoziemcami.

a Data concern parent units located in Białystok (excluding branches, also in Vilnius); including foreigners.

Tablica 30. Absolwenci szkół wyższych^a według systemów studiów i typów szkół w roku akademickim 2017/18 (dok.)Table 30. Graduates of higher education^a institutions by study systems and types of schools in the 2017/18 academic year (cont.)

Typy szkół	Ogółem Total	Systemy studiów Study systems		Types of schools
		stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time	
w tym kobiety of which females				
Razem	4818	3786	1032	Total
Uniwersytety	2455	1875	580	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1112	1001	111	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	128	11	117	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	120	8	112	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	930	885	45	Medical universities
Pozostałe szkoły wyższe	73	6	67	Other higher education institutions

a Dane dotyczą jednostek macierzystych mających siedzibę na terenie Białegostoku (bez ich filii zamiejscowych, również w Wilnie); łącznie z cudzoziemcami.

a Data concern parent units located in Białystok (excluding branches, also in Vilnius); including foreigners.

**Tablica 31. Nauczyciele akademicy^a
Stan w dniu 31 grudnia**Table 31. Academic teachers^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2017		2018		Specification
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Ogółem	2355	1265	2317	1273	Total
w tym naukowo-dydaktyczni	1945	1006	1721	888	of which university teachers
w tym:					of which:
Profesorowie zwyczajni	136	35	135	32	Ordinary (full) professors
Profesorowie nadzwyczajni	346	130	331	136	Extraordinary professors
Profesorowie wizytujący	5	0	4	1	Visiting professors
Docenci	7	0	5	1	Associate professors
Adiunkci	965	508	840	445	Tutors
Asystenci	486	333	406	273	Assistants
Starsi wykładowcy	197	113	261	152	Senior lecturers
Wykładowcy	162	107	292	200	Lecturers

a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych; nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; łącznie z cudzoziemcami.

a Full-time and part-time in terms of full-time paid employees; teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; including foreigners.

**Tablica 32. Placówki wychowania przedszkolnego
Stan na początku roku szkolnego**

Table 32. Pre-primary education establishments
As of the beginning of the school year

Wyszczególnienie Specification		Placówki Establishments	Miejsca Places	Oddziały Sections	Dzieci Children		
					ogółem total	w tym w wieku of which at age	
						5 lat	6 lat
Ogółem Total	2010/11	107	x	429	10005	.	2418
	2015/16	140	x	543	10134	3274	682
	2017/18	156	x	650	12540	3179	3006
	2018/19	155	x	685	13006	3102	3239
Przedszkola Nursery schools	2010/11	70	8654	370	8707	.	1447
	2015/16	100	10201	477	9162	2776	332
	2017/18	117	12065	580	11410	2974	2487
	2018/19	119	12363	607	11775	2813	2696
Stowarzyszeń Associations		8	335	28	315	74	96
Jednostek samorządu terytorialnego Local government entities		60	8402	356	8376	1864	2235
Organizacji wyznaniowych Religious organizations		4	470	21	361	76	61
Osób fizycznych Natural persons		32	2170	139	1895	514	217
Przedsiębiorstw osób fizycznych Natural persons enterprises		9	627	38	532	190	63
Wyższych szkół niepaństwowych Non-state higher education institutions		1	100	6	91	21	13
Fundacji Foundations		2	107	11	81	20	5
Spółek prawa handlowego Commercial companies		2	122	6	96	45	6
Osób prawnych – przedsiębiorstw państwowych Legal persons – state companies		1	30	2	28	9	–
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych Pre-primary sections in primary schools	2010/11	36	x	58	1274	.	971
	2015/16	29	x	44	859	484	345
	2017/18	31	x	53	1014	184	511
	2018/19	26	x	52	1074	246	530
Punkty przedszkolne Pre-primary points	2010/11	1	24	1	24	.	–
	2015/16	11	188	22	113	14	5
	2017/18	8	139	17	116	21	8
	2018/19	10	189	26	157	43	13

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

Tablica 33. Ambulatoryjna opieka zdrowotna
Table 33. Out-patient health care

Wyszczególnienie	Placówki ^a Centres ^a	Porady ^b Consultations ^b		Specification	
		lekarskie doctors	stomatologiczne dental		
Przychodnie	2015	299	3406703	453102	Out-patient departments
	2017	313	3732709	472139	
	2018	307	3617643	369190	
Praktyki lekarskie ^c	2015	27	27262	40838	Medical practices ^c
	2017	24	20771	33799	
	2018	16	20589	27875	

a Stan w dniu 31 grudnia; łącznie z przychodniami Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. b łącznie z poradami opłacanymi przez pacjentów (środki niepubliczne) i z poradami udzielonymi w przychodniach resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych; bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. c Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia lub przychodniami.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31st December; including out-patients departments of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. b Including consultations paid by patients (non-public funds) and those provided in out-patient departments of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior; excluding consultation provided by doctors in admission rooms in general hospitals. c Data concern medical practices that have signed contract with the National Health Fund or with out-patients departments.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior as well as the Statistics Poland.

Tablica 34. Apteki ogólnodostępne^a
Stan w dniu 31 grudnia

Table 34. Public pharmacies^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Apteki	113	120	131	126	Pharmacies
W tym pełniące dyżury nocne stałe lub okresowe	5	4	9	11	Of which on permanent or temporary night duty
Pracujący	581	652	714	711	Working
w tym:					of which:
Magistry farmacji	267	286	362	355	Masters of Pharmacy
w tym kobiety	228	254	320	313	of which females
Technicy farmaceutyczni	252	270	275	278	Pharmaceutical technicians
w tym kobiety	236	248	265	265	of which females

a Dane nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

a Data do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Tablica 35. Żłobki^a i kluby dziecięce
Stan w dniu 31 grudnia
 Table 35. Nurseries^a and children's clubs
 As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Placówki	7	29	30	45	Institutions
Miejsca	719	1334	1476	2025	Places
Dzieci przebywające (w ciągu roku)	1216	2046	2348	2962	Children staying (during the year)

a łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Including nursery wards.

Tablica 36. Wspieranie rodziny
 Table 36. Family support

Wyszczególnienie	2016	2017	Specification
Świadczenia wychowawcze ^a :			Child-raising benefit ^a :
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie	17878	18231	average monthly number of families receiving benefit
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymały świadczenie	24707	25476	average monthly number of children to which families received benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	110871,1	155785,6	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy ^a :			Child-raising supplement ^a :
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymały dodatek	241	228	average monthly number of children to which foster families and foster homes received benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	1067,5	1359,0	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty ^a :			Lump sum supplement ^a :
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymały dodatek	12	11	average monthly number of children to which family care and education centres received benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	52,1	62,6	benefit payments in thousand PLN
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	2418	2919	Family Large Family Card holder

a W ramach programu „Rodzina 500+”; w 2016 r. dane dotyczą okresu od 1 kwietnia do 31 grudnia.

a Within the “Family 500+” programme; in 2016 data concern the period since 1st April to 31st December.

Tablica 37. Rodzinna piecza zastępcza^a
Stan w dniu 31 grudnia

Table 37. Family foster care^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Rodziny zastępcze	199	224	196	195	Foster families
Spokrewnione:					Related:
liczba rodzin	174	144	126	126	number of families
liczba dzieci ^b	218	181	150	153	number of children ^b
Niezawodowe:					Non-professional:
liczba rodzin	19	65	56	56	number of families
liczba dzieci ^b	26	75	69	70	number of children ^b
Zawodowe ^c :					Professional ^c :
liczba rodzin	6	15	14	13	number of families
liczba dzieci ^b	20	50	42	34	number of children ^b
Rodzinne domy dziecka	.	–	1	2	Foster homes
Dzieci ^d	.	–	7	15	Children ^d

a Od 2013 r. niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. b W 2010 r. w wieku do 18 lat, w latach 2015, 2017 i 2018 w wieku do 25 lat.

a Since 2013 some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. b In 2010 up to the age of 18, in 2015, 2017 and 2018 up to the age of 25.

Tablica 38. Instytucjonalna piecza zastępcza^a

Table 38. Institutional foster care^a

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	Specification
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	stan w dniu 31 grudnia				as of 31st December								
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	10	11	10	206	181	141	145 ^b	127	47	28	34	Care and education centres
rodzinne	2	2	2	2	14	12	12	14	–	2	2	5	family
socjalizacyjne	–	2	1	–	–	51	10	–	–	40	11	–	socialization
łączące zadania placówek ^c	5	6	8	8	192	118	119	131	127	5	15	29	combining tasks of the centres ^c

a Patrz uwagi metodyczne, ust. 35 na str. 108. b W tym 7 wychowanków w wieku 0–3 lata i 5 – w wieku 4–6 lat oraz 9 niepełnosprawnych. c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. placówki wielofunkcyjne.

a See methodological notes, item 35 on page 120. b Of which 7 residents at age 0–3 and 5 – at age 4–6 and 9 disabled. c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; in 2010 multi-functional centres.

**Tablica 39. Pomoc społeczna stacjonarna^a
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 39. Stationary social welfare^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Domy i zakłady (bez filii)	8	9	8	11	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b	746	824	697	786	Places ^b
na 10 tys. ludności	25	28	23	26	per 10 thousand population
Mieszkańcy ^b	719	814	677	760	Residents ^b
w tym kobiety	.	272	295	291	of which women
w tym do 18 lat	15	17	14	30	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	299	183	168	330	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	24	28	23	26	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	78	57	45	76	Persons awaiting a place

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b Including branches.

**Tablica 40. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej^a według grup mieszkańców
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 40. Stationary social welfare facilities^a by groups of residents
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Domy i zakłady (bez filii)^b	8	9	8	11	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	2	2	2	2	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	1	1	1	1	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1	1	1	1	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	1	1	1	1	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	1	1	1	–	Chronically mentally ill
Bezdomni	3	4	1	6	Homeless
Inne osoby	1	1	1	1	Other persons

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

a Including community self-help homes. b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents.

**Tablica 40. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej^a według grup mieszkańców (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 40. Stationary social welfare facilities^a by groups of residents (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Mieszkańcy w domach i zakładach^c	719	814	677	760	Residents in homes and facilities^c
dla:					for:
Osób w podeszłym wieku	91	91	90	87	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	183	188	187	188	Chronically ill with somatic disorders
Dorostych niepełnosprawnych intelektualnie	26	26	168	168	Mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	236	240	102	101	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych	30	36	36	–	Chronically mentally ill
Bezdomnych	145	224	85	209	Homeless
Innych osób	8	9	9	7	Other persons

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. c Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. c Including branches.

Tablica 41. Biblioteki publiczne

Table 41. Public libraries

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Placówki biblioteczne ^a :					Library institutions ^a :
biblioteki i filie	17	17	17	17	libraries and branches
punkty biblioteczne	12	15	–	1	library service points
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną ^{ab}	17303	17411	17488	17498	Number of population per library institution ^{ab}
Księgozbiór w woluminach ^a :					Collection in volumes ^a :
w tysiącach	991,1	1096,8	1116,7	1143,7	in thousands
na 1000 ludności	3369	3706	3756	3845	per 1000 population
Czytelnicy:					Borrowers:
w tysiącach	44,8	40,4	43,3	43,9	in thousands
na 1000 ludności	153	137	146	148	per 1000 population
Wypożyczenia w woluminach:					Loans in volumes:
w tysiącach	732,3	752,7	783,1	837,7	in thousands
na 1000 ludności	2491	2546	2636	2817	per 1000 population
na 1 czytelnika	16,3	18,6	18,1	19,1	per borrower

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą bibliotek i filii bibliotecznych.

a As of 31st December. b Data concern libraries and library branches.

**Tablica 42. Kina, teatry i instytucje muzyczne
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 42. Cinemas, theatres and music institutions
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Institucje Institutions	Miejsca na widowni Seats	Przedstawienia, koncerty i seanse ^a Performances, concerts and screenings ^a	Widzowie i słuchacze ^a Audience ^a
Kina Cinemas	2010	4	3351	30663	662774
	2015	4	4319	30036	711168
	2017	4	4319	42192	867890
	2018	4	4328	41733	891868
Teatry Theatres	2010	4	1006	932	116944
	2015	3	894	1031	109151
	2017	4	967	1311	149858
	2018	4	1246	1255	147744
dramatyczny dramatic	2010	1	602	344	53978
	2015	1	595	264	30124
	2017	1	595	358	66740
	2018	1	696	305	62161
lalkowe puppet	2010	3	404	588	62966
	2015	2	299	767	79027
	2017	3	372	953	83118
	2018	3	550	950	85583
Opery i filharmonie Operas and philharmonic halls	2010	1	547	1007	181855
	2015	2	2438	259	99451
	2017	1	2438	244	95859
	2018	1	2438	525	114224

a W ciągu roku.

a During the year.

**Tablica 43. Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 43. Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs, community centres
As of 31st December

Wyszczególnienie	2011	2015	2017	2018	Specification
Institucje	15	18	18	17	Institutions
domy kultury	2	2	2	2	cultural establishments
ośrodki kultury	2	2	3	2	cultural centres
centra kultury ^a	.	1	-	-	centres of culture ^a
kluby	10	12	12	12	clubs
świetlice	1	1	1	1	community centres
Imprezy (w ciągu roku)	1277	1516	1619	1553	Events (during the year)
Uczestnicy imprez (w ciągu roku)	239193	376194	325050	340193	Event participants (during the year)

a W 2011 ujmowane w grupie domów kultury lub ośrodków kultury.

a In 2011 presented among cultural establishments or cultural centres.

**Tablica 43. Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 43. Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs, community centres (cont.)
As of 31st December**

Wyszczególnienie	2011	2015	2017	2018	Specification
Kursy (w ciągu roku)	137	42	31	36	Courses (during the year)
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	2806	652	646	691	Course graduates (during the year)
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	387	382	406	428	of which primary and secondary school students ^b
Grupy artystyczne	58	75	68	73	Artistic ensembles
Członkowie grup artystycznych	872	1064	931	1014	Members of artistic ensembles
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	471	765	551	552	of which primary and secondary school students ^b
Koła (kluby)	72	152	134	131	Groups (clubs)
Członkowie kół (klubów)	2219	3742	3194	3157	Members of groups (clubs)
w tym dzieci i młodzież szkolna ^b	489	1127	814	596	of which primary and secondary school students ^b

b W 2011 r. w wieku poniżej 15 lat.

Uwaga. W 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

b In 2011 below the age of 15.

Note. In 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

**Tablica 44. Muzea
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 44. Museums
As of 31st December**

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Muzea	6	9	8	8	Museums
w tym oddziały	2	3	2	2	of which branches
w tym czynne	4	8	8	8	of which open
Muzealia	105544	152234	154339	112637	Museum exhibits
Wystawy czasowe ^a	24	58	61	49	Temporary exhibitions ^a
własne ^b	19	45	38	33	own ^b
obce ^c	5	13	3	6	external ^c
Zwiedzający ^a	45741	99107	106112	117433	Visitors ^a
w tym młodzież szkolna ^d	14837	32689	28565	21378	of which primary and secondary school students ^d
Odczyty i lekcje muzealne ^a	120	163	350	327	Museum lectures and lessons ^a
Seanse filmowe ^a	34	1	12	25	Film screenings ^a

a W ciągu roku. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a During the year. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

Tablica 45. Baza noclegowa turystyki^a
Table 45. Tourist accommodation establishments^a

Wyszczególnienie Specification		Obiekty ^b Facilities ^b	Miejsca noclegowe ^b Beds ^b	Korzystający z noclegów Tourists accommodated		Udzielone noclegi Nights spent (overnight stay)	
				ogółem total	w tym turyści zagraniczni of which foreign tourists	ogółem total	w tym turystr zagranicznym of which by foreign tourists
Ogółem Total	2010	22	1855	164049	32596	245849	49096
	2015	26	2311	247488	99294	337797	125920
	2017	25	2357	238812	86064	332839	109870
	2018	29	2527	232236	78248	324441	101680
Hotele, motele i pensjonaty Hotels, motels and boarding houses	2010	15	1551	130685	28666	196256	42919
	2015	21	1975	212735	87528	286157	108559
	2017	22	2173	222285	79253	306947	100432
	2018	24	2305	215503	70502	298020	91236
Pozostałe obiekty Other facilities	2010	7	304	33364	3930	49593	6177
	2015	5	336	34753	11766	51640	17361
	2017	3	184	16527	6811	25892	9438
	2018	5	222	16733	7746	26421	10444

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; od 2016 r. wartości bezwzględne prezentowane są z implementacją dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Stan w dniu 31 lipca.

a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; since 2011 concern establishments possessing 10 and more bed places; since 2016 absolute values are presented including the imputation for units which refused to participate in the survey. b As of 31st July.

Tablica 46. Kluby sportowe^a
Stan w dniu 31 grudnia

Table 46. Sports clubs^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2016	2018	Specification
Jednostki organizacyjne	89	110	123	Organizational entities
Członkowie	8205	10142	12175	Members
Ćwiczący	8937	9695	11374	Persons practising sports
mężczyźni	6553	6803	7687	males
kobiety	2384	2892	3687	females
w tym w wieku do 18 lat	6671	6132	7514	of which aged up to 18
chłopcy	4729	4112	4836	boys
dziewczęta	1942	2020	2678	girls
Sekcje sportowe	210	201	220	Sports sections
Trenerzy	199	329	374	Coaches
Instruktorzy sportowi	259	219	243	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	47	60	78	Other persons conducting sports activities

a łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi i wyznaniowymi klubami sportowymi.

Uwaga. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Including Students Sports Clubs and Religious Sports Clubs.

Note. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

**Tablica 47. Powierzchnia gruntów leśnych
Stan w dniu 31 grudnia**Table 47. Forest land
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Ogółem w ha	1867	1881	1891	1886	Total in ha
w tym lasy	1825	1832	1844	1840	of which forests
Publiczne	1667	1677	1691	1686	Public
własność Skarbu Państwa	1450	1441	1456	1456	owned by the State Treasury
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	1449	1440	1454	1453	of which managed by State Forests
własność gminy	217	236	235	230	owned by gmina
Prywatne	200	203	200	200	Private
Lesistość w %	17,9	17,9	18,1	18,0	Forest cover in %

Tablica 48. Sprzedaż produkcji, zatrudnienie i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw^aTable 48. Sales of production, paid employment as well as wages and salaries in enterprise sector^a

Wyszczególnienie		Sprzedaż produkcji w tys. zł (ceny bieżące) Sales of production in thousand PLN (current prices)	Przeciętne zatrudnienie Average paid employment	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł Average monthly gross wages and salaries in PLN	Specification
Ogółem	2015	6577835,8	32742	3363,74	Total
	2017	7610257,7	35802	3729,74	
	2018	8386833,0	37070	3931,91	
w tym:				of which:	
Przemysł ^b	2017	3326978,6	11948	3674,26	Industry ^b
	2018	3465492,5	11669	3883,14	
w tym przetwórstwo przemysłowe	2017	2947245,5	10454	3572,51	of which manufacturing
	2018	3003374,7	10084	3780,11	
Budownictwo	2017	1835255,1	3640	4078,58	Construction
	2018	2117312,2	3992	4318,75	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2017	645772,4	10765	3737,94	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
	2018	747135,9	11263	4022,42	
Transport i gospodarka magazynowa	2017	732567,8	2658	3591,30	Transportation and storage
	2018	781721,3	2743	3663,04	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2017	117857,6	1036	2700,36	Accommodation and catering ^Δ
	2018	130765,0	1137	2764,83	
Informacja i komunikacja	2017	161207,9	835	4559,95	Information and communication
	2018	175251,9	840	4801,20	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2017	435217,1	1147	4156,86	Real estate activities
	2018	508699,1	1184	4351,32	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2017	101842,3	1479	2493,93	Administrative and support service activities
	2018	161440,6	1854	2715,99	

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Tablica 49. Produkcja sprzedana przemysłu^a w 2018 r.Table 49. Sold production of industry^a in 2018

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total		Na 1 zatrudnionego Per employee	
	w tys. zł (ceny bieżące) in thousand PLN (current prices)	2017=100 (ceny stałe ^b) (constant prices ^b)	w zł (ceny bieżące) in PLN (current prices)	2017=100 (ceny stałe ^b) (constant prices ^b)
Ogółem Total	3465492,5	101,8	296983	104,2
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	3003374,7	99,6	297836	103,2
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	492843,2	103,4	347907	95,1
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	145283,7	108,3	132922	108,4
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	139106,9	129,3	298513	107,4
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	238189,9	245,7	400993	187,4
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	115675,6	100,0	291374	106,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	153900,1	110,0	172148	104,1
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	470463,6	118,6	685807	106,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c	171294,1	61,2	256045	119,3
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń Repair and installation of machinery and equipment	49859,8	65,4	157286	72,0

a Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Średnie ceny bieżące z 2015 r.

a Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; data concern economic entities employing more than 9 persons. b Average current prices in 2015.

Tablica 50. Struktura produkcji sprzedanej i przeciętnego zatrudnienia w przemyśle^a
Table 50. Structure of sold production and average paid employment in industry^a

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018	2015	2017	2018
	produkcja sprzedana (ceny bieżące) sold production (current prices)			przeciętne zatrudnienie average paid employment		
	w odsetkach			in percent		
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	87,0	88,6	86,7	85,7	87,5	86,4
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	13,6	14,2	14,2	9,2	10,9	12,1
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	4,1	4,1	4,2	10,7	9,2	9,4
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	#	3,2	4,0	#	3,2	4,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	2,6	2,7	6,9	2,9	3,8	5,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	3,3	3,3	3,3	3,9	3,5	3,4
Produkcja wyrobów z metalu ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	3,5	3,9	4,4	7,2	7,1	7,7
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	13,8	11,5	13,6	5,2	5,2	5,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c	8,5	8,4	4,9	11,1	10,9	5,7
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń Repair and installation of machinery and equipment	2,6	2,2	1,4	3,4	2,9	2,7

a Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; data concern economic entities employing more than 9 persons.

Tablica 51. Produkcja sprzedana budownictwa^a (ceny bieżące) w 2018 r.Table 51. Sold production of construction^a (current prices) in 2018

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total				W tym budowlano-montażowa Of which construction and assembly	
	w tys. zł in thousand PLN	2017=100	na 1 zatrudnionego per employee		w tys. zł in thousand PLN	2017=100
			w zł in PLN	2017=100		
Ogółem Total	2117,3	115,4	530,39	105,2	765,9	96,7
Budowa budynków ^A Constructions of building	1123,7	98,2	572,16	87,3	313,2	69,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A Civil engineering	445,2	157,8	515,33	140,4	217,0	143,6
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	548,3	134,3	471,09	129,8	235,7	125,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

**Tablica 52. Komunikacja miejska^a
Stan w dniu 31 grudnia**Table 52. Urban transport^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Długość linii autobusowych w km	485	535	516	501	Length of bus lines in km
Tabor autobusowy w szt.	222	197	204	223	Fleet of buses in pieces
Liczba miejsc w autobusach w tys.	26,6	27,0	26,6	28,7	Number of seats in buses in thousand

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.

**Tablica 53. Ścieżki rowerowe^a
Stan w dniu 31 grudnia**Table 53. Bicycle paths^a
As of 31st December

Wyszczególnienie	2011	2015	2016	2017	Specification
W kilometrach	66,2	110,0	112,0	117,7	In kilometres
Na 10 tys. km ² powierzchni ogólnej w km	6490	10771	10966	11525	Per 10 thousand km ² of total area in km
Na 10 tys. ludności w km	2,2	3,7	3,8	4,0	Per 10 thousand population in km

a Bez szlaków rowerowych.

a Excluding bicycle trails.

Tablica 54. Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane^a
Stan w dniu 31 grudnia

Table 54. Registered road vehicles and tractors^a
 As of 31st December

Pojazdy	2010	2015	2017	2018	Road vehicles
Ogółem	124200	149189	162802	171169	Total
w tym:					of which:
Samochody osobowe	96169	116510	127969	134603	Passenger cars
Autobusy	745	862	890	935	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	20618	23180	24418	25593	Lorries and truck tractors ^b
Ciągniki rolnicze	1710	2123	2261	2375	Agricultural tractors
Motocykle	4082	5421	6082	6412	Motorcycles

a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.
 a According to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs. b Including vans.

Tablica 55. Wypadki i kolizje drogowe^a

Table 55. Road accidents and collisions^a

Wyszczególnienie	2010	2015	2017	2018	Specification
Wypadki	169	153	163	158	Total road accidents
Ofiary wypadków	198	172	180	191	Road accident casualties
śmiertelne	8	3	3	6	fatalities
ranni	190	169	177	185	injured
Kolizje	5381	4063	4749	5155	Road collisions

a Zarejestrowane przez Policję.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police.

Source: data of the National Police Headquarters.

Tablica 56. Przychody i koszty ich uzyskania w przedsiębiorstwach^a
Table 56. Revenues and costs of obtaining revenues in enterprises^a
A. Przychody
Revenues

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Total	Przychody netto ze sprzedaży produktów Net sales revenues of products	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów Net sales revenues of goods and materials	Pozostałe przychody operacyjne Other operating revenues	Przychody finansowe Financial revenues
		w tys. zł in thousand PLN				
Ogółem Total	2010	14773547	6511963	7837840	296959	126785
	2015	12954739	5614568	7076908	216826	46437
	2017	14762219	6035095	8276077	388594	62453
	2018	15823963	6461180	9070904	249087	42792
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	3004699	2546066	378135	54916	25582
	2018	2985276	2547366	369708	60512	7690
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	483332	285672	21555	175362	743
	2018	348777	295971	23598	28693	515
Budownictwo Construction	2017	1474472	1366602	66709	32156	9005
	2018	1639289	1535359	54778	36558	12594
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	8024576	516671	7435141	53444	19320
	2018	9003521	615810	8316430	58530	12751
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	385494	325006	38142	21319	1027
	2018	431035	373993	44713	11437	892
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2017	112713	68695	40410	2687	921
	2018	112955	70529	39645	2094	687
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	190961	115667	65964	8131	1199
	2018	177100	130084	40858	5690	468
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2017	390188	379773	51	7945	2419
	2018	407929	397376	65	7095	3393
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2017	110427	99575	7633	3121	98
	2018	104831	92269	9740	2673	149

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Tablica 56. Przychody i koszty ich uzyskania w przedsiębiorstwach^a (dok.)
 Table 56. Revenues and costs of obtaining revenues in enterprises^a (cont.)

B. Koszty uzyskania przychodów
 Costs of obtaining revenues

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Total	Koszt własny sprzedanych produktów Cost of products sold	Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold	Pozostałe koszty operacyjne Other operating costs	Koszty finansowe Financial costs
		w tys. zł in thousand PLN				
Ogółem Total	2010	14196832	7187938	6667483	150636	190775
	2015	12448954	6207544	5967475	101901	172034
	2017	14123949	6784161	6955809	279341	104638
	2018	15202346	7255217	7716066	130245	100818
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	2817832	2460013	296126	38635	23058
	2018	2766007	2422474	299644	22791	21098
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	468529	287779	21053	151948	7749
	2018	326434	293078	22155	3440	7761
Budownictwo Construction	2017	1392337	1302473	60725	16267	12872
	2018	1548808	1471927	47801	16025	13055
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	2017	7773471	1443248	6239703	54600	35920
	2018	8796865	1615018	7081622	59349	40876
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	378547	337659	34122	3326	3440
	2018	437129	389216	40318	5222	2373
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	2017	105535	84203	18823	674	1835
	2018	99209	78778	17421	559	2451
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	184113	115735	64526	2079	1773
	2018	167521	131292	33039	2646	544
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	2017	368271	361423	22	3973	2853
	2018	383348	377727	20	3541	2060
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	2017	82548	75981	3320	1434	1813
	2018	89425	78883	7883	1396	1263

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Tablica 57. Wyniki finansowe przedsiębiorstw^aTable 57. Financial results of enterprises^a

Wyszczególnienie Specification		Wynik finansowy na sprzedaży produktów, towarów i materiałów Financial result on sale of products, goods and materials	Wynik finansowy brutto Gross financial result	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego Obligatory encumbrances of financial result		Wynik finansowy netto Net financial result
				ogółem total	w tym podatek dochodowy of which income tax	
w tys. zł in thousand PLN						
Ogółem Total	2010	494382	591640	94261	94261	497379
	2015	516457	597596	71715	71715	525881
	2017	571202	638270	88306	88306	549964
	2018	560801	621617	89671	89671	531946
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	168062	186867	31461	31461	155406
	2018	194956	219269	34208	34208	185061
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	-1605	14803	3230	3230	11573
	2018	4336	22343	5832	5832	16511
Budownictwo Construction	2017	70113	82135	10835	10835	71300
	2018	70409	90481	9995	9995	80486
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A	2017	268861	251105	23683	23683	227422
	2018	235600	206656	24288	24288	182368
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	-8633	6947	1737	1737	5210
	2018	-10828	-6094	1042	1042	-7136
Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A	2017	6079	7178	54	54	7124
	2018	13975	13746	1200	1200	12546
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	1370	6848	1292	1292	5556
	2018	6611	9579	1616	1616	7963
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities	2017	18379	21917	3233	3233	18684
	2018	19694	24581	2815	2815	21766
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities	2017	27907	27879	5043	5043	22836
	2018	15243	15406	2941	2941	12465

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Tablica 58. Wskaźniki finansowe przedsiębiorstw^aTable 58. Financial rates of enterprises^a

Wyszczególnienie Specification		Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate			Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of		
			ze sprze- daży sale	brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
Ogółem Total	2010	96,1	3,4	4,0	3,4	23,1	95,5	153,4
	2015	96,1	4,1	4,6	4,1	35,0	97,1	164,9
	2017	95,7	4,0	4,3	3,7	31,4	96,6	162,7
	2018	96,1	3,6	3,9	3,4	31,5	92,1	160,1
w tym: of which:								
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	93,8	5,7	6,2	5,2	31,2	98,6	164,1
	2018	92,7	6,7	7,3	6,2	32,7	106,1	172,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2017	96,9	-0,5	3,1	2,4	45,0	105,8	115,8
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2018	93,6	1,4	6,4	4,7	43,7	85,2	95,0
Budownictwo Construction	2017	94,4	4,9	5,6	4,8	22,7	99,6	201,1
	2018	94,5	4,4	5,5	4,9	25,3	92,2	199,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2017	96,9	3,4	3,1	2,8	18,4	77,9	141,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2018	97,7	2,6	2,3	2,0	18,8	73,4	139,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	98,2	-2,4	1,8	1,4	32,7	106,9	118,9
	2018	101,4	-2,6	-1,4	-1,7	31,4	120,1	132,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2017	93,6	5,6	6,4	6,3	48,3	91,8	112,6
	2018	87,8	12,7	12,2	11,1	39,9	67,5	88,8
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	96,4	0,8	3,6	2,9	95,9	208,4	258,2
	2018	94,6	3,9	5,4	4,5	148,5	234,3	257,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2017	94,4	4,8	5,6	4,8	160,8	186,0	271,7
	2018	94,0	5,0	6,0	5,3	175,5	198,3	266,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2017	74,8	26,0	25,2	20,7	143,4	209,2	219,6
	2018	85,3	14,9	14,7	11,9	105,5	165,1	181,0

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Tablica 59. Aktywa obrotowe przedsiębiorstw^a
Stan w dniu 31 grudnia

Table 59. Current assets of enterprises^a
 As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		W tym Of which						
		Ogółem Grand total	zapasy inventories			należności krótkoterminowe short-term dues		inwestycje krótko- termi- nowe short- term invest- ments
			razem total	w tym of which		razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services	
				produkty gotowe finished products	towary goods			
		w tys. zł in thousand PLN						
Ogółem Total	2010	4759274	1650128	191488	980497	2247674	2007111	717102
	2015	4173926	1567143	246673	867268	1573813	1359876	885852
	2017	4803949	1768938	220857	962184	1924784	1680184	928347
	2018	5099692	2001482	200076	1124273	1928715	1673972	1004042
w tym: of which:								
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	1207972	456048	136276	31661	495748	423001	229763
	2018	1218811	447658	141279	31152	518370	426953	231166
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	89696	6269	303	178	47104	41708	34869
	2018	101093	9042	1617	260	44242	36754	46438
Budownictwo Construction	2017	1018962	462361	73370	212359	389614	359144	115165
	2018	1060130	519887	44298	243442	355066	308470	134606
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	1826010	792572	8646	707830	766547	658302	237054
	2018	1983121	915091	4323	812692	778007	694599	268789
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	74708	5321	-	1576	46611	38167	20549
	2018	81389	5336	-	1714	54595	48271	19345
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2017	22120	3658	-	3077	8555	6776	9486
	2018	17648	3647	-	2728	5502	4218	7922
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	61963	10146	1408	2794	26982	26278	23018
	2018	68963	5468	1568	1426	22958	20424	39756
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2017	237887	10613	-	6	21998	19514	140819
	2018	230924	830	-	4	19720	16913	152064
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2017	56087	2247	-	823	16794	12988	36628
	2018	50063	3655	-	1443	16497	12515	29171

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

**Tablica 60. Zobowiązania przedsiębiorstw^a
Stan w dniu 31 grudnia**Table 60. Liabilities of enterprises^a
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Zobowiązania długoterminowe Long-term liabilities	Zobowiązania krótkoterminowe ^b Short-term liabilities ^b			
			ogółem total	w tym of which		
				kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deliveries and services	z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń from taxes, customs, insurance and other benefits
w tys. zł in thousand PLN						
Ogółem Total	2010	1445884	3103185	648018	1694404	416167
	2015	1272411	2531899	694251	1357023	153921
	2017	1309554	2952643	760744	1652016	193911
	2018	1227378	3184532	798866	1706663	211098
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	159337	736137	226571	372566	43762
	2018	144959	706730	201932	379497	45980
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	173663	77458	31701	22786	10375
	2018	156684	106381	45109	25750	14804
Budownictwo Construction	2017	158728	506648	110339	293465	25599
	2018	172964	531016	92513	248808	30708
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	281438	1288300	337107	781091	79516
	2018	222233	1426762	378041	820580	89523
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	29862	62810	15068	27921	6772
	2018	28567	61572	7882	32696	7454
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2017	40643	19649	3949	6898	2214
	2018	46632	19873	9324	5811	1983
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	3126	23994	1430	15770	3648
	2018	4097	26764	1276	17456	3067
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2017	245840	87551	19962	49212	3630
	2018	208355	86640	22349	55030	2544
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2017	24606	25538	6021	4936	8916
	2018	23694	27654	6447	5775	5689

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Bez funduszy specjalnych.

a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons. b Excluding special funds.

Tablica 61. Koszty przedsiębiorstw^a
Table 61. Costs of enterprises^a

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Amortyzacja Depreciation	Zużycie materiałów i energii Consumption of materials and energy	Usługi obce Outsource services	Podatki i opłaty Taxes and charges	Wynagrodzenia Wages and salaries	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia Social security and other benefits	Pozostałe koszty rodzajowe Other costs by type	
W tysiącach złotych In thousand zloty									
Ogółem Total	2010	7360091	292470	2696013	1731257	1075436	1157091	239978	167846
	2015	6309553	294301	2371198	1723557	302613	1196385	259935	161564
	2017	6939604	356028	2624592	1777372	324480	1397144	296210	163778
	2018	7444883	359186	2756286	2082989	334220	1435735	308530	167937
w tym: of which:									
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	2525374	88979	1595507	256572	23916	436350	95189	28861
	2018	2514667	88297	1605815	260239	22920	420317	91221	25858
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	288309	69850	65750	57699	24344	55835	13240	1591
	2018	292281	71568	64501	51257	27179	60642	14996	2138
Budownictwo Construction	2017	1313751	19229	418661	685577	8875	136138	29902	15369
	2018	1513175	19032	466532	829303	8146	144384	31191	14587
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	1483575	74797	234046	412160	203205	427219	91576	40572
	2018	1655273	76667	250072	508841	206711	467482	100756	44744
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	337683	16325	72758	115235	8276	92307	21335	11447
	2018	389811	16765	73920	163775	8980	95617	22039	8715
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2017	84203	7405	21743	16337	2578	28441	4627	3072
	2018	78778	7757	20147	14632	2382	26270	4637	2953
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	117070	13414	13988	38886	1982	38213	7163	3424
	2018	131785	10579	16607	54224	1972	38383	7157	2863
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2017	378269	7458	163075	55717	35115	53177	11078	52649
	2018	373842	8627	162802	48581	36144	52935	11063	53690
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2017	75983	8968	4105	12825	523	43259	5066	1237
	2018	79039	9826	5813	20332	562	33702	5969	2835

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Tablica 61. Koszty przedsiębiorstw^a (dok.)Table 61. Costs of enterprises^a (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Amortyzacja Depreciation	Zużycie materiałów i energii Consumption of materials and energy	Usługi obce Outsource services	Podatki i opłaty Taxes and charges	Wynagrodzenia Wages and salaries	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia Social security and other benefits	Pozostałe koszty rodzajowe Other costs by type	
W odsetkach In percent									
Ogółem Total	2010	100,0	4,0	36,6	23,5	14,6	15,7	3,3	2,3
	2015	100,0	4,7	37,5	27,3	4,8	19,0	4,1	2,6
	2017	100,0	5,1	37,8	25,6	4,7	20,1	4,3	2,4
	2018	100,0	4,8	37,0	28,0	4,5	19,3	4,1	2,3
w tym: of which:									
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	100,0	3,5	63,2	10,2	0,9	17,3	3,8	1,1
	2018	100,0	3,5	63,9	10,3	0,9	16,7	3,6	1,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	100,0	24,2	22,8	20,0	8,4	19,4	4,6	0,6
	2018	100,0	24,5	22,1	17,5	9,3	20,7	5,1	0,7
Budownictwo Construction	2017	100,0	1,5	31,7	52,2	0,7	10,4	2,3	1,2
	2018	100,0	1,3	30,8	54,8	0,5	9,5	2,1	1,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	100,0	5,0	15,8	27,8	13,7	28,8	6,2	2,7
	2018	100,0	4,6	15,1	30,7	12,5	28,2	6,1	2,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	100,0	4,8	21,6	34,1	2,5	27,3	6,3	3,4
	2018	100,0	4,3	19,0	42,0	2,3	24,5	5,7	2,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2017	100,0	8,8	25,8	19,4	3,1	33,8	5,5	3,6
	2018	100,0	9,8	25,6	18,6	3,0	33,3	5,9	3,7
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	100,0	11,5	12,0	33,2	1,7	32,6	6,1	2,9
	2018	100,0	8,0	12,6	41,1	1,5	29,1	5,4	2,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2017	100,0	2,0	43,1	14,7	9,3	14,1	2,9	13,9
	2018	100,0	2,3	43,5	13,0	9,7	14,2	3,0	14,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2017	100,0	11,8	5,4	16,9	0,7	56,9	6,7	1,6
	2018	100,0	12,4	7,4	25,7	0,7	42,6	7,6	3,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total				
			publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
							razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships	
Ogółem Total	2010	31218	553	30665	1	80	4157	1811	24558
	2015	34407	526	33592	-	90	5601	2046	25557
	2017	35409	500	34510	-	90	6371	2101	25644
	2018	35926	503	34925	-	59	6166	2141	26520
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2017	205	2	198	-	-	54	2	130
	2018	207	2	200	-	-	48	2	138
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^A Crop and animal production, hunting ^A		178	1	172	-	-	44	1	114
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna Forestry and logging		25	1	24	-	-	3	1	21
Rybactwo Fishing and aquaculture		4	-	4	-	-	1	-	3
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	2017	22	-	22	-	-	16	4	6
	2018	19	-	19	-	-	14	4	5
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) Mining of coal and lignite		2	-	2	-	-	2	-	-
Pozostałe górnictwo i wydobywanie Other mining and quarrying		13	-	13	-	-	8	4	5
Działalność usługowa wspomagająca górnictwo ^A Mining support service activities		4	-	4	-	-	4	-	-
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	2267	1	2244	-	15	579	177	1669
	2018	2235	2	2212	-	10	531	183	1694
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products		150	-	150	-	1	59	20	90
Produkcja napojów Manufacture of beverages		17	-	16	-	-	9	4	8
Produkcja wyrobów tekstylnych Manufacture of textiles		66	-	66	-	-	15	8	51

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total				
		publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
						razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships	
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	260	-	260	-	1	41	19	218
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^A Manufacture of leather and related products	23	-	22	-	-	3	2	20
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^A	134	-	134	-	1	26	7	107
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	13	-	13	-	-	3	-	10
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	151	-	151	-	-	39	24	112
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	30	-	30	-	1	15	2	14
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^A Manufacture of pharmaceutical products ^A	1	-	1	-	-	-	-	1
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	67	1	64	-	-	22	8	45
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	114	-	113	-	-	34	8	80

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total				
		publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
						razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja metali Manufacture of basic metals	8	-	8	-	-	2	-	6
Produkcja wyrobów z metali ^A Manufacture of metal products ^A	304	1	300	-	2	68	14	234
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych Manufacture of computer, electronic and optical products	63	-	60	-	-	24	5	39
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	38	-	37	-	-	18	5	20
Produkcja maszyn i urządzeń ^A Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	57	-	54	-	-	29	4	28
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^A Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	11	-	11	-	1	8	2	2
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	9	-	8	-	-	6	1	3
Produkcja mebli Manufacture of furniture	258	-	257	-	2	32	15	224
Pozostała produkcja wyrobów Other manufacturing	221	-	220	-	-	36	18	185
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń Repair and installation of machinery and equipment	240	-	237	-	1	42	17	197

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total				
			publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
							razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships	
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2017	66	–	63	–	–	58	1	8
	2018	67	1	65	–	–	60	1	7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	141	3	136	–	–	49	6	92
	2018	110	3	104	–	–	52	6	58
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply		4	2	1	–	–	3	–	1
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków Sewerage		9	–	9	–	–	3	1	6
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery		91	1	89	–	–	41	5	50
Rekultywacja ^Δ Remediation activities ^Δ		6	–	5	–	–	5	–	1
Budownictwo Construction	2017	3689	2	3656	–	18	662	167	3005
	2018	3900	1	3851	–	6	672	166	3219
Budowa budynków ^Δ Construction of buildings		1217	–	1184	–	5	414	68	798
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ Civil engineering		297	1	294	–	–	54	16	240
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities		2386	–	2373	–	1	204	82	2181

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total				
			publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
							razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ	2017	8672	1	8612	–	11	2148	810	6506
Trade; repair of motor vehicles^Δ	2018	8396	–	8313	–	9	1909	820	6470
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa ^Δ Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles		1046	–	1039	–	2	186	92	857
Handel hurtowy ^Δ Wholesale trade ^Δ		2195	–	2158	–	3	920	249	1268
Handel detaliczny ^Δ Retail trade ^Δ		5155	–	5116	–	4	803	479	4345
Transport i gospodarka magazynowa	2017	2502	6	2475	–	1	247	60	2251
Transportation and storage	2018	2569	6	2536	–	–	270	61	2296
Transport lądowy i rurociągowy ^Δ Land and pipeline transport ^Δ		2287	5	2267	–	–	177	40	2109
Transport wodny Water transport		3	–	3	–	–	1	–	2
Transport lotniczy Air transport		6	–	6	–	–	–	–	6
Magazynowanie i działalność wspomagająca transport Warehousing and support activities for transportation		207	1	196	–	–	86	20	119
Działalność pocztowa i kurierska Postal and courier activities		66	–	64	–	–	6	1	60
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	2017	748	12	721	–	1	260	137	475
Accommodation and catering^Δ	2018	767	12	742	–	–	262	139	493
Zakwaterowanie Accommodation		135	12	121	–	–	42	7	81
Gastronomia ^Δ Catering ^Δ		632	–	621	–	–	220	132	412

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total				
			publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
							razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships	
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	1529	1	1501	–	2	371	57	1154
	2018	1734	2	1695	–	1	366	58	1365
Działalność wydawnicza Publishing activities		89	–	87	–	–	30	9	59
Produkcja filmów, programów telewizyjnych i nagrań ^Δ Motion, sound and music publishing activities ^Δ		104	–	103	–	1	14	2	89
Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych Programming and broadcasting activities		8	1	7	–	–	7	–	–
Telekomunikacja Telecommunications		67	–	63	–	–	21	2	46
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwo w zakresie informatyki ^Δ Computer programming and consultancy activities ^Δ		1273	1	1254	–	–	205	32	1067
Działalność usługowa w zakresie informacji Information service activities		193	–	181	–	–	89	13	104
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2017	1177	1	1156	–	1	171	37	938
	2018	1174	2	1153	–	1	171	37	935
Finansowa działalność usługowa ^Δ Financial service activities ^Δ		267	2	256	–	1	99	9	100
Ubezpieczenia, reasekuracja i fundusze emerytalne ^Δ Insurance, reinsurance and pension funding ^Δ		3	–	3	–	–	–	–	3

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total					
		publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
						razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (dok.) Financial and insurance activities (cont.)									
Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne Activities auxiliary to financial services and insurance activities	904	–	894	–	–	72	28	832	
Obsługa rynku nieruchomości^Δ Real estate activities	2017 1500 2018 1566	128 127	1351 1408	– –	24 13	264 292	75 80	415 447	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2017 4212 2018 4358	6 6	4172 4305	– –	4 2	734 747	253 260	3465 3600	
Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe Legal and accounting activities	1240	–	1237	–	–	197	91	1042	
Działalność firm centralnych; doradztwo w zarządzaniu ^Δ Activities of head offices; management consultancy activities	581	1	554	–	–	219	31	360	
Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne Architectural and engineering activities; technical testing and analysis	954	3	944	–	1	119	47	830	
Badania naukowe i prace rozwojowe Scientific research and development	47	2	38	–	–	37	–	10	
Reklama, badanie rynku i opinii publicznej Advertising and market research	449	–	448	–	–	107	55	342	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total					
		publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
						razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (dok.) Professional, scientific and technical activities (cont.)									
Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Other professional, scientific and technical activities	1015	–	1012	–	1	56	25	956	
Działalność weterynaryjna Veterinary activities	72	–	72	–	–	12	11	60	
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ Administrative and support service activities									
	2017	843	–	829	–	6	199	67	638
	2018	910	1	890	–	9	210	74	690
Wynajem i dzierżawa Rental and leasing activities	153	1	148	–	3	46	15	104	
Działalność związana z zatrudnieniem Employment activities	66	–	60	–	1	39	4	25	
Działalność związana z turystyką ^Δ Tourism activities ^Δ	102	–	100	–	1	30	17	71	
Działalność detektywistyczna i ochroniarska Security and investigation activities	73	–	71	–	1	29	11	43	
Utrzymanie porządku w budynkach i zagospodarowanie zieleni ^Δ Services to buildings and landscape activities	274	–	273	–	2	32	17	240	
Administracyjna obsługa biura; wspomaganie działalności gospodarczej ^Δ Office administrative and business support ^Δ	242	–	238	–	1	34	10	207	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total				
			publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
							razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2017	74	73	1	-	-	-	-	-
	2018	74	73	1	-	-	-	-	-
Edukacja Education	2017	1223	209	1006	-	1	94	45	587
	2018	1276	209	1059	-	2	91	44	633
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2017	3136	36	3084	-	3	310	116	2787
	2018	3242	36	3186	-	2	324	118	2879
Opieka zdrowotna Human health activities		3159	14	3127	-	2	310	111	2835
Pomoc społeczna z zakwaterowaniem Residential care activities		18	11	7	-	-	2	-	4
Pomoc społeczna bez zakwaterowania Social work activities without accommodation		65	11	52	-	-	12	7	40
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2017	618	16	597	-	-	65	32	284
	2018	613	16	590	-	1	60	33	310
Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką Creative, arts and entertainment activities		158	8	150	-	1	7	5	142

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 62. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 62. Entities of the national economy^a in the REGON register (cont.)
As of 31st December**

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total					
		publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
						razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships		
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (dok.) Arts, entertainment and recreation (cont.)									
Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą Libraries, archives, museums and other cultural activities	15	6	9	–	–	3	1	6	
Działalność związana z grami losowymi i zakładami wzajemnymi Gambling and betting activities	14	–	14	–	–	4	3	10	
Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna Sports activities and amusement and recreation activities	426	2	417	–	–	46	24	152	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2017 2018	2672 2576	3 3	2651 2551	– –	3 3	89 86	55 55	1234 1280
Działalność organizacji członkowskich Activities of membership organisations	1206	1	1187	–	1	–	–	–	
Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego Repair of computers and personal and household goods	269	–	268	–	–	20	13	249	
Pozostała indywidualna działalność usługowa Other personal service activities	1101	2	1096	–	2	66	42	1031	
Organizacje i zespoły eksterytorialne Activities of extraterritorial organisations and bodies	2017 2018	2 2	– –	2 2	– –	– –	– –	– –	

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 63. Spółki handlowe według form organizacyjno-prawnych
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 63. Commercial companies by organizational-legal forms
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships				
			razem total	akcyjne joint- -stock	z ogra- niczoną odpo- wiedzia- łością with limited liability	razem total	part- nerskie profes- sional	jawne unlimited	koman- dytowe limited	koman- dytowo- -akcyjne limited joint- -stock
Ogółem Total	2010	2341	1777	53	1724	564	47	469	48	-
	2015	3550	2749	65	2684	801	60	529	182	30
	2017 ^a	4265	3362	73	3289	903	67	538	268	30
	2018^a	4020	3092	66	3026	928	73	506	322	27
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2017	51	30	-	30	21	-	2	19	-
	2018	45	25	-	25	20	-	1	19	-
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	2017	12	10	-	10	2	-	1	1	-
	2018	10	9	-	9	1	-	-	1	-
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	402	325	19	306	77	-	52	22	3
	2018	348	276	17	259	72	-	47	22	3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2017	57	55	1	54	2	-	-	2	-
	2018	59	57	1	56	2	-	-	2	-
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	43	36	-	36	7	-	2	5	-
	2018	46	40	-	40	6	-	1	5	-
Budownictwo Construction	2017	495	390	9	381	105	-	44	58	3
	2018	506	382	7	375	124	-	48	73	3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	1338	1059	21	1038	279	-	216	60	3
	2018	1089	815	18	797	274	-	195	76	3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	187	149	1	148	38	-	23	15	-
	2018	209	168	1	167	41	-	24	17	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2017	123	83	1	82	40	-	31	9	-
	2018	123	84	1	83	39	-	29	10	-
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	314	289	5	284	25	-	16	8	1
	2018	308	281	6	275	27	-	18	8	1

a W podziale według sekcji – bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a In division by sections without entities for which the information on the form of type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 63. Spółki handlowe według form organizacyjno-prawnych (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 63. Commercial companies by organizational-legal forms (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships				
			razem total	akcyjne joint- -stock	z ogra- niczoną odpo- wiedzial- nością with limited liability	razem total	part- nerskie profes- sional	jawne unlimited	koman- dytowe limited	koman- dytowo- -akcyjne limited joint- -stock
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2017	134	110	3	107	24	-	7	7	10
	2018	134	112	3	109	22	-	6	8	8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2017	186	122	5	117	64	-	39	19	6
	2018	209	138	5	133	71	-	38	27	6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2017	481	410	5	405	71	10	34	24	3
	2018	487	417	4	413	70	13	28	26	3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2017	131	116	-	116	15	-	9	5	1
	2018	135	116	-	116	19	-	9	10	-
Edukacja Education	2017	49	43	1	42	6	-	4	2	-
	2018	47	42	1	41	5	-	2	3	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2017	194	75	-	75	119	57	54	8	-
	2018	206	79	-	79	127	60	56	11	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2017	33	30	2	28	3	-	2	1	-
	2018	27	23	2	21	4	-	3	1	-
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2017	34	29	-	29	5	-	2	3	-
	2018	31	27	-	27	4	-	1	3	-

**Tablica 64. Spółki handlowe według rodzaju kapitału
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 64. Commercial companies by type of capital
As of 31st December**

Wyszczególnienie Specification		Ogółem ^a Grand total ^a	Skarbu Państwa State Treasury capital		Państwowych osób prawnych State legal persons capital		Samorządu terytorialnego Government capital		Prywatnego krajowego Private domestic capital		Zagranicznego Foreign capital	
			razem total	w tym jednoosobowe of which sole-shareholder companies	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type
Ogółem Total	2010	2341	23	9	7	1	10	6	2189	1950	285	135
	2015	3550	17	3	10	3	13	8	3043	2668	452	262
	2017 ^b	4265	14	2	17	6	13	8	3598	3164	569	353
	2018^b	4020	12	1	18	9	12	8	3243	2859	536	379
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2017	51	-	-	1	1	-	-	43	27	5	2
	2018	45	-	-	1	1	-	-	38	23	3	1
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	2017	12	-	-	-	-	-	-	11	10	1	1
	2018	10	-	-	-	-	-	-	9	8	1	1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2017	402	5	-	4	-	1	-	355	280	62	25
	2018	348	4	-	4	1	1	-	305	245	43	21
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2017	57	-	-	-	-	1	-	53	48	3	1
	2018	59	-	-	1	-	1	-	57	53	2	-
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2017	43	1	-	-	-	3	3	38	32	3	-
	2018	46	1	-	-	-	3	3	40	34	3	-
Budownictwo Construction	2017	495	2	1	1	-	-	-	440	391	40	23
	2018	506	1	-	1	-	-	-	423	372	53	36
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	1338	3	-	3	-	-	-	1073	937	303	208
	2018	1089	3	-	-	-	-	-	803	701	269	207

a Danych z rubryk „razem” dotyczących spółek według rodzaju kapitału nie można sumować na pozycję „ogółem”, ponieważ dane te ujmują spółki według występowania w nich każdego rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego. b W podziale według sekcji – bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Data from columns “total” concerning companies by type of capital cannot be added up in the column “grand total”, because the data include companies by every type of capital occurring, not by the superior capital. b In division by sections without entities for which the information on the form of type of predominant activity does not occur in the REGON register.

**Tablica 64. Spółki handlowe według rodzaju kapitału (cd.)
Stan w dniu 31 grudnia**

**Table 64. Commercial companies by type of capital (cont.)
As of 31st December**

Wyszczególnienie Specification		Ogółem ^a Grand total ^a	Skarbu Państwa State Treasury capital		Państwowych osób prawnych State legal persons capital		Samorządu terytorialnego Government capital		Prywatnego krajowego Private domestic capital		Zagranicznego Foreign capital	
			razem total	w tym jednoosobowe of which sole-shareholder companies	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2017	187	-	-	1	1	4	3	134	117	38	29
	2018	209	-	-	1	1	4	3	140	123	48	39
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2017	123	-	-	-	-	1	-	102	89	13	6
	2018	123	-	-	1	-	-	-	104	93	11	6
Informacja i komunikacja Information and communication	2017	314	1	1	1	-	-	-	269	240	27	17
	2018	308	1	1	1	-	-	-	251	224	25	19
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2017	134	-	-	-	-	-	-	103	91	15	11
	2018	134	-	-	1	1	-	-	102	90	16	12
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2017	186	1	-	-	-	1	1	162	146	6	2
	2018	209	1	-	-	-	1	1	174	156	6	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2017	481	1	-	4	2	-	-	429	400	27	17
	2018	487	1	-	4	2	-	-	422	392	26	17
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2017	131	-	-	-	-	1	-	113	101	13	4
	2018	135	-	-	1	1	1	-	109	98	16	8
Edukacja Education	2017	49	-	-	-	-	-	-	41	37	2	1
	2018	47	-	-	-	-	-	-	40	35	2	1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2017	194	-	-	2	2	-	-	176	169	3	1
	2018	206	-	-	2	2	-	-	184	174	4	1

a Danych z rubryk „razem” dotyczących spółek według rodzaju kapitału nie można sumować na pozycję „ogółem”, ponieważ dane te ujmują spółki według występowania w nich każdego rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego.

a Data from columns "total" concerning companies by type of capital cannot be added up in the column "grand total", because the data include companies by every type of capital occurring, not by the superior capital.

**Tablica 64. Spółki handlowe według rodzaju kapitału (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia**

Table 64. Commercial companies by type of capital (cont.)
As of 31st December

Wyszczególnienie Specification		Ogółem ^a Grand total ^a	Skarbu Państwa State Treasury capital		Państwowych osób prawnych State legal persons capital		Samorządu terytorialnego Government capital		Prywatnego krajowego Private domestic capital		Zagranicznego Foreign capital	
			razem total	w tym jednoosobowe of which sole-shareholder companies	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2017	33	-	-	-	-	1	1	26	22	5	4
	2018	27	-	-	-	-	1	1	18	16	3	3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2017	34	-	-	-	-	-	-	30	27	3	1
	2018	31	-	-	-	-	-	-	24	22	5	4

a Danych z rubryk „razem” dotyczących spółek według rodzaju kapitału nie można sumować na pozycję „ogółem”, ponieważ dane te ujmują spółki według występowania w nich każdego rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego.

a Data from columns "total" concerning companies by type of capital cannot be added up in the column "grand total", because the data include companies by every type of capital occurring, not by the superior capital.

Tablica 65. Podmioty gospodarki narodowej^a nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON

Table 65. Entities of the national economy^a newly recorded and signed off from the REGON register

Wyszczególnienie Specification		Podmioty nowo zarejestrowane Entities of the national economy newly recorded		Podmioty wyrejestrowane Entities of the national economy signed off	
		ogółem total	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą of which natural persons conducting economic activity	ogółem total	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą of which natural persons conducting economic activity
Ogółem Total	2010	3595	3178	2230	2048
	2015	3097	2485	2367	2162
	2017	2984	2387	2309	2116
	2018^b	3471	2827	2827	1794
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		12	12	7	2

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sekcji – bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b In division by sections without entities for which the information on the type of predominant activity does not occur in the REGON register.

Tablica 65. Podmioty gospodarki narodowej^a nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON (cd.)
Table 65. Entities of the national economy^a newly recorded and signed off from the REGON register (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Podmioty nowo zarejestrowane Entities of the national economy newly recorded		Podmioty wyrejestrowane Entities of the national economy signed off	
	ogółem total	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą of which natural persons conducting economic activity	ogółem total	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą of which natural persons conducting economic activity
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	-	-	3	1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	178	139	194	98
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2	-	1	1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	9	4	38	37
Budownictwo Construction	571	497	354	266
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	686	567	933	563
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	219	186	166	149
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	97	73	71	46
Informacja i komunikacja Information and communication	293	251	99	50
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	92	77	79	70
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	91	42	37	22
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	439	371	239	182
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	154	111	84	62
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	1	-	-	-

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Tablica 65. Podmioty gospodarki narodowej^a nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON (dok.)
Table 65. Entities of the national economy^a newly recorded and signed off from the REGON register (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Podmioty nowo zarejestrowane Entities of the national economy newly recorded		Podmioty wyrejestrowane Entities of the national economy signed off	
	ogółem total	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą of which natural persons conducting economic activity	ogółem total	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą of which natural persons conducting economic activity
Edukacja Education	121	95	69	48
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	225	203	104	96
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	63	49	65	18
Pozostała działalność usługowa Other service activities	177	150	281	83

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi metodyczne

1. Dane w publikacji prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

Dane statystyczne prezentowane są w układzie PKD według sekcji i działów.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane obejmują podmioty gospodarki narodowej zaliczane do sektora publicznego i prywatnego. W **sektorze publicznym** wykazywane są podmioty stanowiące własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego lub samorządowych osób prawnych oraz mieszaną z przewagą kapitału sektora publicznego. Do **sektora prywatnego** zaliczane są podmioty stanowiące własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), zagraniczną (osób zagranicznych) oraz mieszaną z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego lub brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.
3. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

4. Biorąc pod uwagę liczbę pracujących, podmioty podzielono na trzy grupy:
 - jednostki małe o liczbie pracujących do 9 osób,
 - jednostki średnie o liczbie pracujących od 10 do 49 osób,
 - jednostki duże o liczbie pracujących powyżej 49 osób.

W niniejszej publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – dane o sprzedaży produkcji, zatrudnieniu i wynagrodzeniach w sektorze przedsiębiorstw, wynikach finansowych i aktywach obrotowych przedsiębiorstw niefinansowych dotyczą jednostek średnich i dużych, natomiast pozostałe dane dotyczą wszystkich jednostek (bez względu na liczbę pracujących).

5. **Sektor przedsiębiorstw** obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego; działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.
6. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz od 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

Wskaźniki dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu obliczono dodatkowo na podstawie **cen stałych** (średnich cen bieżących z 2015 r.).

7. Dane o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni miasta** opracowano na podstawie ewidencji gruntów i budynków wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. (jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 1034) sporządzonej przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.
8. **Ścieki przemysłowe** to ścieki niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Ścieki komunalne to ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Informacje o **źródłach, wielkości emisji i redukcji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez byłego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. poz. 2490).

Wielkość **emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych** dotyczy ilości tych zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje poszczególne rodzaje zanieczyszczeń pyłowych, tj. pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne oraz zanieczyszczenia gazowe, tj. dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w dwutlenku azotu), tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne.

Informacje o ilości **odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. ton odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) lub posiadały 1 mln ton i więcej odpadów nagromadzonych.

9. **Dane o ludności, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** opracowano przyjmując jako bazę wyjściową:
- do 2009 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla 2000 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;
 - od 2010 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.
10. **Prognoza ludności do 2050 r.** opracowana została na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.
11. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia albo występki ścigane z oskarżenia publicznego lub oskarżenia prywatnego objęte oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią, stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych. Dane dotyczą spraw prowadzonych przez Policję lub powierzonych przez prokuratora w całości do prowadzenia przez Policję.

12. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

13. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód.

Do pracujących zalicza się:

- a) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- b) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),
 - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- c) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- d) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- e) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- f) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

14. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu dotyczą wyłącznie pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, mianowania, powołania, wyboru itp.). Obejmują one pracowników pełnozatrudnionych (tj. pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie) i niepełnozatrudnionych (tj. pracujących stale w niepełnym wymiarze czasu pracy) w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

15. Dane o liczbie bezrobotnych zarejestrowanych, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 1265, z późniejszymi zmianami), obejmują osoby niezatrudnione i niewykonyjące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne – zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyły 18 lat,
- nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

- nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności lub nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

16. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów. Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania, co może powodować pewne nieścisłości, zwłaszcza w przypadku stopy bezrobocia ustalonej dla powiatów. Dla bezrobotnych miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących – lokalizacja miejsca pracy.

17. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych; łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy; działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanych; pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego),
- dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

18. Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 stycznia 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 1442, z późniejszymi zmianami).

19. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując łącznie:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

20. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano metodą rodzaju działalności, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego. Dane o urządzeniach dotyczą urządzeń czynnych.

21. Długość sieci wodociągowej i gazowej obejmuje przewody uliczne bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej oraz sieci rozdzielczej. W **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniono kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej, natomiast nie uwzględniono kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

22. Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

23. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

24. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

25. Indywidualna przydomowa oczyszczalnia ścieków jest to zespół urządzeń służący do neutralizacji ścieków wytwarzanych w jednym lub kilku gospodarstwach domowych.

26. Zbiornik bezodpływowy to instalacja i urządzenie przeznaczone do gromadzenia nieczystości ciekłych w miejscu ich powstawania.

27. Tereny zieleni to tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

28. Dane o zasobach mieszkaniowych podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia. Do zasobów mieszkaniowych zalicza się mieszkania zamieszkane i niezamieszkane, w których nie zamieszkuje na stałe ani nie przebywa czasowo żadna osoba.

Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

Informacje o zasobach mieszkaniowych dotyczą mieszkań znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i innych) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i innych).

Do przeliczeń na 1 osobę (1000 ludności itp.) liczby mieszkań, izb lub powierzchni użytkowej mieszkań (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) od 2002 r. przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia.

29. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 996, z późniejszymi zmianami), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1457) oraz ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1668, z późniejszymi zmianami).

W roku szkolnym 2018/19 dzieci 6-letnie były objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego, zaś dzieci 7-letnie obowiązkiem szkolnym. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia.

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która docelowo wprowadzi 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią szkołę branżową I stopnia, 2-letnią szkołę branżową II stopnia oraz likwiduje gimnazja.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2018/19:

- w szkołach podstawowych kształcił się pierwszy rocznik uczniów realizujących program klasy ósmej, co skutkuje brakiem absolwentów z lat szkolnych 2016/17 i 2017/18 (przejście z 6- na 8-letnią szkołę podstawową),
- nie odbył się nabór do klasy pierwszej gimnazjów, które ulegają stopniowej likwidacji,
- w szkołach branżowych I stopnia w roku szkolnym 2018/19 pozostali jeszcze uczniowie oddziałów zasadniczych szkół zawodowych.

Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W szkołach wyższych studenci wykazywani są tyle razy na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych.

30. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

31. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (jednolity tekst Dz. U. 2017 poz. 1832, z późniejszymi zmianami) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- poniżej 18 lat,
- poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

32. Dane dotyczące **wspierania rodziny** oraz **pieczy zastępczej**, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. 2017 poz. 697, z późniejszymi zmianami).

33. Dane o świadczeniach i dodatkach z programu „Rodzina 500+” prezentowane są na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (jednolity tekst Dz. U. 2017 poz. 1851).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

34. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

a) **rodzina zastępcza:**

- spokrewniona,
- niezawodowa, w której umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
- zawodowa, w której umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa); w tym:
 - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku, gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 1390),
 - zawodowa specjalistyczna – umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 969), małoletnie matki z dziećmi;

b) **rodzinny dom dziecka** – w tym samym czasie może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

35. Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:

- **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi; podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

36. Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 1508).

37. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

38. Do **powierzchni gruntów leśnych**, w rozumieniu ustawy o lasach, zalicza się grunty:

- o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona) lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona). Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub stanowią rezerwy przyrody, wchodzą w skład parków narodowych lub są wpisane do rejestrów zabytków. Kategoria ta jest określana jako „**powierzchnia lasów**”,
- związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

39. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni miasta.

40. Dane o **sprzedaży detalicznej** towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

41. Dane dotyczące **ścieżek rowerowych** obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaki rowerowe (np. położone w lesie), czyli uwzględniają: samodzielne drogi dla rowerów (położone w pasie drogi); drogi wydzielone z jezdni; drogi wydzielone z chodnika; drogi zawarte w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

42. Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych** prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 395).

43. Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- a) przychody netto ze sprzedaży (łącznie z dotacjami do produktów) wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- b) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów przez siebie wytworzonych jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji), łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- c) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody związane pośrednio z podstawową działalnością jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi;
- d) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

44. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- a) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- b) wartość sprzedanych towarów i usług według cen zakupu (nabycia);
- c) pozostałe koszty operacyjne, tj. koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży), amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub całość wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub

o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi;

- d) koszty finansowe, tj. m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

45. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatków od towarów i usług (VAT).

46. Wyniki finansowe:

- a) wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów stanowi różnicę między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów);
- b) wynik na pozostałej działalności operacyjnej stanowi różnicę między pozostałymi przychodami operacyjnymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi. Od 2002 r. do 2015 r. zawiera część, a od 2016 r. całość zdarzeń nadzwyczajnych związanych z działalnością operacyjną;
- c) wynik na działalności operacyjnej stanowi różnicę między przychodami netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, z uwzględnieniem dotacji, upustów, rabatów i innych zwiększeń lub zmniejszeń, bez podatku od towarów i usług oraz pozostałymi przychodami operacyjnymi a wartością sprzedanych produktów, towarów i materiałów wycenionych w kosztach wytworzenia albo cenach nabycia, albo zakupu, powiększoną o całość poniesionych od początku roku obrotowego kosztów ogólnych zarządu, sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz pozostałych kosztów operacyjnych;
- d) wynik operacji finansowych stanowi różnicę między przychodami finansowymi, w szczególności z tytułu dywidend (udziałów w zyskach), odsetek, zysków ze zbycia inwestycji, aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżki dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi a kosztami finansowymi, w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi;
- e) wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- f) wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

47. Wskaźniki:

- a) wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- b) wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- c) wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- d) wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- e) wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- f) wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- g) wskaźnik płynności finansowej III stopnia jest to relacja aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych.

- 48. Aktywa obrotowe** są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują: zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje lub rozliczenia międzyokresowe.
- 49.** Dane o podmiotach gospodarki narodowej pochodzą z **krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON**, funkcjonującego na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 997, z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. poz. 2009, z późniejszymi zmianami). Jest on aktualizowany na podstawie wniosków tych podmiotów oraz danych przekazywanych w formie elektronicznej z CEIDG, SIO, KRS i CRP KEP. Istnieje ustawowy obowiązek wpisu do rejestru z chwilą powstania lub podjęcia działalności oraz zgłaszania zmian cech objętych wpisem, jak również skreślenia z rejestru w przypadku zaprzestania działalności.
- 50.** Pod pojęciem „**miasta wojewódzkie**” należy rozumieć miasta, które od 1 stycznia 1999 r. są siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.
- 51.** Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
- 52.** Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca.
- 53.** Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.
- 54.** Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
- 55.** Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.
- 56.** W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007 w publikacji zastosowano skróty – skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach i na wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

skrót	pełna nazwa
działy	
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową
Działalność usługowa wspomagająca górnictwo	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Rekultywacja	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi

skrót	pełna nazwa
działy (dok.)	
Transport lądowy i ruropięgowy	Transport lądowy oraz transport ruropięgowy
Gastronomia	Działalność usługowa związana z wyżywieniem
Produkcja filmów, programów telewizyjnych i nagrań	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwo w zakresie informatyki	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana
Finansowa działalność usługowa	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych
Ubezpieczenia, reasekuracja i fundusze emerytalne	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego
Działalność firm centralnych; doradztwo w zarządzaniu	Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem
Działalność związana z turystyką	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane
Utrzymanie porządku w budynkach i zagospodarowanie zieleni	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni
Administracyjna obsługa biur; wspomaganie działalności gospodarczej	Działalność związana z administracyjną obsługą biur i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej

Methodological notes

1. Data contained in the publication are presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers dated 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.

Statistical data are presented in accordance with NACE as arranged by sections and divisions.

As an additional grouping, the item **"Industry"** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data cover entities of the national economy included in the public and private sector. **Public sector** includes entities of state ownership (State Treasury and state legal persons), local government ownership or local government legal persons and mixed ownership with a predominance of capital of public sector. **Private sector** includes entities of private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities or lack of predominance of capital (property) of the entity.
3. Term **entities of the national economy** is understood as legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

Term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity on their own-account in order to earn a profit.

4. With regard to the number of employed persons, entities are divided into three groups:
 - small units employing up to 9 persons,
 - middle units employing from 10 to 49 persons,
 - big units employing more than 49 persons.

In this publication, unless otherwise indicated, data regarding retail sales, employment and wages and salaries in enterprises, financial results and current assets of non-financial enterprises concern middle and big units, while remaining data concern all units (regardless of the number of employed persons).

5. **Enterprise sector** refers to those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.
6. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditure or the value of products, services etc. In tables and graphs in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (including trade entities) from a buyer for a unit of product (goods or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

Indices of the dynamic of sold production of industry are additionally calculated on the basis of constant prices (2015 average current prices).

7. Data regarding **status and directions of city land use** were compiled on the basis of the land and property register introduced by the regulation of the Minister of Regional Development and Construction (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034) prepared by Podlaskie Voivodship Marshal's Office.
8. **Industrial wastewater** is understood as wastewater not regarded as domestic wastewater or precipitation water or meltwater, discharged from areas of commercial, industrial, storage or service activities carried out by the enterprise as well as being their mixture with wastewater of another entity, discharged by sewerage facilities of this plant.

Municipal wastewater is domestic wastewater or a mixture of domestic and industrial wastewater or precipitation water or meltwater, discharged with devices used to implement the gmina's own tasks in the field of sewage and municipal wastewater treatment.

Information regarding **sources, amount of emission and reduction of industrial air pollutants** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the regulation of the Council of Ministers, dated 22nd December 2017, regarding payments for economic use of the environment (Journal of Laws item 2490).

Amount of **emission of particulate and gaseous pollutants** concerns the quantity of those pollutants discharged into the air during the year and includes separate types of particulate pollutants, i.e. particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot and others as well as gaseous pollutants, i.e. sulphur dioxide, nitrogen oxides (expressed in nitrogen dioxide), carbon monoxide, carbon dioxide, hydrocarbons and others.

Information regarding the quantity of **waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste (excluding municipal waste) in the course of the year or possessed 1 mln t and more of accumulated waste.

9. **Data about population and indicators per capita (per 1000 population etc.)** were compiled on the basis:
 - until 2009 – of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 by the administrative division valid as of 31st December 2002;
 - since 2010 – of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31st December 2011.
10. **Population projection until 2050** calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31st December 2013 as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.
11. **Ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover, every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information systems. Data concern cases conducted by the Police or entrusted by the prosecutor entirely to the Police conduction.

12. Rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

13. Data regarding employed persons concern those performing work providing earnings or income.

Employed persons include:

- a) persons employed on the basis of an employment contract (labour contract, call, appointment or election);
- b) employers and own-account workers, i.e.:
 - owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers),
 - owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - other self-employed workers, e.g. persons doing freelance work;
- c) outworkers;
- d) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- e) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- f) clergy fulfilling priestly obligations.

14. Information regarding average employment concerns only workers employed on the basis of an employment contract (labour contract, call, appointment or election). The data include full-time employees (i.e. working on a full-time basis, as defined by a given company) and part-time employees (i.e. working on a part-time basis) after converting into full-time employees.

15. Data regarding registered unemployed persons, in accordance with the Law on Promotion of Employment and Labour Market Institutions dated 20th April 2004 in force since 1st June 2004 (Journal of Laws 2018 item 1265, with later amendments) include persons who are not employed and not performing any other kind of paid work, able and ready to take full-time paid employment obligatory for a given job or service (or in case of disabled persons – able and ready to take work comprising not less than a half of working time), are not attending a school with the exception of schools for adults (or taking an extramural exam with the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme and registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or other kind of paid work if they, among others:

- are aged 18 or more,
- did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, social pension, are not receiving a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit,
- are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha; are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha,
- did not undertake non-agricultural activity from the date stated in register application to the date of termination of activity registration or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers,
- are not temporarily under arrest or not serving a prison sentence,

- do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work, excluding income generated from money gathered on bank accounts,
- do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit,
- do not receive, on the basis of the regulation concerning family allowances, a nursing allowance or an allowance supplementary to a family benefit due to single parenthood,
- do not receive a training allowance after termination of employment.

16. Registered unemployment rate was calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated on the basis of the results of census. The data on the unemployed are collected according to their place of residence or stay, while the data on the employed – according to address of their place of work. Therefore the unemployment rates are not exactly precise, especially in a case of unemployment rates by powiats.

17. Information regarding persons working in hazardous conditions, i.e. with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture; hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding realization of building projects connected with construction of buildings); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in regard to scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in regard to rental and leasing activities; travel agency, tour operator reservation service and related activities; other cleaning activities); education (in regard to higher education); human health and social work activities (in regard to human health activities); other service activities (in regard to repair of computers and personal and household goods),
- exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

18. Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee include the deductions for personal income taxes and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by insured employee, introduced on 1st January 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, dated 13th October 1998 (uniform text Journal of Laws 2013 item 1442, with later amendments).

19. Average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming the following:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of outworkers as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g. to journalists, film producers, radio and television programme producers.

20. Information regarding **municipal installations and services** was compiled using the kind of activity method, i.e. according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity. Data regarding installations concern operative installations.
21. **Length of the water-line and gas-line system** includes street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information on the gas supply system includes data on the transmission network and the distribution network. In the **length of the sewage system**, apart from street conduits collectors, i.e. conduits receiving sewerage from the street network, are included. Sewers designed exclusively for draining run-off are not included.
22. **The consumption of electricity and gas from the gas-line system** is established on the basis of an estimated system of payments.
23. Data regarding **municipal waste** concern the waste produced in households and also at other waste producers (excluding dangerous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.
24. Data regarding **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewage system.
25. **Independent wastewater treatment facility** is a complex of devices intended for treatment of sewage produced in one or more households.
26. **Septic tank** is an installation and device intended for an accumulation of liquid wastewater where is generated.
27. **Green areas** mean areas including technical infrastructure and adjacent auxiliary buildings, covered with plants, which fulfil public functions in particular: parks, lawns, promenades, boulevards, botanic gardens, zoological gardens, children's playgrounds and heritage gardens as well as cemeteries and plants in the streets, squares, heritage fortifications, buildings, storage areas, airports, railway as well as industrial zones.
28. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks as of 31st December. Dwelling stocks include inhabited and uninhabited dwellings, in which there are no permanent or temporary inhabitants.

The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results of the last census with regard to the current reporting, i.e. increase and decrease in dwelling stocks.

Information regarding dwelling stocks concerns dwellings located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) as well as spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

Since 2002 total number of population as of 31st December has been used in calculations per capita (1000 population etc.) regarding number of dwellings, number of rooms or dwelling usable floor space (based on balances of dwelling stocks).

29. The **educational system** in Poland functions according to the Law on School Education, dated 14th December 2016 (uniform text Journal of Laws 2018 item 996, with later amendments), the Education System Law, dated 7th September 1991 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1457) and the Higher Education Law, dated 27th July 2005 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments).

In the 2018/19 school year children at the age of 6 were required to undergo an obligatory 1 year pre-primary education in pre-primary education establishments, while children at the age of 7 have been subjected to obligatory education. Education is obligatory until the age of 18.

Since 1st September 2017 the new school system has been implemented which ultimately will introduce: 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year sectoral VET school I stage, 2-year sectoral VET school II stage, and will eliminate lower secondary schools.

As a result of implementing the new education system in the 2018/19 school year:

- in primary schools, the first year of pupils conducting the seventh grade curriculum is included, which results in the lack of graduates of the 2016/17 and the 2017/18 school years (the change from a 6-grade to 8-grade primary school),
- there was no recruitment to the first grade of lower secondary schools, which are gradually being liquidated,
- in the 2018/19 school year in sectoral VET schools I stage there are still students of basic vocational school sections.

Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Higher education institutions can be public and non-public; non-public higher education are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

In higher education institutions students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies.

30. Data regarding **academic teachers** concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

31. Large Family Card basis on the law dated 5th December 2014 of Large Family Card (uniform text Journal of Laws 2017 item 1832, with later amendments). The card can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

- up to the age of 18,
- up to the age of 25 in case when children learn at school or higher education institution,
- without age limits in the case of children with a certificate of disability.

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

32. Data concerning **family support** and **foster care** are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9th June 2011 (uniform text Journal of Laws 2017 item 697, with later amendments).

33. Data on benefits and supplements under "Family 500+" programme are presented according to the Law on State Aid in Raising Children dated 11th February 2016 (uniform text Journal of Law 2017 item 1851).

Benefit is financed from the state budget.

34. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, health care, education, culture, recreation and religious.

The forms of family foster care are the following:

a) **foster family:**

- related,
- non-professional, in which not more than 3 children may be placed at the same time (except for numerous siblings),
- professional, in which not more than 3 children may be placed at the same time (except for numerous siblings) including:
 - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29th July 2005 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1390),
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26th October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969), underage mothers with children;

b) **foster home** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

35. Institutional foster care shall be exercised in the form of **care and education centre**, shall be exercised in the form of:

- a **family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,
- a **socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services.

36. Data concerning **social welfare homes and facilities** are related to the institutions for which the founding bodies are: local government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Help, dated 12th March 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508).

37. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

38. The area of forest land – within the meaning of the Forest Act – includes:

- land with a homogenous area of at least 0.10 ha, covered with forest vegetation (wooded area), or temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area). These areas are designated for silviculture production or they comprise nature reserves and national parks, or they are registered as nature monuments. The category is defined as "**forests area**",
- land connected with silviculture, used for the purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

39. Forest cover (forest cover indicator) was calculated as the percentage ratio of the forest area to the total area of the city.

40. Data regarding **the retail sales** include the sale of consumer and non-consumer goods at retail sales outlets, catering establishments as well as at other sales outlets (e.g. warehouses, stock houses) in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser.

41. Data concerning **bicycle paths** include bicycle paths mainly used for communication purposes and not for tourist purposes, the so-called bicycle trails (eg. located in the forest), namely data include: self-roads for bicycles (located on the waysides); paths separated from the roadway; roads separated from the sidewalk; roads included in passageways for pedestrians and cyclists. The total length of bicycle paths which are respectively in the area of competence of gminas, powiats and the marshal's office is taken into account.
42. Data on **financial results of non-financial enterprises** are presented as prescribed by the amendment of the Act of Accounting dated 29th September 1994 (uniform text Journal of Laws 2018 item 395).
43. **Revenues from total activity** include:
- net sales revenues (including subsidies) of products manufactured by the entity (manufactured articles, semi-manufactured articles and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;
 - net sales revenues of goods and materials (i.e. current assets purchased for resale in a non-processed condition and products manufactured by entity if they are sold by shops within the company's network along with goods manufactured by other manufacturers), including sums due from the sale of reusable packages;
 - other operating revenues, i.e. revenues indirectly related to the basic activity of the entity, in particular: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible and legal assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as indemnities, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights, revenues related to random events;
 - financial revenues, i.e. revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on granted loans, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether totally or partially), surplus of foreign exchange gains over losses.
44. **Costs of obtaining revenues from total activity** include:
- costs of sold products (goods and services), i.e. total costs decreased by the cost of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
 - the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
 - other operating costs, i.e. costs indirectly related to the operating activity of the entity, in particular: loss on the sale of non-financial fixed assets (surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale), depreciation of leased or rented fixed assets and fixed assets under construction, unplanned depreciation write-offs (write-offs relating to permanent loss of value), fines, penalties and indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition or restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities which are likely to occur (loss on current business transactions in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge, loss related to random events;
 - financial costs, i.e. among others interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investments, the surplus of foreign exchange losses over gains.
45. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

46. Financial results:

- a) financial result from the sale of products, goods and materials constitutes a difference between net sales revenues of products, goods and materials and costs bore for their obtaining (the costs of sold products, goods and materials);
- b) financial result on the other operating activities constitutes a difference between other operating incomes and other operating expenses. Since 2002 till 2015 it contains part of and since 2016 all extraordinary events related to operating activity;
- c) result on operating activity constitutes a difference between net revenues from the sale of products, goods and materials, including subsidies, discounts, rebates and other additions/disposals, excluding value added tax, and other operating revenues, and products, goods and materials sold valued at manufacturing cost, acquisition or purchasing prices, increased by the total general and administrative costs, costs of sales of products, goods and materials and other operating costs incurred since the beginning of the accounting year;
- d) result on financial operations constitutes a difference between financial revenues, in particular, in respect of dividends (share in profits), interest, profits from the sale of investments, updating the value of investments, surplus of foreign exchange gains over losses, and financial costs, in particular, those relating to interest, losses on the sale of investments, updating the value of investments, the surplus of foreign exchange losses over gains;
- e) gross financial result (profit or loss) is a result on economic activity – till the end of 2015 corrected by the result on extraordinary events;
- f) net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances, including corporate and other corporation tax as well as other payments resulting from separate regulations.

47. Indices:

- a) cost level indicator constitutes the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- b) sales profitability rate constitutes the relation of the result from the sale of products, goods and materials to net sales revenues of products, goods and materials;
- c) gross turnover profitability rate constitutes the relation of the gross financial result to revenues from total activity;
- d) net turnover profitability rate constitutes the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- e) first degree financial liquidity ratio constitutes the relation of short-term investments to short-term liabilities;
- f) second degree financial liquidity ratio constitutes the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities,
- g) third degree financial liquidity ratio constitutes the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditure) to short-term liabilities.

48. Current assets are part of the ownership controlled and used by the entity in its operating activity whose value has been determined in a reliable manner, resulting from past events and bound to generate economic benefits to the entity in the future. They include: inventories (current fixed assets) and short-term: dues, investments or deferred expenditure.

49. Data on the entities of the national economy come from **the National Official Business Register REGON**, functioning on the basis of the Law on official statistics dated 29th June 1995 (uniform text Journal of Laws 2018 item 997, with later amendments) and the regulation of the Council of Ministers dated 30th November 2015 on the mode and methodology of running and updating the state register of economic entities, application, questionnaire and certificate specimens (Journal of Laws item 2009, with later amendments). Its actualisation is based on applications of such entities as well as on data transmitted in electronic form from CEIDG, SIO,

KRS and CRP KEP. It is obligatory to enter into the register at the moment of coming into existence or undertaking activity and reporting changes of features provided with the entry as well as deleting the register in the case of liquidation.

- 50. "Voivodship cities"** are cities which are the seats of voivod or voivodship regional councils since 1st January 1999.
- 51.** Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.
- 52.** In data **calculations per capita (1000 population etc.)** as of the end of the year, the number of population as of 31st December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30th June, unless otherwise noted.
- 53.** Some information for the last year is presented on the basis of preliminary data and it may change in subsequent publications of the Statistical Office.
- 54.** Due to the rounding of data, in some cases component totals can slightly differ from the amount given in the item "total".
- 55.** Statistical information originating from sources other than Statistical Office is indicated in the appropriate notes.
- 56.** Abbreviations used in the publication are marked in the tables and the graphs with the sign "Δ" with regard to NACE Rev. 2. The abbreviations and their complete names are given below:

abbreviation	full name
sections	
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
divisions	
Crop and animal production, hunting	Crop and animal production, hunting and related service activities
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of pharmaceutical products	Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Remediation activities	Remediation activities and other waste management services
Wholesale trade	Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles

METHODOLOGICAL NOTES

abbreviation	full name
divisions (cont.)	
Retail trade	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
Land and pipeline transport	Land transport and transport via pipelines
Catering	Food and beverage service activities
Motion, sound and music publishing activities	Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities
Computer programming and consultancy activities	Computer programming, consultancy and related activities
Financial service activities	Financial service activities, except insurance and pension funding
Insurance, reinsurance and pension funding	Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security
Tourism activities	Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities
Office administrative and business support	Office administrative, office support and other business support activities